

75137

**BANKA SERMAYESİ, BASLE ANLAŞMASI VE
TÜRKİYE'DE UYGULAMALAR**

YÜKSEK LİSANS TEZİ
İşl. Müh. İnci VARDAR

75137

Anabilim Dalı : İŞLETME MÜHENDİSLİĞİ
Programı : İŞLETME MÜHENDİSLİĞİ

HAZİRAN 1998

T.C. YÜKSEKÖĞRETİM
DOKÜMANİZYON

75137

**BANKA SERMAYESİ, BASLE ANLAŞMASI VE
TÜRKİYE'DE UYGULAMALAR**

YÜKSEK LİSANS TEZİ
İşl. Müh. İnci VARDAR

Tezin Enstitüye Verildiği Tarih : 8 Haziran 1998
Tezin Savunulduğu Tarih : 22 Haziran 1998

Tez Danışmanı : Prof.Dr.Cudi Tuncer GÜRSOY
Diğer Jüri Üyeleri : Doç.Dr.Mehmet BOLAK
Doç.Dr.Suat TEKER

30.07.1998
13.08.1998
24.8.98

HAZİRAN 1998

ÖNSÖZ

İş hayatı ile beraber götürmeye çalıştığım yüksek lisans programımın sonunda ortaya çıkan tez çalışmamın sonuçlanması uzun bir süre almıştır.

Bu uzun dönem sırasında çalışmamda emeği geçen herkese, başta değerli hocam Prof.Dr.Cudi Tuncer GÜRSOY, manevi olarak destek olan sevgili Babam, Annem, Ablamlar olmak üzere teşekkür ediyorum.

08.06.1998

İnci VARDAR

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa No</u>
ÖNSÖZ	ii
ŞEKİL LİSTESİ	v
TABLO LİSTESİ	vi
ÖZET	vii
SUMMARY	viii
BÖLÜM 1 GİRİŞ	
1.1.Amaç	1
1.2.Kapsam	1
1.3.Yöntem	2
1.4.Kısıtlamalar	2
BÖLÜM 2 LİTERATÜR ÖZETİ	
2.1.Bankacılıkta Sermaye	4
2.1.1.Sermayenin tanımı	4
2.1.2.Bankacılıkta sermaye	5
2.1.3.Sermayenin bileşenleri	7
2.1.4.Sermayenin kaynakları	8
2.1.4.1.İç kaynaklar (özsermaye)	8
2.1.4.1.1.Sermaye	9
2.1.4.1.2.Yedek akçeler	9
2.1.4.1.3.Dağıtılmayan karlar	10
2.1.4.2.Yabancı kaynaklar	10
2.1.4.2.1.Vadesine göre yabancı sermaye	11
2.1.4.2.1.1.Kısa vadeli yabancı sermaye	11
2.1.4.2.1.2.Orta ve uzun vadeli yabancı sermaye	11
2.1.4.2.1.3.Karşılıklar	12
2.1.4.2.1.3.1.Değer azalış karşılıkları	12
2.1.4.2.1.3.2.Ödeme ve yükümlülük (risk) karşılıkları	12
2.1.4.2.1.3.3.Şüpheli alacak karşılıkları	13
2.1.5.Sermayenin amacı	13
2.1.6.Sermayenin fonksiyonları	14
2.1.7.Bankanın sermaye ihtiyacı	16

2.1.8.Bankalarda beklenmeyen zarara yol açan risk kaynakları	18
2.1.8.1.Kredi riski	20
2.1.8.2.Faiz oranı	21
2.1.8.3.Likidite riski	22
2.1.8.4.Döviz kuru riski	22
2.1.9.Bankalarda sermaye yapısının yönetimi	22
2.1.9.1.Sermaye miktarının belirlenmesi	23
2.1.9.1.1.Finansal kaldıraç faktörü	24
2.1.9.1.2.Sermaye yeterliliği	25
2.1.9.1.2.1.Sermaye-aktif rasyosu (kaldıraç rasyosu)	26
2.1.9.1.2.2.Banka sermayesinin analiz formu	27
2.1.9.1.2.3.Diğer yaklaşımlar	28
2.1.9.2.Sermaye büyüme oranının belirlenmesi	29
2.1.9.3. Sermaye maliyeti	31
2.2.Basle Anlaşması	34
2.2.1.Basle Banka Denetim Komisyonu	34
2.2.2.Basle anlaşması	34
2.2.3.Basle anlaşmasının uygulanması ve etkileri	35
2.2.4.Cooke rasyosu	36
2.2.4.1.Cooke rasyosunun amaçları	36
2.2.4.2.Cooke rasyosunun prensipleri	37
2.2.4.3.Cooke rasyosunun değerlendirilmesi	42
BÖLÜM 3 UYGULAMA	
3.1.Basle Anlaşması Kararlarının Türkiye'de Uygulanışı	44
3.2.Türk Bankacılık Sektörü Ticaret Bankaları Üzerine Bir Uygulama	45
3.2.1.Sermaye yeterliliği standart rasyosunun hesaplanması	46
3.2.2.Türk bankacılık sektörü ticaret bankaları	48
3.2.2.1.Ticaret bankaları konsolide rakamları	48
3.2.2.2.1995 yılı sermaye yeterliliği standart rasyosu	50
3.3.Hesaplanan Rasyolar ve Bazı Kriterlerle Yapılan Karşılaştırmalar	52
3.3.1.Ekonometrik denklem	62
SONUÇLAR	67
KAYNAKLAR	71
EKLER	73
ÖZGEÇMİŞ	176

ŞEKİL LİSTESİ

	<u>Sayfa No</u>
Şekil 2.1 Bankanın Hayat Eğrisi	17
Şekil 2.2 Sermaye Yapısı Yönetimi	23

TABLO LİSTESİ

	<u>Sayfa No</u>
Tablo 2.1 Risk Ağırlıkları	39
Tablo 2.2 Risk Katsayıları	41
Tablo 2.3 Sermaye Kategorilerinin Özellikleri	41
Tablo 3.1 Sermaye Yeterliliği Standart Rayosunun Hesaplanmasında Kullanılan Risk Ağırlıkları	48
Tablo 3.2 Ticaret Bankaları 1995 Yılı Konsolide Bilançosu	49
Tablo 3.3 Ticaret Bankaları 1995 Yılı Nazım Hesapları	50
Tablo 3.4 Ticaret Bankaları Sektörü Risk Ağırlıklı Kalemleri ve Sermaye Tabanı	51
Tablo 3.5 Bankaların Hesaplanmış Sermaye Yeterlilik Oranları	53
Tablo 3.6 Bankaların 1995 Yılı Verilerinin Karşılaştırılması	55
Tablo 3.7 Bankaların 1992 Yılı Verilerinin Karşılaştırılması	57
Tablo 3.8 Bankaların 1989 Yılı Verilerinin Karşılaştırılması	59

ÖZET

Bu çalışmada 1989 yılında yapılan Uluslararası Basle Anlaşması'nın Bankacılık alanında ortaya koyduğu "risk-ağırlıklı sermaye standartları" incelenmiştir. Birinci bölüm olan giriş bölümünde çalışmanın amacı, kapsamı, uygulama sırasında izlenen yöntem ve karşılaşılan kısıtlamalar anlatılmıştır.

İkinci bölümde banka sermayesinin tanımı, unsurları, amaç ve fonksiyonları üzerinde durulmuştur. Bu bölümde ayrıca, Basle Anlaşması, amacı, anlaşmada blirlenen Cooke Rasyosu'nun prensipleri, kritikleri incelenmiştir.

Üçüncü bölümde, COOKE Rasyosu'nun esaslarına dayanarak Türkiye'de yapılan uygulama araştırılmış ve bu uygulama dikkate alınarak, kamu ve özel sermayeli ticari bankaların, sermaye yeterlilik rasyoları hesaplanmıştır. Sınır kabul edilen %8 değerinin altında ve üstünde sermaye yeterliliğine sahip bankaların, bazı kriterler dikkate alınarak ortak özellikleri araştırılmıştır. Ayrıca, sözkonusu kriterlerin sermaye yeterliliği standart rasyosundaki değişimleri açıklama yetenekleri incelenmiştir.

Dördüncü bölüm olan sonuç bölümünde ise bir önceki bölümde elde edilen sonuçlar yorumlanmış ve değerlendirmeler yapılmıştır.

SUMMARY

BANK CAPITAL, BASLE AGREEMENT AND SOME APPLICATIONS IN TURKEY

The aim of this study is to introduce the new "risk-weighted capital standards" in banking brought out by the 1989 International Basle Agreement. The questions of whether these standards will be incorporated, the application of these standards on a yearly basis if they are incorporated, and what contribution they can make to the capital adequacy of the Turkish Banking Sector's commercial banks, are addressed.

In the second part of this study the definition of capital, its basic components, capital adequacy and The Basle Agreement are considered. In the third part, the incorporation of the Basle Agreement in Turkey is examined. In the study the capital adequacy of Turkish commercial banks in the years 1989, 1992 and 1995 are examined. The "capital adequacy standard ratio" and other capital adequacy ratios such as $[(\text{capital} + \text{profit}) / \text{total assets}]$ and $[(\text{capital} + \text{profit}) / \text{total assets} + \text{non cash credits}]$ are calculated. The assets and off-balance sheet items, branch numbers and the proportion of incomes from non-interest sources to total incomes of banks above and below the accepted lowest level of 8%, according to the Basle Agreement rates for capital adequacy, are examined.

Trust is the most important issue facing commercial banks. The continued development of banking depends on the trust of people. The most important factor affecting trust in the bank is the bank's capital. The higher the capital, the greater the trust. In this situation the important matter is what the Capital level should be. In other words, what amount of capital is sufficient to ensure continued trust?

The existing ratios of capital adequacy usually take into account balance sheet items. The most frequently used capital adequacy ratio is the combination of capital and profit divided by total assets. The 1989 Basle Agreement brought a new perspective to the subject of capital adequacy. It draws attention both to the importance of calculating assets according to their risk weight and also to the importance of off-balance sheet items which carry a high risk potential in capital adequacy. The aim of bank capital is to take precaution to protect depositors and creditors from losses caused when the cost of borrowing becomes higher than incomes. Capital includes subordinated debentures and all non-deposit long-term funds.

All businesses need capital, but only financial institutions are legally obliged to adhere to minimum capital levels fixed by regulators.

There are four key risks in banking:

- Credit risks,
- Interest rate risk,
- Liquidity risk,
- Exchange risk.

Credit risk: Banks make loans and take on securities that are nothing more than promises to pay. When borrowing customers fail to make some or all of their promised interest and principal payments, these defaulted loans and securities result in losses that can eventually erode the bank's capital.

Interest Rate Risk: Banks also encounter risk to their spread-that is, the danger that revenues from earning assets will decline or that interest expenses will rise significantly, squeezing the spread between revenues and expenses, thereby reducing net income.

Liquidity Risk: The danger of running out of cash is needed to cover deposit withdrawals and to meet the credit requests of good customers.

Exchange Risk: Larger banks face exchange risk from their dealings in foreign currency. The world's most tradable currencies float with changing market conditions.

BASLE AGREEMENT

The weak capital position of the major banks in the early 1980s and concerns about international differences in capital requirements and in the definition of capital led the Basle Committee on Banking Supervision to conclude an agreement on risk-weighted capital adequacy standards. The accord sought to strengthen banks against potential losses-mainly through a systematic treatment of credit (default) risk and the extension of capital requirements to some off-balance sheet exposures-while reducing competitive inequalities arising from differences in notional standards.

Implementation of the Accord through legislative changes or binding guidelines issued by regulatory authorities is now complete within the Group of Ten Countries.

The Accord calls for a minimum 8 percent ratio of recognized capital to risk-weighted credit exposures by the end of 1992. At least half the recognized capital must be in the form of "core" (tier 1) capital, including common stock, noncumulative preferred stock, and disclosed reserves. The remainder, termed "supplementary (tier 2) capital, includes such components as undisclosed reserves, general loan-loss provisions asset revaluation reserves, hybrid capital instruments, and subordinated debt. The specific items recognized as tier-2 capital by individual national authorities varies, however subordinated debt is limited by the Accord to 50 percent of tier-2 capital.

Assigned to five broad categories of relative riskiness, credit exposures are given weights ranging from zero to 100 percent. Loans to OECD official borrowers, for example, attract a zero risk weight, while claims on banks incorporated in OECD countries and interbank claims involving other countries and maturing in less than one year receive 20 percent weight. Residential mortgages carry a 50 percent weight. Foreign currency loans to non-OECD governments and credits to commercial enterprises receive a 100 percent weight. Off-balance sheet items are first converted to on-balance sheet equivalents and then subjected to the standard risk weights.

Regulators currently enforce the Basle Agreement alongside the traditional leverage ratio. To be adequately capitalized, a bank has to hold a minimum total capital (Tier 1 core capital plus Tier 2 supplementary capital) to risk adjusted assets ratio of 8 percent, that is:

$$\text{Total risk-weighted capital ratio} = \frac{\text{Total Capital (Tier1 + Tier2)}}{\text{Risk-adjusted assets}} > 8$$

$$\text{Tier 1 (core) capital ratio} = \frac{\text{Core Capital (Tier1)}}{\text{Risk-adjusted assets}} > 4$$

$$\text{Risk-adjusted assets} = \text{Risk-weighted on-balance sheet assets} + \text{Risk-weighted off-balance sheet assets}$$

$$\text{Risk-adjusted assets} = \sum_{i=1}^n w_i a_i$$

Where

W_i = Risk weight of the i th assets

a_i = Dollar (book value) of the i th asset on the balance sheet or off-balance sheet

Criticisms of the Risk-Weighted Capital Ratio

The risk-weighted capital requirement seeks to improve on the simple leverage ratio by: (1) more systematically accounting for credit risk differences among assets and (2) incorporating off-balance sheet risk exposures. Unfortunately, it has a number of conceptual and applicability weaknesses.

- 1) It is unclear how closely the four risk weight categories reflect true credit risk.
- 2) The fact that different risk weights may induce bankers to engage in balance sheet asset allocation games. For example, given any amount of total capital, a bank can always increase its reported risk-weighted capital ratio by reducing its risk-adjusted assets, the denominator of the ratio. There are a number of interesting opportunities for a financial manager to do this under the new scheme.
- 3) The new plan ignores credit risk portfolio diversification opportunities. The new capital adequacy plan is essentially a linear risk measure that ignores correlations or covariances among assets and asset groups such as residential mortgages and commercial loans. That is, the banker weights each asset separately by the appropriate risk weight and then sums those numbers to get an over-all measure of credit risk. No account is taken of the covariances among asset risks.
- 4) Giving private sector commercial loans the highest credit risk weighting may reduce the incentives for banks to make such loans relative to holding other assets. This may reduce the amount of bank loans to business as well as the degree of bank monitoring.

- 5) Loans made to AAA-rated company have a credit risk weight of one as do loans made to a CCC company. That is, within a risk-weight class such as commercial loans, no account is taken of credit risk quality differences.
- 6) A more complete risk-weighted capital requirement would include interest rate risk, exchange risk, liquidity risk, operating risk.

BÖLÜM 1

GİRİŞ

1.1.AMAÇ

Bu çalışmada amaç 1989 tarihinde yapılan uluslararası Basle Antlaşması'nın bankacılık alanında ortaya koyduğu yeni "risk-ağırlıklı sermaye standartlarını" tanımaktır.Bu standartların Türkiye'de uygulanıp uygulanmadığı, uygulanıyor ise yıllar itibarıyla yeni standartların, Türk Bankacılık Sektöründeki ticaret bankalarının sermaye yeterliliğine ne tür katkıların bulunduğu araştırılmaktadır.

1.2.KAPSAM

Bu çalışmada önce, bankacılık alanında sermaye ile sermaye yeterliliğinin tanımı, önemi üzerine literatür araştırması yapılmıştır. Ardından, Basle Anlaşması'nın özellikleri, içeriğı araştırılmıştır.

Literatür araştırmasını takiben, Türk Bankacılık sektöründe yer alan 5 adet kamu sermayeli, 32 adet özel sermayeli bankanın Basle Anlaşması'nca saptanan Cooke Rasyosunun esaslarına dayanarak Türkiye'de belirlenmiş olan "Sermaye Yeterliliğı Standart Rasyosu" hesaplanmıştır. Sermaye Yeterliliğı Standart Rasyosu hesaplanırken 3182 sayılı Bankalar Kanunu'na ilişkin 12 no'lu Tebliğde yer alan hesaplama yöntemi kullanılmıştır.

1.3. YÖNTEM

Uygulamada Türk Bankacılık sektöründe yer alan ticaret bankalarının 1989, 1992 ve 1995 yıllarındaki sermaye yeterlilik durumları incelenmiştir. Bankaların “Sermaye Yeterliliği Standart Rasyosu” ile diğer sermaye yeterliliği rasyoları olan $[(\text{Özkaynak} + \text{Kâr}) / \text{Toplam Aktifler}]$ ile $[(\text{Özkaynak} + \text{Kâr}) / \text{Toplam Aktifler} + \text{Gayrinakdi Krediler}]$ oranları hesaplanmıştır. Basle Anlaşması uyarınca sermaye yeterliliği için alt sınır kabul edilen %8’in altında ve üstünde yer alan bankaların aktif ve nazım hesap büyüklükleri, kamu-özel kuruluş olmaları, faiz dışı gelirlerinin toplam gelirlere oranı incelenmiştir. Ayrıca, ekonometrik bir denklem ile bu değerlerin sermaye yeterliliği standart rasyosunu açıklama yetenekleri araştırılmıştır.

1.4. KISITLAMALAR

Sermaye Yeterliliği Standart Rasyosu hesaplanırken 3182 sayılı Bankalar Kanunu’na ilişkin 12 no.lu Tebliğ’de yer alan hesaplama yöntemi kullanılmıştır. Hesaplamalar sırasında bankaların Türkiye Bankalar Birliği tarafından yayınlanan bilanço ve nazım hesaplar kullanılmıştır. Sermaye tabanı hesaplanırken katkı sermayeye dahil edilen “Alınan Sermaye Benzeri Krediler” ile sermayeden indirilmesi gereken kalemler (Mali İştirakler hariç) mevcut bilançolarda ve gelir-gider tablolarında gözükmediğinden hesaplama dahil edilmemiştir.

Aktiflerin ve nazım hesap kalemlerinin risk ağırlıkları hesaplanırken; nakit değerler, bankalar, krediler, teminat mektupları, taahhütler, faiz ve gelir tahakkuk reeskontları

kalemlerinin içerdiği alt kalemlere göre birden fazla risk grubuna girdiği görülmüştür. Ancak, söz konusu alt kalemler bilanço ve nazım hesap tablolarında görülmediği için, ana kalemlerin dahil edileceği risk gruplarında bazı varsayımlara gidilmiştir.

Nakit değerler kalemi yapısı itibariyle %0 risk grubunda, krediler kalemi en riskli kalem olduğu düşünülerek %100 risk grubunda kabul edilmiştir. Diğer kalemler 12 no.lu tebliğin 2. maddesinin (d) fıkrasının 4.bendindeki açıklamaya dayanarak (Ek.B), %20 risk grubunda kabul edilmiştir.

BÖLÜM 2

LİTERATÜR ÖZETİ

2.1.BANKACILIKTA SERMAYE

2.1.1. Sermayenin Tanımı

Sermaye, bir işletmenin devamlı şekilde faaliyette bulunabilmesi ve amaçlarına ulaşabilmek üzere gerekli tüm fonksiyonlarını yerine getirebilmesi için ihtiyaç duyulan fon miktarıdır.

2.1.2. Bankacılıkta Sermaye

Bir banka açısından sermayenin fonksiyonu endüstri kolunda bulunan bir firmaya göre farklılıklar gösterir. Bunun en önemli nedeni bankaların finansal yapılarının ve ekonomik fonksiyonlarının farklı olmasıdır (Keskin, 1992, s: 18). Bu farklılığa neden olan başlıca özellikler şunlardır:

Sabit aktiflerin toplam aktifler içindeki payı daha düşüktür.

Bankalar hizmet yoğun, buna karşılık diğer işletmeler işçi yoğun üretim yapısına sahiptirler.

Bankalarda likidite gereksinimi daha yüksektir.

Mali kurumlar dışındaki girişimlerle karşılaştırıldıklarında bankalar daha yüksek bir finansal kaldırıma sahiptir.

5. Bankalarda aktiflerin büyük bölümü finansal varlıklardan oluşur ve yüksek faiz riskine sahiptir (Keskin, 1992, s:19).

Bankalar farklı üretim fonksiyonlarına sahiptir:

Girdi : Mevduat, işgücü, teknoloji
 Çıktı : Kredi ve mali yatırımlar
 Gelir : Kredi ve yatırımlardan elde edilen faiz geliri
 Kâr : Aktif ve pasif yapısının bir fonksiyonu
 Gider : Mevduat ve diğer kaynaklara ödenen faiz
 (Keskin, 1992, s:19)

Banka sermayesi değişik ülkelerde farklı öğeleri içeren biçimlerde tanımlanmaktadır.

- En dar anlamda banka sermayesi, nominal sermayenin belli bir hesap dönemi sonunda fiilen ödenmiş bölümüdür (Çelebican, 1984, s:5).
- Bir başka biçimde banka sermayesi, ödenmiş sermaye ile yasal ve olağanüstü yedek akçelerin, yedek akçe niteliğindeki karşılıkların, yeniden değerlendirme işlemi sonucu doğan değer artışlarının toplamından dönem zararları ile geçmiş yıllar zararları düşülerek, elde edilen tutar olarak tanımlanabilir. Bu anlamda sermaye, net aktif tutarından borçlar çıkartılarak hesaplanır. Öz sermaye ya da öz varlık adı verilen bu tanım, şüpheli alacak karşılıkları, amortisman karşılıkları, stok değer düşüş karşılıkları gibi yedek akçe niteliği taşımayan karşılıkları içermemektedir (Akgüç, 1983, s:74).
- Özsermayeden gayrimaddi sabit değerlerin (hakların) ve kuruluş giderleri gibi aktifleştirilmiş uzun vadeli giderlerin çıkartılmasıyla maddi özsermaye ya da maddi özvarlık kavramına ulaşılır. Aktifde yer alan haklar gerçek değerleri her zaman kolayca saptanamadığı için, aktifleştirilmiş giderler ise bankanın tasfiyesi halinde alacaklılar yönünden bir güvence olamayacakları gerekçesiyle özsermayeden indirilmektedir (Akgüç, 1983, s:75).
- Batı ülkelerinde ve özellikle A.B.D.'de banka sermayesinin genel kabul gören bir tanımının yapılmasını sağlamak amacıyla banka faaliyetlerini düzenleyici ve denetleyici otoriteler tarafından yeni bir tanım önerilmiştir.

Federal Finansal Kurumları İnceleme Kurulu tarafından hazırlanan bu öneriye göre:

1. Tasfiye halinde mevduat sahipleri ve diğer banka alacaklılarının hak taleplerine karşı, öncelikli borçlardan ödenecek borçlar grubuna giren öncelikli borçlar: **ikincil borçlar (subordinated liabilities)**,

2. Belirli süreli hisse senetleri

sermaye kapsamına dahil edilmektedir.

Önerilen tek tip sermaye tanımında banka sermayesi iki gruba ayrılmaktadır. Birinci grupta ortakların yatırdıkları sermaye ile çeşitli amaçlar için ayrılmış karşılıklar, ikinci grupta ise ikincil sermaye ile belirli süreli hisse senetlerine yer verilmektedir.

İkinci grupta yer alan ve sermaye benzeri olarak kabul edilen unsurların en az 7 yıllık bir vadeye sahip olmaları gerektiği ve %50 oranında sermaye tanımına dahil edilmeleri önerilmiştir (Keskin, 1992, s:20).

Ülkemizde ise 9.2.1995 tarihli 22197 no.lu Resmi Gazete'de yayınlanan 3182 sayılı Bankalar Kanunu'na ilişkin Tebliğ'de (No.12), "Sermaye Tabanı/Risk Ağırlıklı Varlıklar, Gayrinakdi Krediler ve Yükümlülükler" standart rasyosu ile ilgili açıklamalarda **sermaye** aşağıdaki şekilde tanımlanmıştır:

"Sermaye", ana sermaye ve katkı sermayeden meydana gelmiştir:

"Ana Sermaye"yi ödenmiş sermaye, kanuni yedek akçeler, ihtiyari ve fevkalade yedek akçeler, muhtemel zararlar karşılığı ve bankaların üç aylık hesap özetlerinde yer alan dönem kârı ve geçmiş yıllar kârı oluşturur. Söz konusu hesaplamada bankaların üç aylık hesap özetlerinde yer alan dönem zararı ile geçmiş yıllar zararı toplamı indirim kalemi olarak dikkate alınır.

"Katkı Sermaye" krediler serbest karşılığı, banka sabit kıymet yeniden değerlendirme fonu, iştirakler ve kuruluşlar sabit kıymet yeniden değerlendirme karşılığı ve alınan sermaye benzeri kredilerden oluşur. Katkı sermaye

hesabında, banka sabit kıymet yeniden değerlendirme fonunun tamamı, iştirakler ve kuruluşlar sabit kıymet yeniden değerlendirme karşılığının ise %75'i dikkate alınır.

Krediler serbest karşılığının risk ağırlıklı varlıklar, gayrinakdi krediler ve yükümlülükler toplamının %2'sini aşan kısmını katkı sermaye hesaplamasına dahil edilmez. Katkı sermayenin ana sermayenin %100'ünden fazla olan kısmı sermayenin hesabında dikkate alınmaz.

2.1.3. Sermayenin Bileşenleri

Banka sermayesinin üç temel şekli bulunmaktadır:

- Ana sermaye,
- İkincil Borçlar,
- İmtiyazlı Hisseler.

Şüphesiz bu geniş kategorilerin alt sınıflandırılmaları bulunmaktadır. Örneğin, ikincil borçların çeşitli şekilleri vardır. Bazı borçlar ve imtiyazlı hisseler adi hisseye çevrilebilmektedir. Bununla birlikte, bu alt sınıflandırmalar üç temel formun genel özelliklerini paylaşmaktadır (Hempel (a), 1986, s:156).

Ana Sermaye: Banka sermayesinin temel şeklidir. Adi hisselerin, ihtiyat akçelerinin, bölünmemiş kârlar ve sermaye rezervleri hesaplarının toplamıdır. Ana sermaye, mevduatlardan, diğer yükümlülüklerden, borçlardan ve tercihli hisselerden sonra kalan üzerinde hak sahibidir (Hempel (a), 1986, s:156).

İkincil Borçlar: İkincil Borçlar, belli miktar parayı belli zaman sonra ödemeyi gerektiren tüm faiz ödemeli yükümlülükleri içerir. İkincil borçların temel şekilleri sermaye kağıtlarından uzun vadeli senetlere kadar değişmektedir. Bazı küçük sermaye kağıtları direkt olarak müşterilere satılmaktadır. Diğer sermaye kağıtları ise diğer bankalara satılmaktadır. Daha uzun vadeli büyük senetler özel olarak dağıtılmakta veya yatırım bankaları yoluyla halka satılmaktadır. Borç senetlerinin vadeleri olduğu için, pek çok düzenleme

otoritesi borcun banka sermayesi olarak değerlendirilmesi kuralını koymuştur (Hempel (a), 1986, s:156).

İmtiyazlı hisseler: İmtiyazlı hisselerde hissedarların pay ve varlık hakları miktar olarak belirlenmiştir ve mevduat sahipleriyle ticari banka borçlarından sonra geldiği kabul edilmiştir. Tercihli hisselerin vadesi yoktur, fakat bazılarının ilfa sermayesi bulunmaktadır. Bir çok tercihli hisse, bankanın opsiyonunda belli bir fiyatla geri alınabilir. Bir ticari banka, dönüştürülemeyen imtiyazlı hisse veya hisse sahibinin opsiyonunda önceden belirlenmiş bir fiyata adi hisseye dönüştürülebilen imtiyazlı hisse dağıtabilir. Genel olarak, sermaye kabul edilen ikincil borçlar ile imtiyazlı hisseler birlikte "esas sermaye" olarak düşünülür, çünkü bunların varlıklar ve kazançlar üzerindeki hakları adi hisse sahiplerinin üstündedir (Hempel (a), 1986, s:156).

2.1.4. Sermayenin Kaynakları

2.1.4.1. İç Kaynaklar (Öz Sermaye)

Özsermaye, aktifte yer alan değerlerin ne kadarının işletmenin kendi kaynakları ile sağlanmış olduğunu, dolayısıyla işletme sahip veya sahiplerinin aktifler üzerindeki haklarını göstermektedir. Net kârdan vergiler ve dağıtılan kâr paylarının düşülmesinden sonra kalan kısımla, özel yedek akçe niteliğindeki fazladan ayrılmış amortismanlar ve karşılıklar özsermayenin iç kaynaklarını, başlangıç sermayesi ile sermaye arttırımı sonucu buna eklenen tutarlar ise özsermayenin dış kaynaklarını oluşturmaktadır.

Özsermayenin kaynakları sermaye, yedek akçeler ve dağıtılmayan kârlardan oluşmaktadır.

2.1.4.1.1. Sermaye

İşletme sahibi ya da ortakların, kuruluştaki veya sermaye arttırımı yoluyla, işletmenin emrine tahsis ettikleri iktisadi kıymetleri kapsar. Bilançoda sermaye kalemi ile ilgili şu terimlere rastlanmaktadır.

- Kayıtlı Sermaye : Ana sözleşme ile belirlenen sermaye miktarıdır ve ortakların ödemeyi taahhüt ettikleri tutarı göstermektedir.
- Ödenmiş Sermaye : Ortaklara taahhüt edilen sermayenin fiilen ödenmiş kısmını ifade etmektedir.
- Ödenmemiş Sermaye : Ortaklarca şirkete konması taahhüt edilen sermayeden yetkili organlarca ödenmesine henüz karar verilmemiş ve bu nedenle de ortaklardan talep edilmemiş sermaye kısmını ifade eder.

(Durer, 1988, s:39)

2.1.4.1.2. Yedek Akçeler

Yedek Akçeler ülkemizdeki uygulamasında aşağıdaki unsurlardan oluşur:

- Yasal yedek akçeler,
- İhtiyari yedek akçeler,
- Olağanüstü yedek akçeler,
- Diğer yedek akçeler.

Yasal Yedek Akçeler: TTK'nun ve yürürlükteki özel kanunların öngördüğü akçelerdir. Her yıl safi kârın 1/20 'si, ödenmiş esas sermayenin 1/5 'ini buluncaya kadar umumi yedek akçe ayrılması mecburidir. Hisse sahiplerine %5 oranında birinci kâr payı ayrıldıktan sonra, kâra iştirak eden diğer kişilere dağıtılacak miktarın %10'u ikinci yedek akçe olarak ayrılır. Buna ek olarak, hisse senedi ihracında ihraç masrafı düşüldükten sonra itibari kıymetten fazla olarak elde edilen hasılatın itfa veya yardım ve hayır işlerine

sarfedilmeyen kısmı ile iptal edilen hisse senetlerinin bedellerine mahsuben yapılan ödemelerin, bunların yerine çıkarılan hisse senetlerinin hasılat noksanı kapatıldıktan sonra artan kısmı da yasal yedek akçe arasında gösterilir. Yasal yedek akçe zarar kapatma, işler iyi gitmediğinde faaliyetleri sürdürme işsizliği önleme amacı ile kullanılır.

Ihtiyari Yedek Akçeler: TTK'nda ana sözleşme hükümleri uyarınca ayrılan yedek akçe için kullanılan bir terimdir.

Olağanüstü Yedek Akçeler: Şirketlerde yetkili organlarca yasal ve ihtiyari yedek dışında ayrılmasına karar verilenlerdir.

Diğer Yedek Akçeler: Yukarıdakiler dışında belirli bir takım amaçları gerçekleştirmek, mali yapıyı ve yatırım gücünü arttırmak için ayrılır (Ör: Sabit Değerleri Yenileme Fonu).

2.1.4.1.3. Dağıtılmayan Kârlar

İşletme kendi kendini finanse etmek amacı ile faaliyetler sonucu elde edilen kârların bir kısmını dağıtmaz. Bunlar, yasal yedek ve ihtiyari yedek akçe dışındaki diğer yedek akçeler ve kârları oluşturur (ya da yetkili organlarca nasıl bir işleme tabi tutulacağı henüz belirlenmemiş kârları).

2.1.4.2. Yabancı Kaynaklar

İşletmenin başka işletmelerle, kişi ve kuruluşlarla ticari ilişkilerinden kaynaklanan ileride kesin olarak ödeyeceği ve tutarı belirli borç olarak tanımlanmaktadır. Yabancı sermaye:

- Vadesine,
- Senetli olup olmadığına,
- Faizli olup olmadığına,
- Güvence ile tercih edilip edilmediğine

göre sınıflandırılmaktadır.

2.1.4.2.1. Vadesine Göre Yabancı Sermaye

Kısa vadeli (vadesi 1 yıla kadar) ile orta vadeli (vadesi 1-5 yıl arası) ve uzun vadeli (vadesi 5 yıldan uzun) sermayeden oluşmaktadır.

2.1.4.2.1.1. Kısa Vadeli Yabancı Sermaye

Kısa vadeli yabancı sermaye;

- Banka kredileri,
- Ticari borçlar (kısa vadeli satıcı kredileri, kişi ve ticarethanelere olan borçlar),
- Müşterilerden alınan avanslar,
- Ortaklara veya işletme sahibine olan borçlardan (vergi, resim, sigorta primi borçları, peşin tahsil edilmiş hasılat, alınan deposito ve teminat, uzun vadeli borçların gelecek hesap döneminde ödenecek taksitleri)

oluşmaktadır.

2.1.4.2.1.2. Orta ve Uzun Vadeli Yabancı Sermaye

Orta ve uzun vadeli yabancı sermaye;

- Banka kredileri,
- Tahvil borçları,
- Diğer tahvillerden

oluşmaktadır.

2.1.4.2.1.3. Karşılıklar

Vade ve tutarı belli kesin yükümlölükler olarak ele alınan yabancı sermaye dışında,vadesi,tutarı belirsiz, borç niteliği taşıyan yükümlölükler ile,aktiflerde meydana gelen ancak tutarı belli olmayan değ er azalışları karşılıklardır.

2.1.4.2.1.3.1. Değ er Azalış Karşılıkları

Aktif kalemlerdeki kesin olarak saptanamayan değ er azalış karşılıkları türlerine göre şöyle sıralanmaktadır.

- Stok farkı karşılıkları
- Sabit kıymet değ er azalışları karşılıkları
- Satış indirimi karşılıkları
- Bloke döviz alacakları karşılıkları
- Menkul kıymetler değ er azalışı karşılıkları
- Kambiyo dalgalanmaları karşılıkları

2.1.4.2.1.3.2. Ödeme ve Yükümlölük (Risk) Karşılıkları

Ödeme ve yükümlölüklerden kaynaklanan riskler:

- Zarar ve ziyan karşılıkları,
- Sigorta şirketleri tazminat karşılıkları,
- Sabit değ er yenileme fonu,
- Kıdem tazminatı karşılıkları,
- Ücretli tatil tazminatı karşılıkları,
- Kefaletten doğ an borçlar karşılıkları,
- İhtilafı vergi ve sigorta primi karşılıkları,
- Müş teriler verilen garanti karşılıkları.

2.1.4.2.1.3.3. Şüpheli Alacak Karşılıkları

Hesap dönemi sonuçlarının doğru olarak ortaya çıkması ve bilançonun hazırlanması için, tahsil edilememe durumu sözkonusu olan alacaklarla ilgili olarak "Şüpheli Alacak Karşılığı" adı altında karşılık ayrılmaktadır (Durer, 1988, s:51).

2.1.5. Sermayenin Amacı

Birinci ve düşünülmesi güç olan faktör, banka sermayesinin amaçlarının ne olduğunu belirlemektir. Genellikle, banka sermayesinin yararlı amaçlara hizmet ettiği ve bu amaçlara hizmet etmedikçe düzeyinin yetersiz olduğu düşünülmektedir. En baştaki güçlük, banka sermayesinin amaçlarını anlamlı bir şekilde sayısal olarak ifade etmektir (Hempel (a), 1986, s:168).

Banka sermayesinin amacı, mudilere ve diğer borç sermaye tedarikçilerine, bankanın borçlanma maliyetinin kazanılan getiriden yüksek olmasının neden olacağı kayıplara karşı bir engel oluşturmaktır (Stigum, 1990, s: 187).

Sermaye, bir firmanın kayıtlı yatırımları ve kredi değerinde kayıp riskine karşı bir engel oluşturmaktadır. Bu nedenle, eğer sermaye (Aktifler) Varlıklar sadece %5 ise, firma(banka) varlıklarının %5'ten fazla değer kaybetmesine izin veremez. Aksi halde teknik olarak iflas eder (Rose (a), 1995, s:386).

Sermaye, bankanın geliri ve aktifleri üzerindeki haklar içindeki mevduatları ikinci dereceye koyan, mevduat olmayan tüm uzun vadeli fonları içerir. Tüm işlerin sermayeye ihtiyacı vardır. Ancak, sadece finansal kurumlar, düzenleyiciler tarafından özellikle belirlenen en az sermaye ihtiyacına sahiptir.

Sermaye, kurumun sigortasız mudilerine ve diğer alacaklılara karşı teminat sağlar. Finansal sistem ve bankacılığa güvenlik ve istikrar sağlayan sermaye değildir. Fakat istikrarlı bir finansal ve ekonomik ortamı muhafaza etmek için mali, politik ve parasal yapabilirlik (iktidar) sağlar (Rose (a), 1995 s:387).

Banka sermayesi sadece operasyonlardan oluşan zararları karşılamakla kalmaz, bankacılık sistemine olan kamu güvenini aşıl原因an mevduat sigorta sisteminin korunmasında da ilk unsuru oluşturur. Banka sermayesi arazi, bina ve donanım için uzun vadeli fonlara kaynaktır. Sermaye ve uzun vadeli borç, rekabette esas olan büyüme için finansman sağlar. Sermaye yönetimi, hem sermayenin kazanma maliyetinin düşürülmesini, hem de kârlı finansal servislere sermaye tahsisini ihtiva eder (Rose (a), 1995, s:388).

2.1.6. Sermayenin Fonksiyonları

Ticari bankaların sermaye hesapları, bankanın günlük faaliyetlerinin desteklenmesi ve uzun vadede varlığını sağlayabilmesinde önemli roller oynamaktadır. Öncelikle sermaye, faaliyet zararlarını absorbe ederek iflas riskine karşı bir engel oluşturur (Rose (b), 1993, s:471).

Bankalar öz kaynaklarına oranla büyük ölçüde yabancı kaynak kullanırlar. Dolayısıyla, toplam kaynaklarda özkaynakların payı düşüktür. Ancak, özkaynakların ve banka sermayesinin önemi çok büyüktür. Bankalarda sermayenin öncelikli fonksiyonu, belirsizliklere karşı güvence oluşturmastır. Fiziksel aktiflere yatırım yapmak amacıyla sermayenin kaynak olarak kullanılması banka sermayesinin ikincil fonksiyonudur (Keskin, 1992, s:19).

a) Bankacılık hizmetlerini yerine getirebilmek için fiziksel ortam ve gerekli ihtiyaçları sağlamak ortaya çıkan ilk fonksiyondur. Bu fonksiyonun önemi yeni bir banka açılışında ortaya çıkar. Hissedarlar tarafından sağlanan sermayenin ilk kısmı, banka sözleşmeleri ve operasyonlar için gerekli araç gerecin temin edilmesi için kullanılır. Bu tip çalışma varlıklarının temini bankanın sürekli fonksiyonları arasındadır. Banka sermayesinin yeterliliğini ölçmede karşılaşılan bir problem, sermayenin ne kadarının bankanın diğer amaçlarının ve fonksiyonlarının hizmetine aktarılacağıdır (Hempel (a), 1986, s:168).

b) Yönetimin önceden tahmin etmesinin mantıken beklenmediği olaylardan kaynaklanan kısa ve orta dönemli zararları absorbe eden, bankanın tercihen zararsız olarak faaliyetlerine devam etmesini sağlayan ve en azından bir bankanın faaliyetlerini yeniden kurabileceği bir zaman tanıyan

bir güvenlik marjı olma fonksiyonuna sahiptir (Durer, 1988, s:65). Banka sermayesinin ana fonksiyonu "bankayı açık tutmak ve çalıştırmaktır", öyle ki, zaman ve kazançlar kayıpları ortadan kaldıracaktır (Hempel (a), 1986, s:169,170).

- c) Bankanın gerek kuruluşunda, gerekse faaliyette bulunduğu sürede sermayenin yerine getirmesi gereken bir başka işlev alacaklılara, özellikle mevduat yatırımcılara ve hatta kredi ilişkisi kurmak isteyenlere ve öteki bankalara gerekli güveni verebilmektir. Bankalarla kredi bağlantısı kurmak isteyenler de, krediyi zamanında ve kesintisiz kullanabileceklerine güvenmek isterler (Çelebican, 1984, s:9,10). Sermaye, ekonomik durum iyiye gitmese bile, bankaya borç veren kişileri teskin edecek kadar güçlü olmalıdır (Rose (b), 1993, s:471).

Güven konusunun banka sermayesinin temel fonksiyonu olması kavramsal bir olgu değildir, ölçüme dayanmaktadır. Mevduat sahipleri açısından, borçlular, düzenleyiciler, hisse sahipleri, diğer ilgili taraflar açısından ise, güven için gerekli sermayenin ölçümü kesin değildir. Ekonomik koşullara göre değişir. Yeterli miktarda sermaye arayan banka için kesin sayılara dayanan bir ölçüm yoktur (Hempel (a), 1986, s:170).

Banka sermayesi, mudiler ve diğer alacaklılar için gerekli güveni sağladığı sürece ve bankalarda finansal gücün kaynağı olma niteliğini taşıdıkça daha iyi bir kredi yargısı, daha iyi bir nakit durumu yönetimi gerektirir. Genelde sıhhatli yönetim için , tamamen sermayenin yerini alabilecek, onu ikame edebilecek başka hiç bir unsur yoktur (Durer, 1988, s:65).

- d) Zararların minimize edilmesini sağlayarak, mevduat sahipleri ve diğer borç verenlerin, zarar edilmesi halinde bu zarar nedeniyle zor durumda kalmalarının önüne geçmektir. Banka bir defa ödeme güçlüğüne düştüğünde, bu nedenle geri ödemesinin iflas işlemleriyle en azından geçici olarak dondurulması halinde, sermaye, mevduat sahiplerinin ve diğer alacaklıların katlanacakları zararı azaltmaktadır.
- e) Otoritelerin, bankaların kabul edebileceği mevduat miktarına sermaye ile ilişkilendirilmiş bir sınır oluşturmaları halinde, banka sermayesinin mevduat büyümesini sınırlayıcı fonksiyonu ortaya çıkmaktadır. Bu sınırla

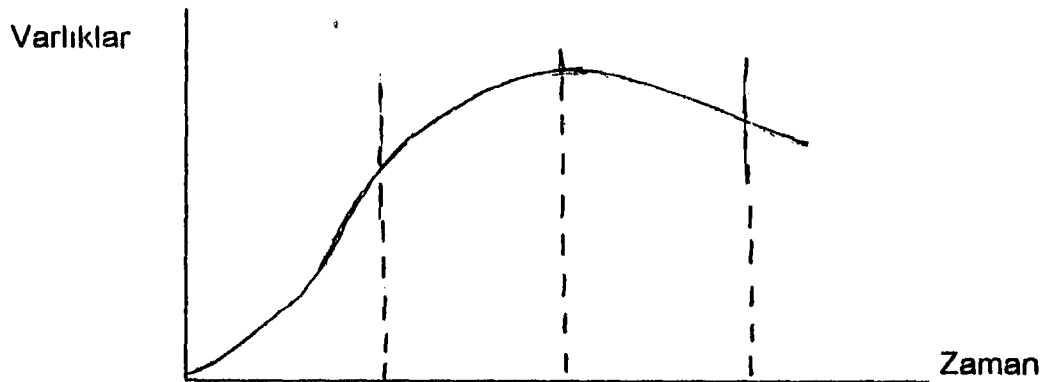
para arzındaki büyümenin yavaşlatılması halinde para otoritelerine yardımcı olmaktadır (Durer, 1988, s:66).

- f) Sermaye banka için fon kaynağıdır. Bankadan borç alınmak istenen fonlarla, bankanın borç verebileceği fonlar arasındaki farkı kapamaya yarayan bir kaynaktır. Sıkı para siyasetinin izlendiği dönemlerde yabancı kaynak-sermaye oranı büyük olan bankalar, Merkez Bankası'ndan yeterince borç alamayacakları ya da ancak yüksek faizle borç alabilecekleri kaygısıyla açtıkları kredileri ve likiditesi yüksek olmayan plasmanlarını azaltma yoluna gidebilirler. Böylece, bir yandan Merkez Bankası kaynağının maliyetindeki artış, öte yandan likiditeye verilen ağırlık, banka kârlarının azalması sonucunu yaratır. Böyle bir durumla karşılaşmamak için bankalar, sıkı para siyasetinin uygulandığı dönemlerde sermayeyi artırmak isterler (Çelebican, 1984, s:11). Aksi halde, bankalarda fazla sermaye bulunması durumunda, bankalar maliyeti düşük olmasına rağmen yabancı kaynakları tercih etmezler.
- g) Bankanın normal faaliyetleri sonucu ortaya çıkan kredi riskini karşılamasıdır. Yasal düzenleyiciler, bir gerçek veya tüzel kişiye verilecek kredilerin üst sınırı ile sermaye arasında bir yüzde ya da katsayı ile ifade edilebilen sınırlandırmaya gitmektedir. Bu kredi sınırına risk dağıtım katsayısı adı verilmektedir.
- h) Üretim sürecinin gerekli bir girdisi olan mevduat fonlarını cezbetmekte kullanılır (Durer, 1988, s:66).
- ı) Sermaye haksız varlık artırımı konusunda düzenleyicidir. Bu konu ikincil bir fonksiyon olmasına rağmen görüldüğünden daha anlamlıdır. Sermaye ile ilgili düzenlemeler, bankanın yönetilebilecek kadar büyümesini gerektirir. Yani büyüme yönetimin kabiliyetini aşmayacak ölçüde gerçekleşmelidir. Yeni düzenlemeler sayesinde banka varlıklarının kalitesi, varlıklar üzerindeki kazanımları artabilir ve büyümenin hızlanması sağlanabilir (Hempel (a), 1986, s:170).

2.1.7. Bankanın Sermaye İhtiyacı

Bankalar da diğer işletmeler ve ürünlerde olduğu gibi hayat eğrisine sahiptirler (Durer, 1988, s:74). Sermaye, bankanın hayat eğrisinin her aşamasında önemli bir role sahip olmakla birlikte, özellikle, büyümeye geçiş veya hızlı büyüme aşamalarında daha önemli olmaktadır. Söz konusu aşamalarda mevduatlar ve diğer borçlar hızla genişlemekte ve yeni bankaların karakteristik bir özelliği olan aşırı sermaye, banka dış kaynaklarından sağlanan sermayeye karşı kendi bünyesinde bir tedbir almadıkça hızla sermaye yetersizliği şekline dönüşebilmektedir (Sinkey, 1983, s:434).

I.Dönem: Bankanın faaliyete başladığı dönemdir. Sermaye sağlanmasından sonra banka faaliyetine başlar. Bankanın kurulduğu ilk yıllarda özsermayesinin kazancı düşük olma eğilimindedir ve büyümeye geçiş aşamasından önce elde tutma oranının (kâr dağıtmama oranı) yüksek olması gerekmektedir. II.Dönem: Banka bu dönemde, hızlı bir büyüme olması halinde, dağıtılmayan karlara ek olarak yabancı sermayeye ihtiyaç duymaktadır. III.Dönem: Bu olgunlaşma döneminde sermayeye olan ihtiyaç daha çok iç kaynaklardan sağlanmaktadır. IV.Dönem : Bu dönemde bankanın verilen hizmetler, piyasa payı ve yönetim açısından gerilemeye başladığı dönemdir. Bankanın elde tutma oranı düşürülerek, sermayeye yapılan ilaveler azaltılabilir (Durer, 1988, s:74,75).

Şekil 2.1. Bankanın Hayat Eğrisi

Kaynak: Sinkey, Joseph F. Jr.: **Commercial Bank Financial Management**, Mc Millan Publication Co.Inc., 1983, s:435'ten alınmıştır.

Ticari bankaların gelecek 10 yıldaki sermaye ihtiyaçları temelinde:

- 1.Banka varlıkları ve mevduatların artış oranına,
- 2.Çeşitli düzenleyici kurumların sermaye yeterlilik koşullarına,
- 3.Çeşitli banka sermayesi formlarının elverişliliği ve maliyetine

bağlıdır (Hempel (a), 1986, s:160, 163).

Banka varlıklarının yavaş büyümesinin ekonomi üzerindeki etkisi ve enflasyonist düşük kâr ortamında ticari bankalardan daha az para alacak olan iş çevreleri, tüketiciler ve yerel yönetimlerin üzerindeki etkisi de dikkate alınmalıdır. Banka varlıklarındaki büyüme yavaşsa, yavaş ekonomik büyüme ve kredi kaynaklarının yanlış dağılımı ödenecek bedel olabilir (Hempel (a), 1986, s:163).

2.1.8. Bankalarda Beklenmeyen Zararà Yol Açan Risk Kaynakları

Bir bankanın riskini arttıran faktörlerin en önemlileri; geçmiş koşullar, yönetim politikası, aktif yapısı ve faaliyet alanıdır. Düzenli bir gelir trendine, daha yüksek aktif verimliliğine ve istikrarlı bir yönetime sahip olan bankaların görece olarak daha az riskli olduğu kabul edilir (Keskin, 1992, s:22).

Bankaların uğradıkları zararları genel olarak beklenen ve beklenmeyen zararlar şeklinde ikiye ayırmak mümkün olmakla birlikte, uygulamada nerede ve nasıl bir ayırım yapılacağını belirlemek oldukça güç bir uğraş gerektirmektedir (Durer, 1988, s: 108).

Bankalar, öngörülebilir zararları riskli faaliyetlerden kaçınmak, bu tür faaliyetlerde özel karşılıklar tesis etmek ya da koşullar elverişli ise riske karşı sigorta yoluna gitmek suretiyle en az düzeye indirebilirler. Buna karşılık, beklenmeyen bu zararların karşılanabilmesi ve bankanın borçlarını ödeyemez duruma düşmesinin önlenmesi veya banka iflas ederse alacaklıların fazla zarara uğramamalarının sağlanması, bankanın yeterli sermayeye sahip olmasına büyük ölçüde bağlıdır (Çelebcian, 1984, s:16).

Uzun zamandır, büyük bankaların yerel bankalara göre daha az sermaye ile faaliyette bulunabilecekleri düşünülmektedir. Çünkü, büyük bankalar daha iyi yöneticilere sahiptir ve para ile sermaye piyasalarını daha çok etkilemektedir. Ancak günümüzde yasal düzenleyiciler, tüm bankaların sermaye ihtiyaçlarının kredi riskine ayarlı ve aynı olduğu konusunda hemfikirdirler (Sinkey, 1992, s:707).

Risklerin ortaya çıkarılması ve azaltılabilmesi ile ilgili olarak en önemli yönetim politikası gelir ve gider yaratan bilanço kalemlerinin sınırlı bir alanda yoğunlaştırılması yerine farklı alanlara dağıtılması olmalıdır. Böylece beklenmedik olayların yaratacağı olumsuz gelişmelerin etkisi azaltılabilir. Aktiflerin, (özellikle getirili aktiflerin) büyük bir bölümünü belirli bir sektörde yoğunlaştıran bir bankanın faiz oranındaki değişimlerden etkilenme derecesi, krediler yanında menkul kıymetler, yabancı para ve diğer yatırım araçlarını da içeren bir portföye sahip olan bankaya göre daha fazla olacaktır (Keskin, 1992, s:17).

Bir bankayı finansal olarak yetersizliğe götürecek risk, bu farkı oluşturan gelir ve giderlerin büyüklüğüne, büyüklüklerin ihtimal dağılımlarına ve en önemlisi bankanın başlangıç sermayesine bağlıdır (Keskin, 1992, s:18).

Bir banka için finansal yetersizlik riski banka sermayesinin cari ekonomik değerinin bir fonksiyonudur (Keskin, 1992, s:21). Banka sermayesinin ekonomik değeri beklenen nakit akımlarının bugünkü değerine, iskonto oranına ve iskonto oranındaki değişim ihtimaline bağlıdır (Keskin, 1992, s:21).

Nakit taleplerini karşılayan bir bankanın finansal olarak yeterli olup olmadığının belirlenmesinde cari defter kayıtları yeterli olmayabilir. Bunun nedeni bir bankanın defter değerinin, faiz oranlarındaki ve döviz kurlarındaki değişimlerden kaynaklanan kazanç ve kayıpları doğru ve anlık olarak yansıtmamasıdır. Aynı zamanda gelecekle ilgili taahhütler, teminatlar ve dış ticaret işlemlerinden doğan riskler bilançoya düzenli olarak yansımaz. Finansal yetersizliğin benimsenmesinde gelecekle ilgili nakit akımlarına dayanan bugünkü değer doğru olarak hesaplanabilmesi ve nakit taleplerinin doğru tahmin edilebilmesi önem kazanmaktadır (Keskin, 1992, s:21).

Bir bankaya olan güveni formüle etmek istersek dört faktörü dikkate almalıyız:

1. Net varlık (özellikle net varlığın piyasa değeri ya da sermaye)
2. Kazanç istikrarı
3. Bilginin kalitesi
4. Hükümet garantisinin piyasa değeri

Bu faktörlerin her biri bankalara olan güveni doğrudan etkilemektedir. Ancak, bilgi kalitesinin tüm bankalar için aynı olduğu, hükümet garantisinin banka yönetimine ait bir karar olmadığı düşünülürse, net varlığın ve kazanç istikrarının banka yönetimine ait ve güveni etkileyen kararlar olduğu görülmektedir. Bankanın net varlığı ya da diğer bir ifadeyle sermayesi, diğer faktörlerin olumsuz olduğu durumlarda istenen güveni sağlamak için yüksek olmak zorundadır. Bu nedenle, risk arttıkça banka sermayesi artmak zorundadır. Sermaye miktarı bankanın risk profiline bağlıdır (Sinkey, 1992, s:711).

Bankacılıkta dört anahtar risk bulunmaktadır:

- Kredi riski,
- Faiz oranı riski,
- Likidite riski,
- Döviz kuru riski (Sinkey, 1992, s:707).

2.1.8.1. Kredi Riski

Kredi vermek bankacılığın en temel tarihsel işlevi olmakla birlikte aynı zamanda bir bankanın en riskli faaliyetidir. Borçluların borçlarının ana parasını ve faizini söz verdikleri tarihlerde ödememeleri bankalar açısından hem likidite hem de kâr-zarar sorunu yaratır. Bankaların kredilerine ilişkin bu riske aynı zamanda gecikme ya da temerrüt riski de denebilir. Bir banka, çeşitlendirilmiş bir portföye sahip olmazsa bankanın iflası ile sonuçlanacak temerrüt riski çok yüksektir. Aslında tek bir kişiye ya da endüstriye göreli olarak büyük miktarlarda kredi açılması banka iflaslarının önemli bir

nedenidir ve yasal düzenlemelerin de ilk konularından birisidir (Karacan, 1996, s:25).

Kredi riskinin artması kredi portföyünün kalitesinde bozulmalara neden olabilmektedir (Durer, 1988, s:109).

Toplam kredilerin ne ölçüde geri dönmeyeceği ya da geç ödeneceği, geçmiş deneyimlere ve açılmış kredilerin güvencesine bakılarak önceden hesaplanabilir. Ödenmeyen kredilerin, ayrılan karşılıkları aştığı her durumda kredi riski oluşur (Çelebican, 1984, s:16).

2.1.8.2. Faiz Oranı

Bankanın aldığı borçlara ve verdiği kredilere uygulanan faiz oranları arasındaki marjın daralması kazanç riskini doğurmaktadır. Bu riskin temelinde, genellikle aktif ve pasif değerlerin vadeleri arasındaki uyumsuzluk yatmaktadır (Çelebican, 1984, s:17).

Kısmen kontrol edilebilir olmasına rağmen, 1) finans piyasasının talepleri, 2) bilgi iletişimindeki sınırlar, 3) teminat yükümlülüklerinin maliyeti bankaları vade yapısı da denilebilen bazı faiz oranı riskini almaya zorlamaktadır (Edmister, 1986, s:372).

Bankaların yükümlülükleri ile ilgili olarak ortaya çıkan faiz riski bu kaynaklara ödenen faiz giderlerindeki artıştan kaynaklanır. Faiz oranında artış yönündeki bir değişimin yarattığı risk, kaynak maliyetinin yükselmesi ve pahalı kaynakların ucuz kaynaklar ile ikame edilmesi şeklinde ortaya çıkar. Faiz oranları yükseldiğinde aktiflerin toplam getirisi de azalır. Değişmelerin yaratacağı etki aktiflerin yapısına ve üstlenilen risklere bağlıdır. Aktif içinde uzun vadeli kaynakların payı arttıkça faiz oranındaki yükselmeye bağlı olarak risk de artacaktır (Keskin, 1992, s:30).

Faiz riski bir bankanın bilanço yapısı yanında faiz oranındaki değişmelere neden olan faktörlerin hangi sıklıkta ortaya çıktığına da bağlıdır (Keskin, 1992, s: 30).

2.1.8.3. Likidite Riski

Ani mevduat çekilmesi gibi olayların yarattığı nakit gereksinmesini karşılayabilmek üzere bankanın çok yüksek maliyetle kısa vadeli borçlar almasına ya da yeterince likit olmayan varlıklarını önemli ölçüde zararlar paraya çevirmek zorunda kalmasına likidite riski denmektedir (Çelebican, 1984, s:17). Eğer bir banka, zamanla likiditesini arttırmaz ise büyük bir olasılıkla müşterilerinin çoğunu kaybedecek ve ortaklara dağıtılacak kazançlarda düşüşle karşılaşacaktır. Eğer nakit açığı kapatılmazsa bu durum müşterileri, bankadan mevduatlarını toplu olarak talep etmeye neden olur ve bankayı da iflasa götürebilir. Bankanın likidite ihtiyaçlarını makul bir maliyette tutamaması zor durumda olduğunun bir göstergesidir (Rose (b), 1993, s:472).

2.1.8.4. Döviz Kuru Riski

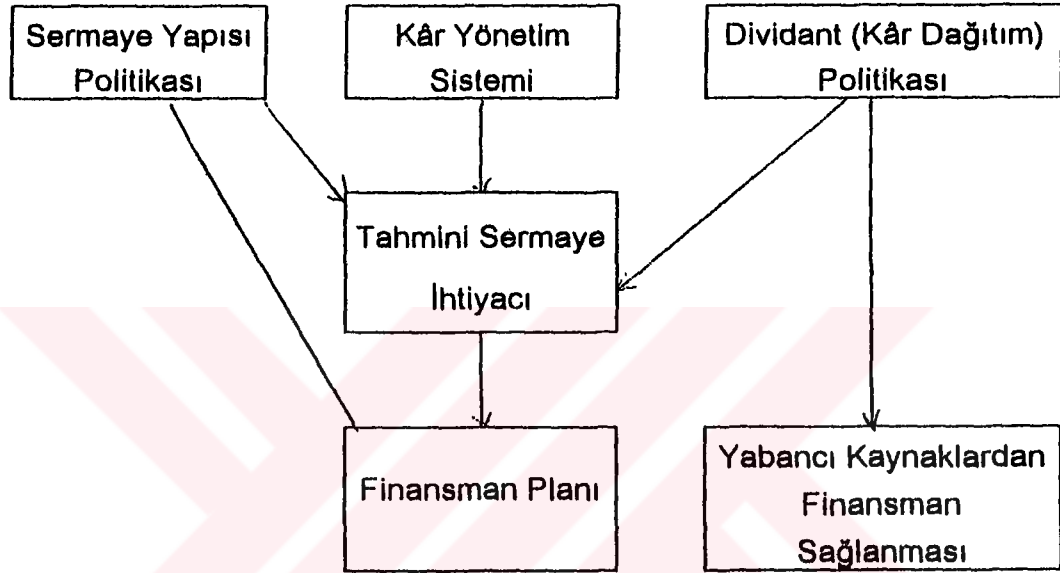
Büyük bankalar yabancı para muamelelerinde bu tür risk ile karşılaşmaktadırlar. Dünyada en çok işlem gören paralar değişken piyasa koşullarında dalgalanmaktadır. Kendileri ve müşterileri için bu paralarla işlem yapan bankalar, alış ve satışlarda her zaman ters fiyat hareketleri ile karşılaşma riski altındadırlar (Rose (b), 1993, s:473).

Bu dört anahtar risk dışında ayrıca bankalar, gayrinakdi taahhütleri, yöneticilerin ve personelin hataları, banka içi denetimin başarısızlığı, banka borçluları ya da banka personelinin hukuk dışı fiilleri nedeniyle çeşitli risklerle karşılaşmaktadırlar.

2.1.9. Bankalarda Sermaye Yapısının Yönetimi

Sermaye yapısı yönetiminde ilk basamak, bankanın cari sermaye yapısının benzer ölçekli bankalar, için hesaplanmış endüstri ortalamalarının karşılaştırılmasıyla yapılan sistematik bir gözden geçirmedir. Bu tür bir gözden geçirme sermaye yapısı ile ilgili acil düzenlemelerin gerekli olup

olmadığını belirlemede yardımcı olmaktadır. Bankanın sermaye yapısı endüstri ortalamaları ile aynı çizgide olduğu takdirde, bankanın gelecekteki beş yıl içinde sermaye yaratma olanakları araştırılmaktadır. Bankanın uzak ve yakın geçmiş kaynaklarının şekli, cari sermaye yeterliliği ve dividend oranı gelecekteki iç kaynaklardan özsermaye yaratılmasına önemli veriler olmaktadır. Ayrıca varlıkların, borçların ve mevduatların da gelecekteki iç kaynaklardan özsermaye yaratılmasında ve dış kaynaklara duyulabilecek ihtiyacı göstermesindeki rolü büyüktür (Durer,1988, s:76).

Şekil 2.2. Sermaye Yapısı Yönetimi

Kaynak: Durer,Salih; Türkiye'de Tic. Bankalarının Sermaye Yapı ve Yeterliliği, Yapı Kredi Ban. Ban. Ar. Dizisi No:8, 1988, s:78'den alınmıştır.

2.1.9.1. Sermaye Miktarının Belirlenmesi

Bir bankanın finansal yapısına uygun sermaye miktarının belirlenmesinde önemli üç faktör vardır:

- Banka sermayesinin amaçları,
- Kaldıracın ortaklara sağladığı avantajlar,
- Düzenleyicilerce belirlenen sermaye yeterliliği.

Banka sermayesinin amacı 2.1.5. no.lu bölümde incelenmiştir.

2.1.9.1.1. Finansal Kaldıraç Faktörü

Finansal kaldıraç, borcun özkaynak kârlılığı üzerindeki etkisi demektir. Toplam varlıkların kazanç oranı borçların faiz oranından yüksek olduğunda kaldıracın etkisi olumlu olmaktadır. Bu nedenle bir işletmede kaldıraç oranı yani "Toplam Borç/Toplam Varlık" oranı artarken, özkaynak kârlılığının, ancak öte yandan riskin de artacağını söylemek mümkündür (Bolak, 1990, s:169).

Finansal kaldıraç derecesi borç fonlarından yararlanarak özsermayenin kârlılığını artırma çabalarının bir ölçüsüdür. Finansal kaldıraç derecesi finansal riskin bir göstergesidir. Faiz yükümlülükleri arttıkça finansal kaldıraç derecesi yükselir. Bunun anlamı, faiz ve vergi öncesi kârda küçük dalgalanmalara karşılık ortakların kârında büyük dalgalanmalar olabileceğidir (Bolak, 1990, s:45).

Bankaların çok düşük varlık devir hızı vardır. Bunun etkisini gidermek amacıyla yüksek kaldıraç kullanma eğilimindedirler (Karacan, 1996, s:229).

Ticari bankalar, ortaklarını elde tutmak ve daha fazla etkileyebilmek için finansal kaldıraç kullanmalıdır. Böylece, özellikle ortaklar açısından, uygun bir miktar risk alınmadığı sürece, özsermaye getiri sağlamak konusunda yetersizdir. Bankaların finansal kaldıraç kullanımını sınırlayan üç faktör bulunmaktadır:

- 1) Piyasa sınırları bankaların büyük miktarda borç vermesini engellemektedir. Piyasayı savunan bazıları, bankanın sermaye pozisyonunu belirleyen, sermaye ve sermaye dışı fonları çekebilme yeteneği olduğunu ileri sürmüşlerdir. Bu durum uç olarak gözükmemektedir, çünkü bankanın daha küçük bankaların fonlarını çekebilme yeteneğini kısmen etkileyen mevduat sigortası, muhtemel piyasa kusurları gibi faktörleri önemsememektedir. Piyasa bankalara açık olan sermaye ve sermaye dışı fonlara limit getirmekte ve bunu büyük bankalar yararına yapabilmektedir.

- 2) Finansal kaldıracın fazla kullanımı bankanın hisse başına piyasa fiyatını düşürecektir. Örneğin hisse başına \$2 kazanan bir banka ek kaldıraç kullanarak hisse başına kazancı \$2,10'a yükseltecek ise, banka kaldıracı arttırmalıdır. Ancak, hisse başına piyasa fiyatı artarsa bunu yapmalıdır. Örneğin, fiyat-kazanç çarpımı 10'dan 9'a düşerse, banka ek kaldıraçtan kaçınmalıdır, çünkü hisse başına piyasa fiyatı \$20'dan \$18.9'a düşebilecektir.
- 3) Düzenleyici otoriteler, mevduat sahiplerini ve bankacılık sistemini korumak amacıyla yeterli miktar sermayeyi belirleyip bankayı bu miktara zorlarlar. Düzenleyicilerin getirdiği sınırlamalar bankaların finansal kaldıraç kullanmasını sınırlandıran en yaygın faktörlerdir (Hempel, 1986, s: 172).

2.1.9.1.2. Sermaye Yeterliliği

Bir bankanın, yatırımcıların, düzenleyicilerin, kredi verenlerin ve mevduat sahiplerinin güvenini sağlamak için ne kadar sermayeye ihtiyacı vardır? Bankacılık ve finansal literatürde bu soru "sermaye yeterliliği" olarak bilinmektedir (Sinkey, 1992, s:710).

Sigortalı mevduat sahipleri, sigortasız alacaklılar, kredi almış olanlar, düzenleyiciler ve ortaklar bankanın sermaye yeterliliğine olan bakış açılarını etkileyen farklı amaçlara sahiptirler. Sigortalı olan mevduat sahipleri sermaye yeterliliği ile daha az alakalı görünmektedirler. Sigortaları olmayan alacaklılar için bankanın sermaye yeterliliği risk içeren bir işlemdir. Hiç bir alacaklı parasını kaybetme umuduyla borç olarak vermez ve daha yüksek riski daha yüksek fiyata kabul eder. Kredi alanlar iki konuda etkilenirler: İlki, mevduat kurumlarının (depository institutions) bir kişiye verilecek kredi tutarında getirdiği sınırlama sermayeye dayanmaktadır. İkincisi, sürekli bir fonlamaya ihtiyaç duyan kredi sahibinin bu sürekliliğin sağlanacağı konusunda ikna olabilmesidir. Ortaklar, açık olarak, yatırım yaptıkları bankanın sermaye yeterliliği ile doğrudan ilgilenmektedirler. (Aspinwall, 1985, s: 305).

Düzenleyiciler, bir bankanın net sermayesinin ve ihtiyat akçelerinin (surplus) yeterliliğinin, varlıkların karakteri ve mevduat ile anonim şirket olarak üstlenilen diğer yükümlülüklerle birlikte değerlendirilmesini düşünmektedirler. Sermaye yeterliliği ve bankanın karakteri ile şartları arasındaki ilişki düzenleyici otoritelerin yargısına bırakılmıştır (Hempel (b), 1991,s:286).

Sermaye, bankanın verdiği krediler ve yaptığı yatırımlarda karşılaşacağı riskleri ve oluşabilecek zararlarını absorbe etmek için vardır. Ancak, risk miktarı ve ne kadar sermayenin yeterli olduğu kesin olarak belirlenememektedir. Banka yönetimleri ve yasal düzenleyiciler tarafından sermaye yeterliliğini belirlemek için geleneksel bazı yaklaşımlar kullanılmıştır. Bu geleneksel yaklaşımlar, "sermaye-aktif oranı" (capital-asset ratio), "Banka Sermayesi Analiz Formu" (Form for Analyzing Bank Capital) gibi formal prosedürler ve bazı sübjektif yaklaşımlardır (Rose (a), 1995 s:392).

2.1.9.1.2.1. Sermaye-Aktif Rasyosu (Kaldıraç Rasyosu)

Bu rasyo, 1940'lı yıllarda ve 1950'lerin başlarında kullanılmaya başlamıştır. Bankanın defter değerli ana sermayesinin varlıklara oranını ölçer. Bu rasyo küçüldükçe kaldıraçın fazla olduğu anlaşılır. Bankanın burada sözü geçen ana sermayesi; özkaynaklar (defter değeri), biriken tercihli hisseler, bütünleşmiş şubelerin özkaynaklarından oluşmaktadır. Bu rasyo ile ilgili olarak beş kategori belirlenmiş ve 1992 yılından itibaren bu beş kategorinin ilki dışında kalan bankalar için düzenleyiciler, acil düzenleme kararları uygulamaktadırlar (Saunders, 1994, s: 323,324).

% Oran	Sermaye Yeterliliği
5 < Oranı	İyi bir sermayeleşme vardır.
4 < Oran < 5	Yeterli ölçüde sermayeleşme vardır.
3 < Oran < 4	Sermaye yetersizliği bulunmaktadır.
2 < Oran < 3	Önemli ölçüde sermaye yetersizliği bulunmaktadır.
0<Oran<2	Sermaye yetersizliği kiritik ölçüdedir.

Bu rasyo hesaplanırken, sermaye kabul edilen tüm kalemler -sermaye (capital stock), ihtiyat akçeleri (surplus), dağıtılmayan karlar (undivided profits), karşılıklar (loan-loss reserves), imtiyazlı hisseler (preferred stock), ikincil borçlar (subordinated notes and debentures)- birbirine eklenir ve toplam varlıklara bölünür . Bazı sınırlamalar bu oranın sermaye yeterliliğini ölçmede etkin olmasını zorlaştırmaktadır. Bu oranın en önemli kısıtı, sermaye miktarını banka tarafından taşınan risk miktarı ile ilişkilendirme teşebbüsünde bulunmamasıdır. Hatta, bu oran bankanın aktiflerinin risk yapısını hiç dikkate almamaktadır (Rose (a), 1995, s:392).

Sermaye yeterliliğini ölçen bu kaldıraç rasyosu ile ilgili, ayrıca iki sorun daha bulunmaktadır:

- 1) Sermaye-aktif oranı %2'nin altına düştüğünde banka kapatılsa bile, %2'lik bir sermaye-aktif oranı negatif piyasa net değeri ile tutarlı olabilir. Bu demektir ki, mevduat sahipleri ve düzenleyiciler (vergi ödemeleri dahil) kayıplara karşı yeterli derecede korunmamaktadır.
- 2) Bilanço dışı aktivitelerin çok fazla olmasına rağmen, bu tip risk taşıyan aktif ve pasiflerle birlikte gelen potansiyel iflas risklerini karşılamak için sermaye ayrılması dikkate alınmamaktadır (Saunders, 1994, s:324,325).

2.1.9.1.2.2. Banka Sermayesinin Analiz Formu

Bu teknik 1956 yılında geliştirilmiştir ve belki de sermaye yeterliliğini ölçmede kullanılan, en kapsamlı kantitatif tekniktir. Bu form, bankanın aktiflerinin anlaşılır bir analizini sağlamakta ve bankanın likidite pozisyonu yetersiz ise ekstra sermaye ilavesi için tedarikli bulunmaktadır. Ayrıca, çeşitli kaynaklardan oluşabilecek riskleri dikkate almakta ve farklı risk türleri için sermaye sağlamaktadır. Banka sermayesi analiz formu bankanın aktif yapısını altı bölüme ayırmıştır (Rose (a), 1995, s:393).

1. Birincil rezervler (nakit, federal fonlar),
2. İkincil rezervler (ticari senetler, banka kabulleri, 1 yıl vadeli tahviller),
3. Minimum riskli aktifler (1'den 5 yıla kadar vadeli devlet tahvilleri),
4. Orta seviyeli varlıklar (5'ten 10 yıla kadar vadeli devlet tahvilleri),

5. Portföy varlıkları (Krediler ve uzun vadeli tahviller),
6. Sabit ve sınıflandırılmamış varlıklar ile diğer aktifler.

Birinci kategoriden altıncı kategoriye gidildikçe ödememe ve/veya faiz oranı riski ve bu kategoriler için gereken sermaye miktarı artmaktadır.

Her bir risk grubu için beklenen sermaye gereksinimi oranı ile grupları oluşturan varlık toplamalarının çarpılması sonucunda elde edilen gerekli sermaye miktarı, likidite gereksinimi de dikkate alınarak düzeltilmektedir (Keskin, 1992, s:51).

2.1.9.1.2.3. Diğer Yaklaşımlar

1960'ların sonlarında ve 1970'li yılların başlarında Comptroller of Currency kantitatif yöntemle hesaplanan sayısal oranların yanı sıra kalitatif değerlendirmeleri de dikkate almıştır. Bu kalitatif değerlere aşağıda yer verilmiştir.

- Yönetimin kalitesi,
- Aktiflerin likiditesi,
- Kazançların ve elde tutulan değerlerin zamanla olan değişimi,
- Ortakların karakteri ve kalitesi,
- Mevduat yapısının potansiyel değişikliği,
- Faaliyet prosedürlerinin özellikleri,
- Bankanın sektör içindeki yeri ve önemi.

1970'lerin sonlarında, sermaye yeterliliğinin belirlenmesi için aşağıda belirtilen oranların birlikte değerlendirilmesi benimsenmiştir:

- Sermaye/Toplam Aktifler,
- Krediler/Toplam Sermaye,
- Sınıflandırılmış Aktifler/Toplam Sermaye,
- Sabit Aktifler/ Toplam Sermaye,
- Aktif Büyüme Oranı/Sermaye Büyüme Oranı.

1980'li yıllarda sermaye yeterliliği konusunda uluslararası ortak standartlar geliştirmek için çalışmalar yapılmaya başlanmıştır. 1988 yılında yapılan Basle Anlaşması ile risk-ağırlıklı sermaye standartları belirlenmiştir. Bu konuya 2.2. bölümünde daha ayrıntılı olarak yer verilmiştir.

2.1.9.2. Sermaye Büyüme Oranının Belirlenmesi

Bankanın, ihtiyaç duyulan sermaye miktarını dış kaynaklarla arttırabilmesi için aşağıda belirtilenleri belirlemesi gerekmektedir.

1. Arzu edilen kaldıraç oranı,
2. Vergi sonrası kârın varlıklara oranı (the return-on-assets ratio),
3. Dağıtılmayan kârların oranı (the earnings retention ratio),

Bu üç değişken belirlendiği zaman banka yönetimi, aşağıdaki denklemi kullanarak toplam sermaye oranını (total capital ratio) azaltmaksızın bankanın ne kadar büyüyebileceğini belirleyebilir. Burada iç sermaye oluşum oranı (internal capital generation rate) sermaye oranı düşürülmeden toplam varlıkların büyüyebileceği maksimum oranı göstermektedir (Rose (a), 1995, s:403).

$$\text{Kaldıraç Oranı} \times \text{Vergi Sonrası Kârın Varlıklara Oranı} \times \text{Dağıtılmayan Kârların Oranı} = \text{İç Sermaye Oluşum Oranı} \quad (2.1)$$

Bankalar için dışarıdan sermaye arttırımına gitmek güç olabilmektedir, çünkü finansal piyasalar belirsizlik taşımaktadır. İstenilen sermaye koşullarının karşılandığından emin olmak için yöneticiler genellikle dağıtılmayan kârlar yoluyla sermayelerini arttırmayı tercih ederler. Bu durum büyüme, net faiz marjı ve net değer getirisi arasındaki bazı finansal ilişkilerin anlaşılmasını gerektirir (Gardner, 1992,s: 449).

Bankanın net değer büyüme oranı belli bir dönem için (the rate of growth in net worth) şöyle tanımlanmaktadır:

$$\text{Net Değer Büyüme Oranı} = \text{Net Değer Değişim} / \text{Net Değer} \quad (2.2)$$

Eğer fonlar dış kaynaklar yoluyla yükseltilmemişse net değer üzerine yapılan her ilave, temettülerden yapılan kesintilerden oluşmaktadır. Bu durumda, net değer büyüme oranı kâr dağıtım politikasına bağlanmış olmaktadır. Net değer getirisi tanımından (Net Gelir/Net Değer), bir başka ilişki ortaya çıkmaktadır:

$$1. \text{ Net Değer Değişim} = \text{Net Gelir} - \text{Temettü} \quad (2.3)$$

$$2. \text{ Net Değer} = \text{Net Gelir} / \text{Net Değerin Getirisi} \quad (2.4)$$

1. ve 2. denklemin birleştirilmesiyle net değer büyüme oranı aşağıdaki şekilde ifade edilmektedir.

$$\text{Net Değ. Büy. O.} = \text{Net Değ. Getirisi} \times [(\text{Net Gelir} - \text{Temettü}) / \text{Net Gelir}] \quad (2.5)$$

$[(\text{Net Gelir} - \text{Temettü}) / \text{Net Gelir}]$ oranı net gelirin dağıtılmayan bölümüdür (elde tutma oranı - the earnings retention ratio). İçeriden yaratılan net değer büyümesi, beklenen net değer getirisi ve beklenen elde tutma oranının fonksiyonudur. Beklenen getiri ne kadar fazla ise kazançların dağıtılmayan kısmı o kadar fazla olacak ve bu da içeriden yaratılan sermayeyi arttıracaktır (Gardner, 1988, s:449).

Net değer büyüme oranının planlanması, dış kaynakların yetersiz olduğu durumlarda sermaye yeterlilik standartlarını ihlal etmeden aktif ve pasiflerin ne kadar yükseltilebileceğini belirlemek açısından çok önemlidir (Gardner, Mills, s:450, 1988).

2.1.9.3. Sermaye Maliyeti

Sermayenin maliyeti, uzun vadeli fonların tedarikçilerinin beklediği getirinin ağırlıklı ortalamasıdır. Onların beklediği getiri banka için maliyet anlamı taşır. Sermaye maliyeti fonların maliyetinden farklıdır, çünkü fonların maliyeti; mevduatlar, mevduat dışı pasifler ve sermaye hesaplarındaki fon kaynaklarının ağırlıklı ortalama maliyetidir (Gardner, 1988, s:453).

Genel olarak her fon kaynağının farklı bir maliyeti vardır. Fon temin edenler üstlendikleri risk arttıkça, karşılık olarak daha yüksek bir prim elde etmek isterler. Bunun sonucu olarak, işletmeye borç fon temin edenler daha düşük bir getiri oranına razı olurlarken, örneğin öz sermaye temin edenler daha yüksek bir kazanç isterler. Dolayısıyla işletme açısından borç fonların maliyeti daha düşük, öz sermaye fonlarının maliyeti daha yüksektir. Bu açıdan bakıldığında işletmenin yeni yatırımları finanse etmek için sürekli borç fonlardan yararlanması halinde avantajlı olacağını, sermaye maliyetini düşük tutacağını düşünmek mümkündür. Ancak, işletme kullandığı borç fonların miktarını artırıp, borç/öz sermaye dengesini bozdukça finansal açıdan riskli bir hale gelir (Bolak, 1990, s: 177).

Bankanın sermaye yapısını oluşturan borç/özsermaye oranında meydana gelen bir değişme, sermaye maliyetini, dolayısıyla işletmenin piyasa değerini etkilemektedir (Durer, 1988, s:55).

Sermayenin çeşitli kaynakları olduğundan, tüm sermaye kaynaklarının ağırlıklı ortalama getirileri sermayenin maliyeti olarak alınır. Yönetim bono sahiplerinin, tercihli hissedarlarının ve adi hisse sahiplerinin beklediği getirileri tahmin edebilir. Yeni sermaye tedarikçileri o anda varolan sermayenin getirisinden azını kabul etmeyeceklerdir. Böylece sermaye getirisi geleceğin uzun vadeli fonlarının marjinal maliyetinin tahmini için iyi bir başlangıç noktasıdır. Vergilendirme de düşünölmelidir. Bankalar bono

sahiplerine ödedikleri faizi, vergi öncesi gelirden düşebilirler. Böylece, uzun vadeli borç fonlarının maliyeti bono sahiplerinin beklediği getiriden düşük olacaktır (Gardner, 1988, s: 455).

Sermaye maliyetinin hesaplanmasında, ayrıca, sermaye yapısı da önemlidir. İdeal olan mevcut sermaye yapısının optimal olmasıdır. Optimal sermaye yapısı borç ve özsermayenin, bankayı her iki tarafın da zararlarından koruyacak oranlarda karışımıdır. Borç/özsermaye oranı çok düşük ya da çok yüksek ise bankanın sermayesinin toplam değeri düşük olacaktır.

Bankalarda Sermaye Maliyetinin Hesaplanması

Finans literatüründe bankaların sermaye maliyetinin tespiti mümkün olmakla birlikte, "sermaye" kavramının gerek özsermayeyi, gerekse ikincil sermayeyi açıklayacak şekilde kullanılması nedeniyle, bankacılık sektöründe uygulamada "sermaye maliyeti" kavramına çok yakın bir anlam içeren ve daha çok bankacılara yönelik olan "fonların maliyeti" terimi kullanılmaktadır.

Bankalarda ikincil sermayeden başlayan sermaye maliyeti hesabı aşağıda belirtilen eşitliğe göre yapılmaktadır.

$$K_b = \frac{\text{Faiz Ödemeleri (Interest Payments)}}{\text{Toplam Değer (Principal Amounts)}} \quad (2.6a)$$

Ancak, yukarıdaki eşitliği hesaplayabilmek için gerekli kamu bilgisi oluşmamış olabilir.

$$\text{Vergiler ödendikten sonraki borç maliyeti} = K_b (1 - T) \quad (2.6b)$$

Bankanın marjinal vergi oranının (T) 1'den çıkarılıp, ikincil sermaye ile çarpılması, bize vergiden sonraki borç maliyetini vermektedir.

İmtiyazlı hisse senetlerinin maliyeti:

$$K_{ps} = \frac{\text{İmtiyazlı Hisse Senetlerinin Dividant Ödemeleri}}{\text{İmtiyazlı Hisse Senedi Fiyatı}} \quad (2.6c)$$

Özsermayenin maliyeti:

Sermaye maliyeti kendi tanımı için de formülünü taşımaktadır. Sermayenin maliyeti, kuruluş ile yatırımcılar arasındaki vergi farklılıklarının uyarlanışından sonra, sermaye tedarikçilerinin beklediği getirinin ağırlıklı ortalamasıdır. Her bir getiriye verilen ağırlık, hedef sermaye yapısının oranlarına göreler.

M: Sermaye maliyeti,

A_i : Her bir sermaye kaynağının ağırlığı.

M_i : Her bir sermaye kaynağının maliyeti.

$$M = \sum_{i=1}^n A_i M_i \quad (2.7)$$

2.2. BASLE ANLAŞMASI

2.2.1. Basle Banka Denetim Komisyonu

Basle Banka Denetim Komisyonu 1974 yılı sonunda AT'na üye 7 ülkenin de bulunduğu ve G-10 olarak anılan 10 devletin Merkez Bankası başkanları tarafından oluşturulmuştur.

Basle Komisyonu banka denetimi konusunda üye devletler arasında düzenli bilgi akışını ve işbirliğini teşvik eden bir kuruluştur. Birinci görevi bir erken uyarı sisteminin oluşturulması konusundaki yöntemleri tespit etmekte ve bu yolda 1978 yılında "Basle Konkordatosu"nu meydana getirmiştir. 1983 yılında bu belge "**Principles for the supervision of banks foreign establishments**" adı altında güncelleştirilmiştir (Apak,1993).

Basle Komisyonu'nun diğer bir faaliyet alanı uluslararası bankaların denetim tekniklerinin geliştirilmesi ve özellikle özvarlıklar konusundaki banka denetim standartlarının yükseltilmesi teşkil etmektedir (Apak,1993).

2.2.2. Basle Anlaşması

1987 yılında, 12 sanayileşmiş ülkenin (ABD,Belçika, Kanada, Fransa, Almanya, İtalya, Japonya, Hollanda, İsveç, İsviçre, İngiltere ve Lüksemburg) Merkez Bankası yetkilileri yeni "**risk-ağırlıklı sermaye standartları**" üzerinde yapılan ön anlaşmaları (Basle Anlaşması olarak geçmektedir) duyurmuşlardır.

Aynı komite, 1988 yılı Haziran ayında Basle'da yapılan bir toplantıda "**The Cooke Ratio**" olarak adlandırılan sermaye yeterliliği rasyosunu kabul etmişlerdir. Yine aynı toplantıda üye ülke bankalarının The Cooke Ratio ile getirilen yaptırımları 1992 yılına kadar yerine getirmeleri benimsenmiştir (Keskin, 1992, s:77).

Anlaşmaya katılan her ülke, uluslararası anlaşma çerçevesinde kendi sermaye planını oluşturmakla sorumluydu. Uluslararası planın amacı uluslararası finansal sistemin güvenliğini arttırmak için tarafsız rekabeti tutundurmaktı (Sinkey, 1992, s:715).

Amerikan yasal banka düzenleyicileri ile Bank of England bu anlaşmayı Japonya'daki yasal düzenleyicilere göre daha fazla muhafazakar olarak yorumlamışlardır.

Basle Anlaşması iki temele dayanmaktadır: Sermaye ve kredi riski. Sermaye bileşenleri, formlarından çok kayıpları karşılayabilme yetenekleri açısından önemlidir. Bu anlaşmada bankadaki diğer riskler (faiz oranı riski, likidite riski, faaliyet riski, döviz kuru riski) dikkate alınmamaktadır. Sermaye ve kredi riski arasındaki bağlantı ise sermayenin kayıpları karşılayabilme yeteneğidir (Sinkey, 1992, s:715).

Basle anlaşmasının başarmak istediği iki amacı bulunmaktadır:

- Uluslararası minimum bir sermaye düzeyi belirlemek,
- Farklı yatırımların ortaya koyduğu risk değişimi için sermayeye yeterliliğine ilişkin geleneksel yaklaşımları düzeltmek (Hooks, 1994, s:5).

Anlaşma; katılımcı ülkelerdeki bankaların, temelde kredi riskinin sistematik değerlendirmesi ve sermaye şartlarının bazı bilanço figürlerine yansıtılması yoluyla, potansiyel kayıplara karşı güçlendirilmesine ve ulusal standartlardan ortaya çıkan rekabet eşitsizliklerini azaltmaya çalışmıştır (IMF, 1992, s:10).

2.2.3. Basle Anlaşmasının Uygulanması ve Etkileri

Anlaşmaya katılan ülkeler dışında Avustralya, Avusturya, Danimarka, Finlandiya, Hong Kong, Endonezya, İrlanda, İsrail, İspanya, Malawi, Malezya, Fas, Yeni Zelanda, Nijerya, Norveç, Portekiz, Suudi Arabistan, Tayland, Türkiye ve Yunanistan genel olarak anlaşmayı uygulama kararı almışlardır.

Piyasa baskıları, bir çok uluslararası büyük banka, anlaşma yürürlüğe girmeden sermaye standartlarına uymaya başlamıştır. Sermaye pozisyonlarındaki bu güçlenme, bazı bankaların kazançlarındaki, aktiflerin kalitesindeki düşmeye rağmen gerçekleşmiştir (ABD, Japonya ve İngiltere'de örnekleri görülmüştür). Minimum standartları karşılamak için, çeşitli ülkelerde bankalar ek sermaye artırımına veya aktif portföylerini değiştirme yoluna gitmişler ya da her iki yolu da kullanmışlardır (IMF, 1992).

Basle Anlaşmasının ilk etkisi; düzenleme sermayesini bankanın bilançosunun büyüklüğü üzerine kısıtlayıcı faktör haline getirmesidir. Bir banka şube ağını ne kadar iyi yönetirse yönetsin, faiz marjı ne kadar geniş olursa olsun, ne kadar kurum veya şube satın alır hale gelirse gelsin, sermayesi düşükse bilançosunu büyütemez. Anlaşmanın ikinci etkisi, aktif seçimini daha komplike, daha önemli bir fonksiyon haline getirdi. Sermaye tutabileceğiniz aktifler üzerine kısıtlayıcı bir faktör olunca, çeşitli aktif gruplarının değişik sermaye koşulları bulununca, bu durum aktiflerin akıllıca seçilmesi konusunda bankalara büyük bir yük getirdi.

Basle sermaye standartlarını yakalamaya çalışırken bankalar, ikincil borçların özkaynak sermayesinin (Tier 1) %50'sini aşmaması şeklinde bir sınırlamayla karşılaşmışlardır. Bu sınırlamaya karşın bankaların kullanabileceği opsiyonlar şunlar olmuştur (IMF, 1992, s:13)

- Özkaynakları arttırmak (Tier 1 sermayesi),
- Tier 2 sermayesini arttırmak,
- Tahvil satarak riske uyarlanmış aktifleri azaltmak,
- İnterbank maruziyetini engellemek, bu piyasada tasarruf yapabilmek,
- %100 risk ağırlıklı varlıkları elden çıkarmak.

2.2.4. Cooke Rasyosu

2.2.4.1. Cooke Rasyosunun Amaçları

Aktiflerin risklerine göre ağırlıklandırılmış olduğu bir sermaye yeterliliği rasyosu olan Cooke Rasyosu;

- Uluslararası bankaların sahip olmaları gerekli, zorunlu en az sermaye miktarının belirlenmesi,
- Bilanço içi ve bilanço dışı risk unsurlarını da dikkate alarak, banka risklerinin karşılanmasına yönelik olarak banka sermayelerinin uluslararası bankacılık sisteminde istikrar ve güvenin sağlanmasını ve geliştirilmesi,
- Özellikle gelişmiş ülkeleri kapsayan şekilde, uluslararası bankacılıkta homojen bir sermaye yeterliliği ölçütünün kullanılmasını, uluslararasındaki farklı uygulamaların giderilmesini, mevcut uygulama farklılıklarından doğan eşitsizliklerin, haksız rekabetin ortadan kaldırılması

amacıyla yeni bir sermaye tanımı ortaya koymaktadır (Keskin, 1992, s:78).

2.2.4.2. Cooke Rasyosunun Prensipleri

Cooke Rasyosu'nun temel prensibi, öz kaynakların, risk ağırlıklı bilanço dışı büyüklüklerin oluşturduğu toplama oranının %8'e eşit veya daha büyük olmasını sağlayan bir sermaye yeterliliği ölçütünün kullanılmasıdır (Apak, 1993).

Cooke Rasyosu'na göre yeni sermaye tanımı aşağıdaki şekilde belirlenmiştir.

A.Sermaye Faktörleri

- Birincil Sermaye (Tier 1) :**
- a) Ödenmiş Sermaye
 - b) Yedek akçeler (açıklanan ihtiyatlar)
 - c) Dağıtılmayan Kârlar
- İkincil Sermaye (Tier 2) :**
- a) Genel karşılıklar
 - b) Yeniden değerlendirme fonları

Birincil ve ikincil sermaye maddelerinin toplamı aşağıdaki limitlere uygun olmak koşuluyla, sermaye tabanına dahil edilmek açısından uygundur.

B. Limitler ve Kısıtlamalar

- (i) İkincil sermayeye ait faktörlerin toplamı maksimum, ana sermayeye dahil olan faktörlerin %100'ü kadar olacaktır.
- (ii) Orta vadeli borçların toplamı maksimum ana sermayenin %50'si kadar olacaktır.
- (iii) Genel karşılıklar/Genel kredi zarar karşılıkları daha düşük değerli varlıklar veya bilançodaki mevcut fakat henüz ortaya çıkmamış zararları kapsamına rağmen, bu tip karşılıkların miktarı riskli varlıkların maksimum %1.25'i veya istisnai ve geçici olarak %2'si olarak sınırlandırılmıştır¹.
- (iv) Yeniden değerlendirme fonları %55 oranına tabi olacaktır.

C. Sermaye Tabanından Yapılacak İndirimler

Tüm Sermayeden :

- i) İştirak olmayan banka ve finansal kurumlara yapılan yatırımlar.
- ii) Patent ve telif hakları (goodwill).
- iii) Diğer banka ve finansal kurumların sermayelerindeki paylar.

(Johnson, 1992, s:97)

Cooke Rasyosu'na göre sermaye bileşenlerindeki farklılıklara bağlı olarak 5 kural geliştirilmiştir.

A1=Sermaye + Rezervler + Sermaye Benzeri Krediler (ana sermayenin %50'si düzeyi ile sınırlandırılmıştır.

B1=Risk Ağırlıklı Varlıklar, Gayrinakdi Krediler,

A2=Birincil Sermaye (Tier 1)

Kural 1 - $A1/B1=8$

Kural 2 - $A2/B1=4$

Kural 3 - Ülke Risk Karşılıkları / $B1=2$

Kural 4 - İmtiyazlı Borçlar / Ana sermaye =2

Kural 5 - İkincil Sermaye = Birincil Sermaye

¹Bu limit ancak, doldurulmamış karşılık ve ihtiyatların sermayeye dahil olması konusunda devamlılık arzeden bir anlaşmaya varılmamış olması durumunda uygulanacaktır.

Toplam Sermaye = Birincil Sermaye + İkincil Sermaye - İndirilenler

$$\begin{array}{l} \text{Toplam Risk-Esaslı} \\ \text{Sermaye Rasyosu} \\ \text{(Total risk-based capital ratio)} \end{array} = \frac{\text{Toplam Sermaye (Tier1+Tier2)}}{\text{Risk - Ağırlıklı Aktifler} \\ \text{(Risk-adjusted assets)}} \gg 8\%$$

$$\begin{array}{l} \text{Tier 1 Sermaye Rasyosu} \\ \text{(Total risk-based capital ratio)} \end{array} = \frac{\text{Tier1}}{\text{Risk - Ağırlıklı Aktifler} \\ \text{(Risk-adjusted assets)}} \gg 4\%$$

$$\text{Risk-ağırlıklı aktifler} = \text{Risk-ağırlıklı Bilanço İçi Aktifler} + \text{Risk-ağırlıklı BilançoDışı Aktifler}$$

Yukarıdaki oranların anlamı, toplam risk-esaslı sermaye rasyosunun %8'inden minimum %4'ü ana sermaye olarak tutulmasıdır.

TABLO 2.1 Risk Ağırlıkları

Risk Ağırlıkları	Ağırlık
I - Bilanço İçi Varlıklar	
Nakit Değerler	0
Merkez Bankası	0
Bankalar	20
OECD ülkeleri	
Yerel kurumlarca garanti edilen	
OECD ülkelerine açılan krediler	

Risk Ağırlıkları	Ağırlık
Yerel kurumlarca garanti edilen OECD dışındaki ülkelere açılan krediler (1 yıl vadeye kadar)	
İpotekli Krediler	50
Özel Sektör Kredileri	100
OECD dışı ülkelere yabancı para kredileri	100
OECD dışı ülkelere 1 yıldan daha uzun vadeli krediler	100
II - Bilanço Dışı Riskler	
Döviz kuru ve faiz oranı ile ilişkilendirilemeyen	
Döviz kuru ve faiz oranı ile ilişkilendirilebilen	

Aktiflerin risk-ağırlıklı değerleri sermaye rasyosunun sadece birinci bileşenidir. Diğer bileşen ise bankanın bilanço dışı aktivitelerinin risk-ağırlıklı değerleridir. Bilanço dışı aktivitelerin risk ağırlıklı değerlerinin hesaplanması, bu aktivitelerin önceden ayrılmasını içerir (Saunders, 1994, s:327, 329). Bilanço dışı işlemlerin taşıdığı riskler "güçlendirilmiş risk metodu" ile hesaplanır. Bu metod aracılığıyla bilanço dışı işlemlerin gelecekte yaratacağı nakit akımları bugüne indirgenir ve gelecekteki risk miktarları hesaplanarak bilanço dışı işlemlerin kredi riski eşdeğerliliği bulunur (Keskin, 1992, s:80).

Kredi Risk Eşdeğerliliği = Yerine Koyma Maliyeti + Gelecekteki Risk Miktarı

N_j = Nakit Akımları

T = İskonto Oranı

a = Gün Sayısı / 360

Yerine Koyma Maliyeti = $N_i / (1+T)^n$

Gelecekteki Risk Miktarı = Nominal Miktar x Risk Katsayısı

TABLO 2.2 Risk Katsayıları

Vade	Faiz Oranı (%)	Döviz Kuru Oranı (%)
1 yıl veya daha az	0.0	1
1 yıl veya daha fazla	0.5	5

Risk-esaslı rasyolar, bankaların yeterli derecede kapitalize olup olmadıklarını göstermenin dışında, aynı zamanda -geleneksel kaldıraç rasyosu ile beraber- iyi kapitalize edilmiş, az kapitalize edilmiş, belirgin derecede az kapitalize edilmiş, kritik derecede az kapitalize edilmiş bankalar olarak sınıflandırmaktadır. Kaldıraç rasyosu ile birlikte toplam risk-ağırlıklı sermaye oranı ve Tier 1 risk-ağırlıklı sermaye oranı bu 5 ayrı kategori içinde sermaye yeterliliğini değerlendirir ve gerekli olan önlemleri belirler (Saunders, 1994, s:324).

TABLO 2.3 Sermaye Kategorilerinin Özellikleri

	Toplam Risk-Esaslı Oran		Tier 1 Risk-Esaslı Oran		Kaldıraç Oranı	Sermaye Direktifi
İyi kapitalize edilmiş	10 ya da yukarısı	ve	6ya da yukarısı	ve	5 ya da yukarısı	Herhangi bir sermaye oranı için spesifik bir ölçü belirlenmez.
Yeterli kapitalize edilmiş	8 ya da yukarısı	ve	4 ya da yukarısı	ve	4 ya da yukarısı	İyi kapitalize edilmiş anlamını içermez.
Az kapitalize edilmiş	8'den aşağısı	ya da	4'ten aşağısı	ya da	4'ten aşağısı	
Belirgin derecede az kapitalize edilmiş	6'dan aşağısı	ya da	3'ten aşağısı	ya da	3'ten aşağısı	
Kritik derecede az kapitalize edilmiş						Gerçek sermayenin toplam varlıklara oranı 2 ya da aşağısıdır.

2.2.4.3. Cooke Rasyosunun Değerlendirilmesi

Risk-ağırlıklı sermaye koşulu basit kaldıraç rasyosunu şu şekilde geliştirmeyi amaçlar:

- 1) Aktifler arasındaki kredi riski farkının daha sistematik muhasebesi,
- 2) Bilanço dışı risklerin hesaba katılması.

Ancak, kavramsal olarak ve uygulamada bir takım zayıflıkları bulunmaktadır.

- 1) Dört risk kategorisinin gerçek kredi riskini ne ölçüde yansıttıkları açık değildir. Örneğin, ikametgâh ipotek kredilerinin %50 risk ağırlığı vardır. Buna karşılık ticari kredilerin %100'lük risk ağırlığı bulunmaktadır. Bu göreceli ağırlıklara göre ticari krediler ipotek kredilerinden tam iki kat risklidir.
- 2) Değişik aktiflerin farklı risk ağırlıklarının olması bankacıları bilanço üzerinde aktif dağıtma oyunlarına yönlendirebilir. Örneğin, bir banka risk ağırlıklı aktiflerini düşürerek risk-esaslı sermaye rasyosunu yükseltebilir. Banka yöneticisinin bunları yapmak için bir çok olanağı vardır (Saunders, 1994, s:335).
- 3) Kredi riskini dağıtma fırsatları gözden kaçırılmaktadır. Aktiflerin verimlerinin negatif veya düşük pozitif korelasyonu olduğunda, banka portföy riskini dağıtma yoluyla düşürebilir. Yeni sermaye yeterlilik planı temelde lineer risk ölçümüdür. Aktifler ile aktif grupları arasındaki korelasyonları gözardı eder. Bankacı her aktife tek başına risk ağırlığı verir ve sonra bu rakamları toplar. Oysa aktifler arasındaki korelasyon hesaba katılmalıdır.
- 4) Özel sektör ticari kredilerine en yüksek kredi risk ağırlıkları verilmesi, bankaları butip kredileri az vermeye yönlendirebilir. Bu durum, bankaların iş çevrelerine verdiği kredileri azaltabilir. Sonuçta, ekonomide olumsuz gelişmeler getirebilir. Bankaların özel bir fonksiyonu olan borç verme olayı azalabilir.

- 5) Tüm ticari kredilerin eşit ağırlıklı olduğu kabul edilmektedir. Kredi derecesi AAA olan bir şirkete verilen kredi ile CCC olan bir şirkete verilen kredi aynı risk ağırlığını taşımaktadır (Saunders, 1994, s:335,336). Bu durum bankaların portföyleri içerisinde en büyük paya sahip olan ve en önemli risk unsuru kredileri azaltıp, finansal aktiflere olan talepleri (menkul kıymetler, devlet tahvili, hazine bonosu) arttırmaları beklenebilir (Keskin,1992, s:81).
- 6) Cooke rasyosu genel anlamda kredi riskinin, ancak özel anlamda ülke transfer riskinin belirlenmesine yönelik bir değerlendirme özelliği taşımaktadır. Bu nedenle, rasyo ile ilgili olarak en önemli eleştiri, sermaye düzeyi ile ilişkilendirilebilecek risklerin sınırlı bir düzeyde tutulduğudur. Uluslararası bankacılığın çok çeşitli risklerle karşılaştığı ve bu risklerin de ülkeden ülkeye değişen koşullardan dolayı belirsizlik ve hareketlilik gösterdiği dikkate alındığında ortak bir risk ölçüsünün hesaplanması ve/veya kullanılabilirliği tartışmalı bir özellik göstermektedir (Keskin, 1992, s:80).

BÖLÜM 3

UYGULAMA

3.1. BASLE ANLAŞMASI KARARLARININ TÜRKİYE'DE UYGULANIŞI

Türkiye Basle Anlaşması'na katılmamakla birlikte, 1989 yılında, bu anlaşmanın öngördüğü amaçları benimsemiş ve 3182 sayılı Bankalar Kanunu'na ilişkin 6 no.lu tebliğ ile banka sermayesi, aktiflere verilecek risk ağırlıkları ve Cooke Raporu'nun esaslarına dayanılarak "Sermaye Yeterliliği Standart Rasyosu" tanımlanmıştır. Bankalar Kanunu'nun 56. Maddesinin 3. Fıkrası gereğince, bankaların sermaye arttırmalarında ve özkaynaklarının mevcut ve potansiyel riskler nedeniyle oluşacak zarara karşı korunması amacıyla uyulması gereken bu rasyo, 26 Ekim 1989 tarihli, 20324 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan 6 no.lu tebliğ'de "Sermaye Tabanı/Risk Ağırlıklı Varlıklar, Gayrinakdi Krediler ve Yükümlülükler" rasyosu adı ile açıklanmıştır. Bankalar Kanunu'nun 56. Maddesi düzenlenmesi gereken 3 aylık hesap özetleriyle ilgili olup, 3. fıkrası şöyledir: "Müşteşarlık bu kanun uygulamasını izlemek amacıyla, bankalardan belirleyeceği esaslar ve örneklerle uygun olarak cetvel, rapor ve mali tablolar istemeye mali bünyeleri ve kaynaklarının kullanımı ile ilgili standart rasyoları bu rasyolar ile mali tabloların gerekli görüldüğü takdirde yayınlanmasına ilişkin usul ve esasları, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ve Türkiye Bankalar Birliği'nin görüşlerini alarak tespiti yetkilidir. Bankalar bu cetvel, rapor ve mali tabloları Müsteşarlığa tevdi etmek ve tespit edilecek rasyolara uymak zorundadırlar."

Bilanço dönemleri sonunda "Sermaye Tabanı/Risk Ağırlıklı Varlıklar, Gayrinakdi Krediler ve Yükümlülükler" rasyosunun en az %8 olması ve bu rasyonun %8'in altında teşekkül etmesi halinde, sermaye tabanının eksik kısmının, sözkonusu bilanço yılını izleyen 6 ay içerisinde tamamlanması,

sermayenin artırılması halinde, aynı süre içinde artırılan bedelin tamamının nakden tahsil edilmesi kararlaştırılmıştır.

Sermaye yeterliliğini belirlemesi amacıyla saptanan bu rasyonun 1989 yılı için %5, 1990 yılı için %6, 1991 yılı için %7 ve 1992 yılı için %8 olarak tutturulması geçici bir madde ile aynı tebliğde belirtilmiştir.

1 Nisan 1993 tarihinde 21539 sayılı Resmi Gazete'de aynı konu ile ilgili 8 no.lu Tebliğ yayınlanmıştır. Bu tebliğ ile Kalkınma ve Yatırım Bankaları'nca sağlanan ve kalan vadesi 4 yıl ve daha uzun olan, katkı sermaye içinde mütalaa edilen sermaye benzeri kredilerin kalan vadesi "5 yıl ve daha uzun" olarak değiştirilmiştir. Ayrıca, risk ağırlıklarının yer aldığı cetvelde bazı değişiklikler yapılmıştır.

9 Şubat 1995 tarihli 22197 sayılı Resmi Gazete'de 6 ve 8 no.lu tebliğler yürürlükten kaldıran 12 no.lu tebliğ yayınlanmış ve bu tebliğ ile 6 no.lu tebliğde yer alan sermaye tanımı ve risk ağırlıklarının yer aldığı cetvelde değişiklikler yapılmıştır.

3.2. TÜRK BANKACILIK SEKTÖRÜ TİCARET BANKALARI ÜZERİNE BİR UYGULAMA

Uygulamada, Türk bankacılık sektörüne ait ticaret bankalarının konsolide rakamlarından hareket edilerek sektörün ve sektörde yer alan kamu sermayeli 5 ticaret bankası ile özel sermayeli 32 adet ticaret bankasının, çalışmanın giriş bölümünde bahsedilen kısıtların el verdiği ölçüde, 3182 sayılı Bankalar Kanunu'na ilişkin 12 no.lu tebliğdeki (Ek.1) açıklamalara dayanarak "Sermaye Tabanı/Risk Ağırlıklı Varlıklar, Gayrinakdi Krediler ve Yükümlülükler" rasyosu 1995, 1992 ve 1989 yılları için hesaplanmıştır. Ayrıca, sermaye yeterliliğini belirleyen ve klasik oranlar olarak değerlendirilebilecek
$$\frac{(\text{Özkaynak} + \text{Kâr})}{\text{Toplam Aktifler}}$$
,
$$\frac{(\text{Özkaynak} + \text{Kâr})}{(\text{Toplam Aktifler} + \text{Gayrinakdi Krediler})}$$
 rasyoları da her biri için hesaplanmıştır. Ticaret bankalarının söz konusu orana göre sektör ortalamasının altında ve üstünde kalan bankaların sermaye yeterliliği irdelenmiştir.

3.2.1. Sermaye Yeterliliği Standart Rasyosunun Hesaplanması

Sermaye yeterliliği standart rasyosu (Sermaye Tabanı/Risk Ağırlıklı Varlıklar, Gayrinakdi Krediler ve Yükümlülükler Standart Rasyosu) 12 no.lu tebliğde belirtildiği üzere aşağıdaki şekilde hesaplanmaktadır.

Sermaye Tabanı'nın Hesaplanması:

I - Ana Sermaye

- A) Ödenmiş Sermaye
- B) Kanuni Yedek Akçeler
- C) İhtiyari ve Fevkalade Yedek Akçeler
- D) Muhtemel Zararlar Karşılığı
- E) Dönem Kârı ve Geçmiş Yıllar Kârı Toplamı

II - Katkı Sermaye

- A) Krediler Serbest Karşılığı
- B) Banka Sabit Kıymet Yeniden Değerleme Fonu
- C) İştirakler ve Kuruluşlar Sabit Kıymet Yeniden Değerleme Karşılığı
- D) Alınan Sermaye Benzeri Krediler

III - Sermaye (I+II)

IV - Sermayeden İndirilen Değerler

- A) Mali İştirakler (Bankalar, Sigorta ve Reasürans Şirketleri, Özel Finans Kurumları, Finansal Kiralama Şirketleri, Finansman Şirketleri, Factoring Şirketleri, Sermaye Piyasası Aracı Kurumları, Risk Sermayesi Kuruluşları, Yatırım Danışmanlığı Kuruluşları, Yatırım Ortaklıkları, Genel Finans Ortaklıkları, Yetkili Müesseseler gibi diğer mali kuruluşlara olan iştirakler)
- B) Özel Maliyet Bedelleri
- C) İlk Tesis Giderleri
- D) Peşin Ödenmiş Giderler

- E) İştiraklerin ve sabit kıymetlerin rayiç değeri bilançoda kayıtlı değerinin altında ise aradaki fark
- F) Türkiye'de faaliyet gösteren diğer bankalara verilen "Sermaye Benzeri Krediler"
- G) Kamu tüzel kişileri hariç bankanın sermayesinin %10 ve daha fazlasına sahip ortaklarına ve bunlarla dolaylı kredi kapsamına giren gerçek veya tüzel kişilere kullandırılan nakdi krediler

V - Sermaye Tabanı (III - IV)

VI - Risk Ağırlıklı Varlıklar, Gayrinakdi Krediler ve Yükümlülükler

- A) Risk Ağırlığı %0 olanlar
- B) Risk Ağırlığı %20 olanlar
- C) Risk Ağırlığı %50 olanlar
- D) Risk Ağırlığı % 100 olanlar

TOPLAM

Sermaye Yeterliliği Standart Rasyosu= V/VI

$$\text{Sermaye Yeterliliği Standart Rasyosu} = \frac{\text{Sermaye Tabanı}}{\text{Risk Ağırlıklı Aktifler+Gayrinakdi Krediler+Yükümlülükler}}$$

Rasyonun hesaplanabilmesi için yukarıda belirtildiği gibi bankanın sermaye tabanının ve formülde yer alan paydaya konu aktif kalemler ile nazım hesapların, ilgili risk ağırlıklarına göre değerlerinin hesaplanması gerekmektedir.

"Sermaye Tabanı/Risk Ağırlıklı Varlıklar, Gayrinakdi Krediler ve Yükümlülükler" rasyosu hesaplanırken aktiflere, gayrinakdi krediler ve yükümlülükler (nazım hesaplar) göre kullanılması gereken risk ağırlıkları,

çalışmada karşılaşılan kısıtlar dikkate alınarak, 12 no.lu Tebliğde belirtildiği üzere, aşağıda gösterilmiştir.

TABLO 3.1 Sermaye Yeterliliği Standart Rasyosunun Hesaplanmasında Kullanılan Risk Ağırlıkları

Rasyoya Konu Aktifler ve Nazım Hesaplar	Risk Ağırlığı
Nakit Değerler	0
TCMB	0
Interbank	0
Menkul Değerler Cüzdanı (Hazine Plasman Bonoları + Devlet İç Borçlanma Senetleri)	0
Mevduat Munzam Karşılıkları	0
Kanuni Yedek Akçeler Karşılığı Devlet Tahvili Hesabı	0
Cirolar	0
Bankalar	20
Diğer Mali Kurumlar	20
Teminat Kurumları	20
Akreditifler	20
Döviz ve Faiz Haddi ile İlgili İşlemler	20
Taahhütler	20
Faiz ve Gelir Reeskontları	20
Diğer Nazım Hesaplar	20
Nakdi Krediler	100
Menkul Değerler (Diğer)	100
Takipteki Alacaklar (Net)	100
İştirakler (Diğer)	100
Sabit Kıymetler(Net)	100
Sınıflandırılmayan Aktifler	100
Banka Kabulleri	100
Garanti ve Verilen Prefinansmanlar	100
Diğer Garanti ve Kefaletler	100

3.2.2. Türk Bankacılık Sektörü Ticaret Bankaları

3.2.2.1. Ticaret Bankaları Konsolide Rakamları

Uygulamada ele alınan ticaret bankaları sektörünün konsolide bilanço rakamları, kamu sermayeli ve özel sermayeli ticaret bankaları ile yabancı bankaların rakamlarından oluşmaktadır. Ancak, yabancı bankalar genelde az

ya da tek şubeli olmaları ve Türk bankalarından farklı olmaları nedeniyle uygulamaya dahil edilmemişlerdir. Sektörün konsolide bilançosuna aşağıda yer verilmiştir. (Kalemler milyar TL. cinsindendir.)

TABLO 3.2 Ticaret Bankaları 1995 Yılı Konsolide Bilançosu

AKTİFLER	1995 YILI
Nakit Değerler	173.333
Bankalar	565.167
TCMB	27.206
Diğer Mali Kurumlar	79
Interbank	22.379
Menkul Değerler Cüzdanı (Toplam)	421.089
Hazine Plazman Bonoları	118.674
Devlet İç Borçlanma Tahvilleri	167.083
Diğer	135.331
Mevduat Munzam Karşılıkları	250.534
LİKİT AKTİFLER TOPLAMI	1.459.786
İhtisas Dışı Kısa Vadeli Krediler	1.032.139
İhtisas Dışı Uzun Vadeli Krediler	85.928
İhtisas Kredileri	434.082
KREDİLER TOPLAMI	1.552.148
Takipteki Alacaklar (Net)	12.512
Takipteki Krediler	38.371
Ayrılan Karşılıklar	23.859
Mali İştirakler (Net)	11.549
Diğer İştirakler (Net)	47.862
Sabıtlı Kıymetler (Net)	223.103
DONUK AKTİFLER TOPLAMI	295.026
KYAK Devlet Tahvil Hesapları	13.186
Faiz ve Gelir Reeskontları	302.092
Sınıflandırılmayan Aktifler	178.020
DİĞER AKTİFLER TOPLAMI	493.298
TOPLAM AKTİFLER	3.800.259
PASİFLER	1995 YILI
Vadesiz Mevduat	670.381
Vadeli Mevduat	1.994.554
TOPLAM MEVDUAT	2.664.935
Interbank	30.209
Alınan Krediler	250.518
TCMB	12.300
Yurtiçi Bankalar	73.422
Yurtdışı Bankalar	141.002
Diğer	23.793
Fonlar	53.092
Tahvil ve Bonolar	39.684
MEVDUAT DIŞI KAYNAKLAR	373.503
Faiz ve Gider Reeskontları	114.090
Ödenecek Vergi ve Harçlar	49.407
Karşılıklar	21.751
Sınıflandırılmayan Pasifler	231.880
DİĞER PASİFLER	417.128

PASİFLER	1995 YILI
Ödenmiş Sermaye	122.549
Yedek Akçeler	37.382
Muhtemel Zarar Karşılıkları	4.844
Değerleme Fonları	87.544
Dönem Zararı	9.527
Geçmiş Yıl Zararı	6.841
ÖZKAYNAKLAR TOPLAMI	235.951-
Dönem Kârı	108.193
Geçmiş Yıl Kârı	548
TOPLAM KÂR	108.741-
TOPLAM PASİFLER	3.800.259

Kaynak: Bankalarımız 1995, T.B.B. Yayını, Mayıs 1996'dan alınmıştır.

Ticaret bankaları sektörünün konsolide nazım hesaplarına aşağıda yer verilmiştir.

TABLO 3.3 Ticaret Bankaları 1995 Yılı Nazım Hesapları

NAZIM HESAPLAR	1995 YILI
Garanti ve Kefaletler Toplamı	1.256.386
Teminat Mektupları	836.873
Banka Kabulleri	68.992
Akreditifler	307.279
Garanti ve Verilen Prefinansmanlar	2.945
Cirolar	17.826
Diğer	22.471
Taahhütler	515.963
Döviz ve Faiz Haddi ile İlgili İşlemler	1.038.776
Diğer Nazım Hesaplar	6.238.145
TOPLAM	9.049.270

3.2.2.2. 1995 Yılı Sermaye Yeterliliği Standart Rasyosu

Ticaret bankaları sektörünün konsolide rakamlarından hareket ederek sektörün "sermaye yeterliliği standart rasyosu" 1995 yılı için aşağıda hesaplanmıştır. 1992 ve 1989 yılı için yapılan hesaplamalar Ek.A'da yer almaktadır. (Tutar ve TutarxRisk Ağırlığı milyar cinsindendir.)

TABLO 3.4 Ticaret Bankaları Sektörü Risk Ağırlıklı Kalemleri ve Sermaye Tabanı

Rasyoya Konu Aktifler ve Nazım Hesaplar	TutarxRisk Ağırlığı
Nakit Değerler	0
TCMB	0
İnterbank	0
Menkul Değerler Cüzdanı (Hazine Plasman Bonoları + Devlet İç Borçlanma Tahvilleri)	0
Kanuni Yedek Akçeler Karşılığı Devlet Tahvili Hesabı	0
Mevduat Munzam Karşılıkları	0
Cirolar	0
Bankalar	113.033,4
Diğer Mali Kurumlar	15,8
Teminat Mektupları	167.374,6
Akreditifler	61.455,8
Döviz ve Faiz Haddi ile İlgili İşlemler	207.755,2
Taahhütler	103.192,6
Faiz ve Gelir Reeskontları	60.418,4
Diğer Nazım Hesaplar	1.247.629
Nakdi Krediler	1.552.148
Menkul Değerler (Diğer)	135.331
Takipteki Alacaklar (Net)	12.512
İştirakler (Diğer)	47.862
Sabit Kıymetler (Net)	223.103
Sınıflandırılmayan Aktifler	178.020
Banka Kabulleri	68.992
Garanti ve Verilen Prefinansmanlar	2.945
Diğer Garanti ve Kefaletler	22.471
TOPLAM	4.204.258,8

Sermaye Tabanı Kalemleri	Tutar
Ödenmiş Sermaye	122.549
Yedek Akçeler	37.382
Muhtemel Zarar Karşılıkları	4.844
Dönem Kârı	108.193
Geçmiş Yıl Kârı	548
Dönem Zararı	(9.527)
Geçmiş Yıl Zararı	(8.841)
Değerleme Fonları	87.544
Alınan Sermaye Benzeri Krediler	-
Mali İştirakler	(11.549)
TOPLAM	333.143

$$\frac{\text{Sermaye Tabanı}}{\text{Risk Ağırlıklı Aktifler+Gayrinakdi Krediler+Yükümlülükler}} = \frac{333.143}{4.204.258,8}$$

Sermaye Yeterliliği Standart Rasyosu = %7,9

Sektörün diğer sermaye yeterliliği rasyoları aşağıda gösterilmiştir:

- (Özkaynak+Kâr)/Toplam Aktifler Rasyosu=%9,1
- (Özkaynak+Kâr)/(Toplam Aktifler+Gayrinakdi Krediler Rasyosu)= %5,2

3.3. HESAPLANAN RASYOLAR VE BAZI KRİTERLERLE YAPILAN KARŞILAŞTIRMALAR

Uygulamaya konu olan bankalar için 1989, 1992 ve 1995 yılları itibariyle hesaplanan sermaye yeterliliği standart rasyoları ile [(Özkaynak+Kar)/Toplam Aktifler] rasyosu ve [(Özkaynak+Kar)/(Toplam Aktifler+Gayrinakdi Krediler)] rasyosu, 1995 yılı sermaye yeterliliği standart rasyosuna göre küçükten büyüğe doğru sıralanmış olup, aşağıda tablolatırılmıştır (Tablo 3.5)

Ayrıca bankalar, yıl bazında, sermaye yeterliliği standart rasyoları küçükten büyüğe doğru sıralanarak aktif büyüklükleri ile nazım kalemler büyüklüğü ve birbirlerine oranı, şube sayıları ve faiz dışı gelirlerin toplam gelirlere oranı ile tablolatırılmıştır (Tablo 3.6, 3.7, 3.8).

TABLO 3.5 Bankaların Hesaplanmış Sermaye Yeterlilik Oranları

	Serm. Yet.Stand.Rasyosu			(Özkaynak+Kar)/T.Akt.			(Özk+K)/T.Akt+Gnak.Kre.		
	1995	1992	1989	1995	1992	1989	1995	1992	1989
SEKTÖR ORTALAMASI	7,8	8,2	9,4	9,1	8,4	9,2	5,2	6,0	6,7
Etibank	-72,0	-7,3	38,7	-56,9	-6,8	34,3	-40,7	-6,4	28,9
Toprakbank	3,2	37,0	-	10,8	40,1	-	4,6	23,6	-
T.Emlak Bankası	4,5	4,6	4,1	5,7	4,9	4,5	4,2	4,1	3,7
Finansbank	4,6	5,2	12,0	15,4	8,6	14,9	6,2	4,5	7,2
T.Vakıflar Bankası	4,7	6,3	9,6	6,6	6,5	9,3	4,1	5,3	6,6
Koçbank	4,8	6,5	8,2	14,6	12,5	11,3	4,5	3,9	5,5
T.Tütüncüler Bankası	5,5	5,3	9,5	6,4	5,2	8,9	3,4	4,2	5,3
T.C.Ziraat Bankası	6,2	13,1	6,0	5,3	11,1	5,1	4,1	9,4	4,1
İnterbank	6,3	9,3	11,2	8,5	11,1	18,9	2,9	5,7	7,5
Tarişbank	6,4	4,5	13,4	9,3	2,2	14,1	5,9	1,6	10,1
İktisat Bankası	6,9	6,6	6,3	10,1	10,4	10,2	2,8	4,2	4,6
T.Halk Bankası	7,4	7,9	8,4	7,1	8,1	8,5	5,5	6,7	7,4
Türk Ticaret Bankası	7,4	9,0	11,5	7,5	7,9	9,7	3,6	5,7	6,7
Esbank	7,6	7,6	7,0	9,8	9,9	10,8	5,2	6,0	5,6
Kentbank	7,8	21,8	-	8,0	18,4	-	3,1	10,5	-
Pamukbank	8,0	5,8	8,2	7,7	7,1	8,4	5,8	4,7	6,1
T.İmar Bankası	8,1	16,5	11,7	6,4	10,8	9,1	5,5	8,4	8,4
Egebank	8,2	5,9	7,8	9,3	11	11,0	5,2	4,0	6,7

TABLO 3.5 Devam

	Serm. Yet. Stand. Rasyosu		(Özkaynak+Kar)/T. Akt.		(Özk+K)/T. Akt+Gnak. Kre.	
	1995	1992	1989	1995	1992	1989
Alternatifbank	8,6	21,6	-	12,1	21,1	-
Yapı Kredi Bankası	9,4	8,4	18	11,6	8,0	7,1
Şekerbank	9,5	9,3	9,7	12,1	9,3	10,5
T. Garanti Bankası	10,0	11,9	7,7	14,4	13,1	8,5
Tekstilbank	10,0	6,7	9,2	13,9	8,7	7,5
Bank Ekspres	10,7	8,5	-	11,9	11,1	-
Türk Dış Ticaret Bankası	10,8	6,0	7,4	16,9	12,2	10,3
T. İş Bankası	10,9	10,2	8,1	10,9	9,9	8,1
Yurtbank	12,0	-	-	8,4	-	-
Demirbank	12,5	6,5	4,9	14,0	6,8	6,2
TEB	12,8	13,4	17,3	11,6	15,8	17,3
Bank Kapital	13,7	5,3	-	25,6	4,5	-
Derbank	15,2	41,8	-	20,4	47,4	-
Birl. Türk Körfez Bankası	15,5	17,7	9,4	16,5	13,3	9,9
Akbank	21,4	15,7	21,0	15,4	14,0	17,5
Adabank	22,7	25,0	22,5	20,6	27,2	30,5
Sümerbank	31,3	-17,6	17,5	23,3	-15,6	15,2
Garanti Yatırım ve						
Tic. Bankası	33,6	37,3	-	35,8	20,2	-
Türk Boston Bank	36,2	23,4	-	47,0	26,2	-

TABLO 3.6 Bankaların 1995 Yılı Verilerinin Karşılaştırılması

	Ser.Yet. Std.Ras.	Aktif Büyüklüğü	Nazım Hes. Büyüklüğü	Nazım Hes./ Top.Aktifler	Grubu	Faiz Dışı G./ Top.Gelir
SEKTÖR ORTALAMASI	7,8	3.800.259	9.049.271	2,38	-	0,083
Etibank	-72,0	20.801	31.489	1,51	Kamu	0,15
Toprakbank	3,2	43.816	597.304	13,6	Özel	0,11
T.Emlak Bankası	4,5	292.581	577.694	1,97	Kamu	0,16
Finansbank	4,6	35.172	439.943	12,5	Özel	-0,13
T.Vakıflar Bankası	4,7	231.909	846.116	3,64	Kamu	0,15
Koçbank	4,8	62.972	739.151	11,74	Özel	-0,06
T.Tütüncüler Bankası	5,5	75.777	150.504	1,98	Özel	0,16
T.C.Ziraat Bankası	6,2	694.440	509.563	0,73	Kamu	0,09
İnterbank	6,3	57.495	216.417	3,76	Özel	-0,076
Tarişbank	6,4	10.868	48.406	4,45	Özel	0,16
İktisat Bankası	6,9	47.411	142.445	3,0	Özel	0,10
T.Halk Bankası	7,4	307.488	409.874	1,33	Kamu	0,04
Türk Ticaret Bankası	7,4	105.316	231.938	2,2	Özel	0,002
Esbank	7,6	84.339	267.947	3,17	Özel	0,12
Kentbank	7,8	22.829	58.516	2,56	Özel	0,011
Pamukbank	8,0	170.045	236.797	1,39	Özel	-0,073
T.İmar Bankası	8,1	45.436	18.369	2,73	Özel	0,045
Egebank	8,2	39.176	107.060	0,4	Özel	0,358

TABLO 3.6 Devam

	Ser.Yet. Std.Ras.	Aktif Büyüklüğü	Nazım Hes. Büyüklüğü	Nazım Hes./ Top.Aktifler	Grubu	Faiz Dışı G./ Top.Gelir
Alternatifbank	8,6	17.089	70.096	4,1	Özel	0,10
Yapı Kredi Bankası	9,4	291.969	760.177	2,6	Özel	0,348
Şekerbank	9,5	30.445	98.460	3,23	Özel	0,13
T.Garanti Bankası	10,0	160.194	425.030	2,65	Özel	-0,10
Tekstilbank	10,0	15.143	40.706	2,68	Özel	-0,012
Bank Ekspres	10,7	19.488	48.672	2,49	Özel	-0,06
Türk Dış Ticaret Bankası	10,8	26.246	112.632	4,29	Özel	0,22
T.İş Bankası	10,9	375.129	776.936	2,07	Özel	0,19
Yurtbank	12,0	6.958	3.632	0,52	Özel	0,06
Demirbank	12,5	51.107	119.948	2,34	Özel	-0,79
TEB	12,8	32.117	65.208	2,03	Özel	0,10
Bank Kapital	13,7	3.212	22.260	6,93	Özel	-0,135
Derbank	15,2	1.234	4.794	3,88	Özel	0,15
Birl.Türk Körfez Bankası	15,5	41.418	99.256	2,39	Özel	0,076
Akbank	21,4	234.857	319.739	1,36	Özel	0,003
Adabank	22,7	2.302	2.419	1,05	Özel	0,22
Sümerbank	31,3	16.279	22.852	1,4	Özel	0,30
Garanti Yatırım ve						
Tic.Bankası	33,6	3.226	12.689	3,93	Özel	0,46
Türk Boston Bank	36,2	5.355	14.170	2,64	Özel	0,10

TABLO 3.7 Bankaların 1992 Yılı Verilerinin Karşılaştırılması

	Ser.Yet. Std.Ras.	Aktif Büyüklüğü	Nazım Hes. Büyüklüğü	Naz.Hes./ Top.Aktüfler	Grubu	Faiz Dışı G./ Top.Gelir
SEKTÖR ORTALAMASI	8,2	504.832	910.758	1,80	-	0,09
Sümerbank	-17,6	12.049	10.272	0,85	Özel	0,007
Etibank	-7,3	15.312	8.529	0,55	Kamu	0,45
Tarişbank	4,5	1.224	4.414	3,60	Özel	0,049
T.Emlak Bankası	4,6	53.880	84.736	1,57	Kamu	0,16
Finansbank	5,2	5.557	24.116	4,30	Özel	-0,37
T.Tütüncüler Bankası	5,3	10.125	17.479	1,72	Özel	0,07
Bank Kapital	5,3	1.335	1.787	1,34	Özel	-1,069
Pamukbank	5,8	24.768	60.992	2,46	Özel	-0,019
T.İmar Bankası	5,9	3.463	3.476	1,003	Özel	0,034
Türk Dış Ticaret Bankası	6,0	4.405	26.753	6,07	Özel	0,11
T.Vakıflar Bankası	6,3	29.235	80.760	2,76	Kamu	0,025
Koçbank	6,5	1.853	11.215	6,05	Özel	-0,71
Demirbank	6,5	6.789	10.467	1,54	Özel	-0,24
İktisat Bankası	6,6	5.874	17.058	2,90	Özel	-0,31
Tekstilbank	7,1	1.538	4.163	2,70	Özel	-0,22
Esbank	7,6	9.014	29.654	3,29	Özel	-0,076
T.Halk Bankası	7,9	28.147	60.672	2,15	Kamu	0,18
Yapı Kredi Bankası	8,4	34.435	60.803	1,76	Özel	0,22

TABLO 3.7 Devam

	Ser.Yet.	Aktif	Nazım Hes.	Nazım Hes./	Grubu	Faiz Dışı G./
	Std.Ras.	Büyüklüğü	Büyüklüğü	Top.Aktifler		Top.Gelir
Bank Ekspres	8,5	1.470	4.424	3,00	Özel	0,14
Türk Ticaret Bankası	9,0	14.603	31.064	2,12	Özel	0,036
Şekerbank	9,3	4.519	12.025	2,66	Özel	0,15
İnterbank	9,3	8.231	20.331	2,47	Özel	-0,072
T.İş Bankası	10,2	50.314	76.495	1,52	Özel	0,18
T.Garanti Bankası	11,9	20.033	41.336	2,06	Özel	-0,076
T.C.Ziraat Bankası	13,1	100.133	90.942	0,90	Kamu	0,077
TEB	13,4	2.988	8.564	2,86	Özel	0,12
Akbank	15,7	31.076	56.961	1,83	Özel	0,036
Egebank	16,5	3.122	14.897	4,77	Özel	-0,007
Birl.Türk Körfez Bankası	17,7	2.703	5.762	2,13	Özel	-0,037
Alternatif Bank	21,6	613	1.073	1,75	Özel	0,352
Kentbank	21,8	471	724	1,54	Özel	0,42
Türk Boston Bank	23,4	373	605	1,62	Özel	-0,118
Adabank	25,0	304	907	2,98	Özel	-0,10
Garanti Yatırım ve Tic.Ban.	37,3	534	549	1,03	Özel	0,012
Toprakbank	37	591	1.255	2,12	Özel	0,27
Derbank	41,8	66	203	3,07	Özel	0,30

TABLO 3.8 Bankaların 1989 Yılı Verilerinin Karşılaştırılması

	Ser.Yet. Std.Ras.	Aktif Büyüklüğü	Nazım Hes. Büyüklüğü	Nazım Hes./ Top.Aktifler	Grubu	Faiz Dışı G./ Top.Gelir
SEKTÖR ORTALAMASI	9,4	95.423	162.879	1,70	-	0,21
T.Emlak Bankası	4,1	9.767	13.472	1,40	Kamu	0,49
Demirbank	4,9	505	1.305	2,58	Özel	0,16
İktisat Bankası	5,6	1.189	3.394	2,85	Özel	0,09
T.C.Ziraat Bankası	6,0	21.916	21.329	0,97	Kamu	0,10
Esbank	7,0	1.194	5.006	4,19	Özel	0,195
Türk Dış Ticaret Bankası	7,4	922	2.636	2,86	Özel	0,115
T.Garanti Bankası	7,7	4.201	10.241	2,43	Özel	0,21
T.İmar Bankası	7,8	587	474	0,80	Özel	0,138
T.İş Bankası	8,1	11.750	21.060	1,79	Özel	0,313
Pamukbank	8,2	4.156	8.719	2,097	Özel	0,186
Koçbank	8,2	275	669	2,43	Özel	0,17
T.Halk Bankası	8,4	4.710	10.139	2,15	Kamu	0,14
Tekstil Bankası	9,2	256	387	1,51	Özel	0,16
Birl. Türk Körfez Bankası	9,4	232	457	1,96	Özel	0,16
T.Tütüncüler Bankası	9,5	521	1.277	2,45	Özel	0,29
T.Vakıflar Bankası	9,6	5.870	13.263	2,25	Kamu	0,113
Şekerbank	9,7	1.000	2.740	2,74	Özel	0,13
İnterbank	10,0	969	3.379	3,48	Özel	0,365

TABLO 3.8 Devam

Ser.Yet.	Aktif	Nazım Hes.	Naz.Hes./	Faiz Dışı G./
Std.Ras.	Büyüklüğü	Büyüklüğü	Top.Aktifler	Top.Gelir
11,5	2.839	6.902	2,43	0,087
11,7	524	1.690	3,22	0,48
12,0	412	937	2,27	0,185
13,4	190	445	2,34	0,14
17,3	705	1.351	1,91	0,38
17,5	2.090	1.188	0,57	0,035
18,0	6.400	11.319	1,76	0,31
21,0	6.956	10.803	1,55	0,122
21,0	2.884	2.599	0,90	0,56
22,5	46	140	3,04	0,33

Tablo 3.5 incelendiğinde, bankalar için hesaplanan sermaye yeterliliği standart rasyosu genelde, $[(\text{Özkaynak} + \text{Kar}) / \text{Toplam Aktifler}]$ oranına göre daha düşük çıkmaktadır. Her iki oranın payları birbirine yakın değerlerdir. Ancak, paydalar birbirlerinden farklıdır. Sermaye yeterliliği standart rasyonunun daha düşük olarak hesaplanması, rasyonun paydasının diğer rasyodan büyük olduğunu göstermektedir. Risk ile ağırlıklandırılmış aktifler her zaman toplam aktiflere eşit ya da küçük olacağından, sözkonusu paydanın büyüklüğü risk ile ağırlıklandırılmış olan nazım hesaplardan kaynaklanmaktadır. Tablo 3.6, 3.7 ve 3.8 incelendiğinde nazım hesap büyüklüklerinin genelde aktif büyüklüklerinden oldukça yüksek olduğu görülmektedir.

Yine Tablo 3.5 incelendiğinde, hesaplanan sermaye yeterliliği standart rasyolarının genelde, $[(\text{Özkaynak} + \text{Kar}) / (\text{Toplam Aktifler} + \text{Gayrinakdi Krediler})]$ oranından düşük olduğu görülmektedir. Her iki oranın paylarının yine birbirine yakın olduğu kabul edilirse, bu durumun $[(\text{Özkaynak} + \text{Kar}) / (\text{Toplam Aktifler} + \text{Gayrinakdi Krediler})]$ oranının paydasından kaynaklandığı görülecektir. Sözkonusu payda her zaman için risk ile ağırlıklandırılmış toplam aktifler ve toplam gayrinakdi kredilerden büyük olacaktır. Burada, gayrinakdi kredileri nazım hesaplarla bir kabul edebiliriz. Nazım hesapların alt kalemleri genelde gayrinakdi kredilerden oluşmaktadır.

Tablo 3.6, 3.7 ve 3.8 incelendiğinde sektördeki bankaların yarısına yakın bir bölümünün 1992 ve 1995 yılında %8'in altında kaldığı görülmektedir. Bu oran 1989 yılı için 1/3 civarındadır. Hesaplamalar sırasında giriş bölümünde belirtilen bazı varsayımlar yapılmış olsa da, bankaların hesaplanan sermaye yeterliliği standart rasyolarının %8'e eşit ya da daha yüksek çıkması beklenmekteydi. 12 no.lu tebliğde belirtildiği üzere bu oranın %8'in altına düşmesi halinde, hesaplama tarihinden itibaren 6 aylık dönem içinde sermaye tabanının eksik miktar kadar artırılması gerekmektedir. Ancak, 1992 ve 1995 yılı oranları incelendiğinde, bankaların standart rasyolarının istikrarlı olmadığı, çeşitli dalgalanmalar gösterdiği görülmüştür. 1989 yılı ise geçiş dönemi olup, bu yıldaki standart rasyo alt sınırı %5'tir. Emlak Bankası ve Demirbank dışında diğer bankaların hesaplanan oranlarının %5'in üzerinde olduğu görülmektedir.

1992 ve 1995 yılı değerleri ile sözkonusu kriterler incelendiğinde, 1995 yılı için, nazım hesapları büyük olan bankaların ve kamu bankalarının sermaye yeterliliklerinin %8 sınırının altında olduğu görülmektedir.

Aynı yıl içinde %8'in üstünde olan bankaların özel bankalar olduğu ve nazım hesap büyüklüklerinin nispeten düşük olduğu gözlenmektedir.

3.3.1. Ekonometrik Denklem

Bölüm 3.3.'te incelenen kriterler olan bankanın aktif ve nazım hesap büyüklükleri, faizdışı gelirlerin toplam gelirlere oranı ve grubun (kamu-özel), sermaye yeterliliği standart rasyosunun üç yıl itibariyle olan değişimini ekonometrik olarak açıklayıp açıklamadığı incelenmiştir.

Ekonometrik Denklem:

Bağımlı değişken : Sermaye Yeterliliği Standart Rasyosu (ratio)

Bağımsız değişkenler : Aktif Büyüklüğü (ab)
Nazım Hesaplar/Aktif Toplamı (nhta)
Faizdışı Gelir/Toplam Gelir (fdgtg)
Grup (grup)

Zaman değişkeni : Yıl (year)

Dummy değişken : Banka (sek)

Ratio = f (ab,nhta,fdgtg,grup,year,sek)

Banka ve zaman faktörleri birer bağımsız değişken kabul edilmiş olup, aşağıdaki belirlemeler yapılmıştır.

- 1989 yılına ait gözlemler için year=1
- 1992 yılına ait gözlemler için year=2

1995 yılına ait gözlemler için year=3

- Banka (sek) dummy değişkeni için, sermaye yeterlilik oranının küçükten büyüğe sıralanmasına göre, bankalara 1'den başlayarak değer ataması yapılmıştır.

Gözlem sayısı=101

I - En Küçük Kareler Yöntemi ile Hesaplanan Sonuçlar
(Dummy değişken dikkate alınmadan)

Bağımlı değişkenin ortalaması	:	10,73465
Bağımlı değişkenin standart hatası	:	12,2810
Regresyon denkleminin standart hatası	:	11,72079
Kalıntı kareler toplamı		13.188,2
R ²	:	0,12559
Düzeltilmiş R ²	:	0,08915
F değeri	:	3,45

Değişken	Standart		t Değeri	%		Ortalama
	Katsayı	Hata		olasılık		
AB	0,18996	0,12869	0,147	0,88314		0,4224
NHTA	-0,59096	0,57492	-1,028	0,30658		2,705
FDGTG	10,199	5,0882	2,004	0,04784		0,8715
GRUP	11,470	3,6069	3,180	0,00198		0,8515
Sabit	1,5980	3,7409	0,427	0,67021		

II - En Küçük Kareler Yöntemi ile Hesaplanan Sonuçlar (Dummy değişken dahil)

Bağımlı değişkenin ortalaması	:	10,73465
Bağımlı değişkenin standart hatası	:	12,2810
Regresyon denkleminin standart hatası	:	7,83729
Kalıntı kareler toplamı		3.685,39
R ²	:	0,75565
Düzeltilmiş R ²	:	0,59275
F değeri	:	4,64

Değişken	Katsayı	Standart		%		Ortalama
		Hata	t Değeri	olasılık		
AB	-0,62744	0,10028	-0,626	0,53298		0,4224
NHTA	-0,51456	0,48101	-0,107	0,91503		2,705
FDGTG	10,161	4,2738	2,378	0,01939		0,8715
GRUP	2,4131	3,2974	0,732	0,46603		0,8515

III - Random Efekt Modeli ile hesaplanan Sonuçlar

Random efekt modeli ile yapılan hesaplamada rassal terim, dummy değişken ve dönemden kaynaklanan olarak ayrı ayrı incelenmektedir.

Değişken	Katsayı	Standart		%		Ortalama
		Hata	t Değeri	olasılık		
AB	-0,39330	0,96726	-0,407	0,68429		0,4224
NHTA	-0,27003	0,45415	-0,595	0,55212		2,705
FDGTG	10,945	4,0259	2,719	0,00656		0,8715
GRUP	5,6503	3,0345	1,862	0,06260		0,8515
Sabit	6,7898	3,3411	2,032	0,04213		

IV - En Küçük Kareler Yöntemi ile Hesaplanan Sonuçlar
(Dummy değişken ve dönem etkileri dahil)

Bağımlı değişkenin ortalaması	:	10,73465
Bağımlı değişkenin standart hatası	:	12,2810
Regresyon denkleminin standart hatası	:	7,21079
Kalıntı kareler toplamı		2,963,74
R ²	:	0,80005
Düzeltilmiş R ²	:	0,64921
F değeri	:	5,30

Değişken	Katsayı	Standart		%		Ortalama
		Hata	t Değeri	olasılık		
AB	0,18876	0,11632	1,623	0,10792		0,4224
NHTA	0,52333	0,47234	1,108	0,27065		2,705
FDGTG	6,7670	4,5984	1,472	0,14440		0,8715
GRUP	2,9323	3,0861	0,950	0,34441		0,8515
Sabit	5,4351	3,0915	1,758	0,08192		

IV - Random Efekt Modeli ile Hesaplanan Sonuçlar
(Dummy değişken ve dönem etkisi dahil)

Değişken	Katsayı	Standart		%		Ortalama
		Hata	t Değeri	olasılık		
AB	0,10652	0,99629	0,107	0,91486		0,4224
NHTA	-0,95644	0,43469	-0,220	0,82585		2,705
FDGTG	11,601	3,9875	2,909	0,00362		0,8715
GRUP	5,5234	2,8637	1,929	0,05376		0,8515
Sabit	6,2225	3,4252	1,817	0,06927		

Yukarıda denenen regresyon denklemleri içerisinde; t değerleri %5 anlamlılık düzeyinde, gözlem sayısı 101 için geçerli t değerinin (tek yönlü değerlendirme için yaklaşık 1,660, çift yönlü değerlendirme için 1,990) üzerinde olan değişkenler;

I. denklemde : FDGTG ve GRUP

II. denklemde : FDGTG

III. denklemde : FDGTG

V. denklemde : FDGTG ve %5'e oldukça yakın bir olasılığa sahip grup

değişkenleridir. Doğrusal olarak kurulmuş olan yukarıdaki denklemler birer bütün olarak sermaye yeterliliği standart rasyosundaki değişimleri açıklamamaktadır. Ancak, faizdışı gelirin toplam gelire oranı ve bankanın kamu ya da özel kuruluş olmasının sözkonusu rasyoya olan etkilerinin %5 anlamlılık düzeyinde anlamlı olduğu görülmektedir.

SONUÇLAR

Güven, ticari bankaların en önemli sorunudur. Bankacılık faaliyeti halkın güvenine dayanarak varlığını sürdürür. Faaliyetlerin sürekliliği, hatta kriz dönemlerinde bankanın varlığını koruyabilmesi mevcut güveni muhafaza edebilmesine bağlıdır. Banka ile iş ilişkisinde bulunanlar bu ilişkilerini sürdürürken bankaya olan güvenlerine göre hareket ederler. Bankaya olan güveni etkileyen en önemli unsur bankanın sermayesidir. Bankanın sermayesi ne kadar yüksek ise, bankaya olan güven o kadar yüksek olur. Bu durumda önem kazanan konu banka sermayesinin ne kadar olması gerektiğidir? Diğer bir deyişle, mevcut güvenin muhafazasını sağlayabilecek yeterli sermaye miktarı ne kadardır?

Sermaye yeterliliğini gösteren mevcut rasyolar genelde bilanço kalemlerini dikkate almaktadır. En çok kullanılan sermaye yeterliliği rasyosu özkaynaklar ile kâr toplamının toplam aktiflere oranıdır. 1989 yılında imzalana Basle Anlaşması ise sermaye yeterliliği konusuna yeni bir çehre kazandırarak, aktiflerin risklerine göre değerlendirilmesi gerektiğine ve aktiflerin yanı sıra potansiyel risk içeren gayrinakdi krediler ile yükümlülüklerin de sermaye yeterliliğinde önemli olduğuna dikkat çekmektedir. Bu unsurların dikkate alınması ile hesaplanan "Cooke Rasyosu", sermaye yeterliliğini ölçme amacıyla, risk taşıyan tüm banka faaliyetlerini içermektedir. Bu yönüyle söz konusu rasyo, sadece aktifleri içeren ve onları olduğu gibi hesaba katan diğer rasyolara göre daha anlamlı bir ölçek olmaktadır. Cooke rasyosunun getirdiği bu büyük katkının yanında oldukça önemli, eksik bir yönü bulunmaktadır. Bu eksiklik, risklerin ağırlıklandırılmasında kullanılan yöntemde risklerin çok geniş aralıklarla değerlendirilmesidir. Aktiflere ve nazım hesaplara uygun görülen risk ağırlıkları olan %0, 20, 50 ve 100 bu kalemlerin içerdiği alt grupların detaylarına girmeden hepsinin aynı risk yapısına sahip olduğunu varsaymaktadır. Ayrıca, risk ağırlıklandırma her

Ülkede farklılıklar gösterebilmektedir. Örneğin; ekonomisi belirsizlik altında olan bir ülkedeki devlet iç borçlanma tahvilleri ile hazine bonolarını sıfır risk ile değerlendirmek pek sağlıklı olmayabilir.

Bu çalışmanın uygulama bölümünde, Türk Bankacılık sektöründe yer alan kamu ve özel sermayeli bankaların, 1989, 1992 ve 1995 yıl sonu resmi bilanço ve nazım hesaplar rakamlarına göre Cooke rasyosunun esaslarına dayanan ve ülkemizde resmi bir sermaye yeterliliği rasyosu olarak kullanılan **"Sermaye Yeterliliği Standart Rasyosu"** (Sermaye Tabanı/Risk Ağırlıklı Aktifler, Gayrinakdi Krediler ve Yükümlülükler Rasyosu) hesaplanmıştır. Bu oran, iki ayrı sermaye yeterliliği oranı ile karşılaştırılmıştır. Genelde bu oranlara göre sermayeleri yeterli görülen bazı bankaların sermaye yeterliliği standart rasyoları nispeten daha düşük çıkmış, hatta bir kısmının sermayeleri yetersiz görülmüştür.

Bankalar için hesaplanan sermaye yeterliliği standart rasyosu genelde, $[(\text{zkaynak} + \text{Kar}) / \text{Toplam Aktifler}]$ oranına göre daha düşük çıkmıştır. Her iki oranın payları birbirine yakın değerlerdir. Ancak, paydalar birbirlerinden farklıdır. Sermaye yeterliliği standart rasyosunun daha düşük olarak hesaplanması, rasyonun paydasının diğer rasyodan büyük olduğunu göstermektedir. Risk ile ağırlıklandırılmış aktifler her zaman toplam aktiflere eşit ya da küçük olacağından, söz konusu paydanın büyüklüğü risk ile ağırlıklandırılmış olan nazım hesaplardan kaynaklanmaktadır.

esaplanan sermaye yeterliliği standart rasyolarının genelde, $[(\text{zkaynak} + \text{Kar}) / (\text{Toplam Aktifler} + \text{Gayrinakdi Krediler})]$ oranından düşük olduğu görülmektedir. Her iki oranın paylarının yine birbirine yakın olduğu kabul edilirse, bu durumun $[(\text{zkaynak} + \text{Kar}) / (\text{Toplam Aktifler} + \text{Gayrinakdi Krediler})]$ oranının paydasından kaynaklandığı görülecektir. Söz konusu payda her zaman için risk ile ağırlıklandırılmış toplam aktifler ve toplam gayrinakdi kredilerden büyük olacaktır. Burada, gayrinakdi kredileri nazım hesaplarla bir kabul edebiliriz. Nazım hesapların alt kalemleri genelde gayrinakdi kredilerden oluşmaktadır.

Sektördeki bankaların yarısına yakın bir bölümünün 1992 ve 1995 yılında %8'in altında kaldığı görülmektedir. Bu oran 1989 yılı için 1/3 civarındadır. Hesaplamalar sırasında giriş bölümünde belirtilen bazı varsayımlar yapılmış olsa da, bankaların hesaplanan sermaye yeterliliği standart rasyolarının

%8'e eşit ya da daha yüksek çıkması beklenmekteydi. 12 no.lu tebliğde belirtildiği üzere bu oranın %8'in altına düşmesi halinde, hesaplama tarihinden itibaren 6 aylık dönem içinde sermaye tabanının eksik miktar kadar artırılması gerekmektedir. Ancak, 1992 ve 1995 yılı oranları incelendiğinde, bankaların standart rasyolarının istikrarlı olmadığı, çeşitli dalgalanmalar gösterdiği görülmüştür. 1989 yılı ise geçiş dönemi olup, bu yıldaki standart rasyo alt sınırı %5'tir. Emlak Bankası ve Demirbank dışında diğer bankaların hesaplanan oranlarının 5%'in üzerinde olduğu görülmektedir.

1995 yılı verileri incelendiğinde sermaye yeterliliği standart rasyosu %8'in altında olan bankaların genelde nazım hesaplarının yüksek olduğu görülmektedir. Yine aynı yıl tüm kamu bankalarının sermaye yeterliliği oranı %8'in altında çıkmıştır. Ancak, bu sonuçların 1992 yılı için geçerli olmadığı Tablo 3.7'den görülmektedir.

Araştırma sırasında dikkate alınan yıllar, üçer yıl ara ile seçilmiş olup, sektörün sermaye yeterliliğindeki gösterdiği gelişme gözlenmek istenmiştir. Sektör ortalamasının giderek azalması ve 9,4'ten 7,8'e düşmesi dikkat çekicidir.

Sermaye yeterliliği standart rasyosunun bankaların yayınlanan resmi bilanço ve bilanço dışı kalemleri, gelir tabloları ve kamu-özel kuruluş olmaları dikkate alınarak, bu değişkenlerin sermaye yeterliliği üzerinde etkilerinin olup olmadığı incelenmiştir. Doğrusal olarak kurulan bu denklemlerde faizdışı gelirlerin toplam gelirlere oranı ile kuruluşun kamu-özel olmasının sermaye yeterliliğindeki değişimlerde etkin olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Sermaye yeterliliği oranının bazı bankalar tarafından oldukça yüksek tutulması fonların yeterince değerlendirilmediği, atıl tutulduğu anlamına gelmektedir. Sermaye yeterliliğinin düşük olmasının yanısıra normalden yüksek olması da olumsuz bir durumdur.

Bazı bankaların sermaye yeterlilik oranlarının çok yüksek, bazılarının ise düşük olmasının nedenlerinin başında sermayeye ek yapılacak kaynaklar arasındaki farklılıklar gelmektedir. Rasyosu çok yüksek çıkan bankaların bu avantajı yakalamalarındaki etkenler aşağıda gösterilmiştir.

- Bankaların, son yıllardaki ekonomik gelişmeler nedeniyle mali plasmaya ağırlık vermesi, mali plasmanların vergi avantajı nedeniyle karda yükselme sağlamaktadır. Ayrıca, vadesi gelmeyen devlet tahvili ve hazine bonolarının vergilerinin ertelenmesi karı, dolayısıyla sermayeyi arttırmaktadır.
- İştirak hisse senetleri ve gayrimenkul satışları sermayeye eklendiği takdirde bankanın kurumlar vergisinden muaf olması yine sermayeyi iki yönlü arttırmaktadır.
- Kar dağıtımının nakit yerine bedelli hisse senedi ile yapılması sermayeyi arttırmaktadır.

Sonuç olarak, bankaların sermaye yeterlilikleri değerlendirilirken klasik rasyoların yanısıra sözkonusu standart rasyonun da dikkate alınması gerektiği kanaatine ulaşılmıştır. Aktif ve nazım hesapların risklerine göre ağırlıklandırılması, aktiflerin yanı sıra potansiyel risk içeren nazım hesapların bütün olarak bir sermaye yeterlilik oranında dikkate alınmış olması memnuniyet vericidir.

KAYNAKLAR

- AKGÜÇ, Ö., (1983), Kredi Taleplerinin Değerlendirilmesi, Türkiye Bankalar Birliği, Yayın No.82.
- APAK, S., (1993),Türk Bankacılığında Sermaye Yeterliliği ve COOKE Rasyosu, Uzman Gözüyle Bankacılık, Haziran, 34-47.
- ASPINWALL, R.C., EISENBEIS, R.A., (1985), Handbook for Banking Strategy, Wiley
- BOLAK, M., (1990) Finansman, Teknik Üniversite Matbaası, Gümüşsuyu.
- ÇELEBİCAN, G.,(1984),Bankalarda Sermaye Yeterliği Sorunu, Türkiye Bankalar Birliği Yayınları, No:129.
- DURER, S., (1988),Türkiye'de Ticaret Bankalarının Sermaye Yapı ve Yeterliliği Üzerine Bir İnceleme, Yapı ve Kredi Bankası A.Ş. İktisadi Araştırmalar Müdürlüğü Bankacılık Araştırmaları Dizisi, No:8.
- EDMISTER, R.O., (1986),Financial Institutions, Markets and Management, Mc Graw-Hill Book Company.
- GARDNER, M.J., MILLS, D.L., (1988), Managing Financial Institutions, The Dryden Press.
- HEMPEL, G.H., COLEMAN, A.B., SIMONSON, D.G. (1986a), Bank Management, Wiley Interscience Publications.
- HEMPEL, G.H., SIMONSON, D.G. (1986b), Bank Financial Management, Wiley Interscience Publications.
- HOOKS, L. M., (1994),Capital, Asset Risk and Bank Failure, Group of Thirty, Occasional Papers No.47.
- INTERNATIONAL CAPITAL MARKETS, (1992), Developments, Prospects & Policy Issues, IMF, December, p:10-18.
- JESSUP, F.P., (1980),Modern Bank Management, West Publishing Co.
- JOHNSON, C., (1992),New Players, New Rules Financing the 1990's, Lafferty Publications.

KARACAN, A., (1996),Finansal Yönetim, Sermaye Piyasası Kurulu, Yayın No.36.

KARACAN, A., (1996), Bankacılık ve Kriz, Finans Dünyası Yayınları No:1.

KESKİN, E., (1992),Bankacılıkta Risk ve Sermaye, İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi, Kasım.

KIDWELL, D.S., PETERSON R.L., (1987), Financial Institutions, Markets, and Money, The Dryden Press.

ROSE, P.S., KOLARI, J.W., (1995a),Financial Institutions, Richard D. Irwin Publications.

ROSE, P.S., (1993b),Commercial Bank Management, Richard D. Irwin Publications.

SAUNDERS, A., (1994),Financial Institutions Management, Richard D. Irwin Publications.

STIGUM, M., (1990), The Money Market, Dow Jones-Irwin.

BANKALARIMIZ 1995, Türkiye Bankalar Birliği Yayını, ISSN 1300-6452 Mayıs 1996.

EKLER

- EK.A Ticaret Bankaları Sektörü ile kamu ve özel sermayeli ticaret bankalarının sermaye yeterlilik standart rasyosunun hesaplamaları
- EK.B 3182 Sayılı Bankalar Kanunu'na ilişkin 6.No.lu Tebliğ
- EK.C 3182 Sayılı Bankalar Kanunu'na ilişkin 8.No.lu Tebliğ
- EK.D 3182 Sayılı Bankalar Kanunu'na ilişkin 12.No.lu Tebliğ
- EK.E Ekonometrik denklem için Limdep Ver.7 ile yapılan ekonometrik hesaplamalara ilişkin bilgisayar çıktıları

EK A

Türk Bankacılık Sektörü Ticaret Bankalarının konsolide rakamlarıyla 1992 ve 1989 yılları için sektörün, 1995, 1992, 1989 yılları için ise sektörde yer alan 5 adet kamu sermayeli ticaret bankası ile 32 adet özel sermayeli ticaret bankasının; sermaye yeterliliği standart rasyoları, $[(\text{Özkaynak} + \text{Kâr}) / \text{Toplam Aktifler}]$ ve $[(\text{Özkaynak} + \text{Kâr}) / \text{Toplam Aktifler} + \text{Gayrinakdi Krediler}]$ rasyoları uygulamada belirtilen yöntemle hesaplanmıştır. (Tablolarda belirtilen tutarlar milyar TL. cinsindendir.) . .

TİCARET BANKALARI SEKTÖRÜ

Rasyoya Konu Aktifler ve Nazım Hesaplar	Risk Ağırlıkları	1992 YILI		1989 YILI	
		Tutar	Risk Ağ. x Tutar	Tutar	Risk Ağ. x Tutar
Nakit Değerler	0	22.183	0	4.037	0
TCMB	0	6.944	0	3.030	0
Interbank	0	4.889	0	1.001	0
Menkul Değerler Cüzdanı (Hazine					
Plasman Bonoları +Devlet İç	0	48.657	0	10.808	0
Borçlanma Tahvilleri)	0	30.414	0	8.615	0
Mevduat Munzam Karş.	0	2.120	0	458	0
KYAK Devlet Tahvil Hes.	0	7.782	0	2.931	0
Cirolar	20	77.673	15.534,6	9.310	1.862
Bankalar	20	38	7,6	0	0
Diğer Mali Kurumlar	20	100.834	20.166,8	21.419	4.283,8
Teminat Mektupları	20	28.479	5.695,8	4.073	814,6
Akreditifler	20	17.948	3.589,6	718	143,6
Döviz ve Faiz Haddi ile İlgili İşlemler	20	30.675	6.135	3.588	717,6
Taahhütler	20	27.380	5.476	3.993	798,6
Faiz ve Gelir Reeskontları	20	712.130	142.426	127.612	25.522,4
Diğer Nazım Hesaplar	20	203.365	203.365	38.487	38.487
Nakdi Krediler	100	10.639	10.639	1.202	1.202
Menkul Değerler (Diğer)	100	2.160	2.160	501	501
Takipteki Alacaklar (Net)	100	11.324	11.324	3.050	3.050
İştirakler (Diğer)	100	25.965	25.965	4.548	4.548
Sabit Kıymetler (Net)	100	29.394	29.394	6.151	6.151
Sınıflandırılmayan Aktifler	100	11.621	11.621	2.251	2.251
Banka Kabulleri	100	771	771	242	242
Garanti ve Verilen Prefinansmanlar	100	518	518	44	44
Diğer Garanti ve Kefaletler	100				
TOPLAM			494.788,4		90.618,6

SERMAYE TABANI KALEMLERİ	1992 YILI	1989 YILI
	Tutar	Tutar
Ödenmiş Sermaye	20.055	3.707
Yedek Akçeler	4.857	1.221
Muhtemel Zarar Karşılıkları	787	187
Dönem Karı	8.186	1.831
Geçmiş Yıl Karı	5.169	0
Dönem Zararı	(2.437)	(22)
Geçmiş Yıl Zararı	(4.840)	(100)
Değerleme Fonları	10.593	1.979
Alınan Sermaye Benzeri Krediler	-	-
Mali İşrakler	(1.687)	(232)
TOPLAM	40.683	8.571

	1992 YILI	1989 YILI
Sermaye Yeterliliği Standart Rasyosu	8,2	9,4
(Özkaynak+Kar)/(Toplam Aktifler)	8,4	9,2
(Özkaynak+Kar)/(Toplam Aktifler+Gayrinakdi Krediler)	6,0	6,7

1.ETİBANK ANONİM ORTAKLIĞI A.Ş.

Rasyoya Konu Aktifler ve Nazım Hesaplar	Risk Ağırlıkları	1995 YILI		1992 YILI		1989 YILI	
		Tutar	Risk Ağ. xTutar	Tutar	Risk Ağ. xTutar	Tutar	Risk Ağ. xTutar
Nakit Değerler	0	758	0	261	0	54	0
TCMB	0	101	0	189	0	67	0
İnterbank	0	0	0	0	0	200	0
Menkul Değerler Cüzdanı (Hazine	0	3.191	0	224	0	172	0
Plasman Bonoları +Devlet iç	0	2.676	0	855	0	160	0
Borçlanma Tahvilleri)	0	0	0	34	0	19	0
Mevduat Munzam Karş.	0	0	0	21	0	26	0
KYAK Devlet Tahvilii Hes.	0	0	0	1.117	223.4	178	35.6
Cirolar	20	2.805	561	0	0	0	0
Bankalar	20	0	0	591	118.2	257	51.4
Diğer Mali Kurumlar	20	1.402	280.4	122	24.4	224	44.8
Teminat Mektupları	20	519	103.8	0	0	0	0
Akreditifler	20	1.331	266.2	60	12	21	4.2
Döviz ve Faiz Haddi ile ilgili işlemler	20	5.031	1.006.2	634	126.8	53	10.6
Taahhütler	20	2.244	448.8	7.735	1547	2.054	410.8
Faiz ve Gelir Reeskontları	20	23.206	4.641.2	1.275	1.275	477	477
Diğer Nazım Hesapları	100	4.088	4.088	2.130	2.130	0	0
Nakdi Krediler	100	997	997	118	118	128	128
Menkul Değerler (Diğer)	100	21	21	1.925	1.925	657	657
Takipteki Alacaklar (Net)	100	0	0	390	390	86	86
İştirakler (Diğer)	100	2.850	2.850	6.159	6.159	633	633
Sabit Kıymetler (Net)	100	1.070	1.070	0	0	15	15
Sınıflandırılmayan Aktifler	100	0	0	0	0	2	2
Banka Kabulleri	100	0	0	0	0	0	0
Garanti ve Verilen Prefinansmanlar	100	0	0	0	0	0	0
Diğer Garanti ve Kefaletler	100	0	0	0	0	0	0
TOPLAM			16.333,6		14.048,8		2.555,4

SERMAVE TABANI KALEMLERİ	1995 Yılı Tutar	1992 Yılı Tutar	1989 Yılı Tutar
Ödenmiş Sermaye	2.300	1.878	489
Yedek Akçeler	0	247	145
Muhtemel Zarar Karşılıkları	0	34	19
Dönem Karı	0	0	283
Geçmiş Yıl Karı	0	0	0
Dönem Zararı	(9.253)	(2.375)	0
Geçmiş Yıl Zararı	(5.861)	(943)	0
Değerleme Fonları	987	123	55
Alınan Sermaye Benzeri Krediler	-	-	-
Mali İştirakler	0	0	0
TOPLAM	(11.827)	(1.036)	991

	1995 YILI	1992 YILI	1989 YILI
Sermaye Yeterliliği Standart Rasyosu	-72	-7,3	38,7
(Özkaynak+Kar)/(Toplam Aktifler)	-56,9	-6,8	34,3
(Özkaynak+Kar)/(Toplam Aktifler+Gayrinakdi Krediler)	-40,7	-6,4	28,9

2. TÜRKİYE CUMHURİYETİ ZİRAAT BANKASI

Rasyoya Konu Aktifler ve Nazım Hesaplar	Risk Ağırlıkları	1995 YILI		1992 YILI		1989 YILI	
		Tutar	Risk Ağ. x Tutar	Tutar	Risk Ağ. x Tutar	Tutar	Risk Ağ. x Tutar
Nakit Değerler	0	16.973	0	2.606	0	535	0
TCMB	0	13.526	0	2.496	0	1.114	0
İnterbank	0	0	0	0	0	0	0
Menkul Değerler Cüzdanı (Hazine							
Plasman Bonoları +Devlet İç	0	61.704	0	8.773	0	2.674	0
Borçlanma Tahvilleri)	0	52.826	0	6.350	0	2.034	0
Mevduat Munzam Karş.	0	1.832	0	352	0	28	0
KYAK Devlet Tahvil Hes.	0	11.648	0	5.669	0	1.738	0
Cirolar	20	92.673	18.534,6	12.364	2.472,8	1.452	290,4
Bankalar	20	0	0	0	0	0	0
Diğer Mali Kurumlar	20	19.327	3.865,4	4.401	880,2	1.041	208,2
Teminat Mektupları	20	28.066	5.613,2	3.477	695,4	305	61
Akreditifler	20	46.908	9.381,6	1.639	327,8	7	1,4
Döviz ve Faiz Haddi ile İlgili İşlemler	20	95.436	19.087,2	3.597	719,4	1.930	386
Taahhütler	20	12.477	2.495,4	2.984	596,8	568	113,6
Faiz ve Gelir Reeskontları	20	306.389	61.277,8	72.014	14.402,8	15.925	3.185
Diğer Nazım Hesaplar	20	384.685	384.685	54.664	54.664	10.819	10.819
Nakdi Krediler	100	8.831	8.831	1.607	1.607	645	645
Menkul Değerler (Diğer)	100	5.195	5.195	346	346	0	0
Takipteki Alacaklar (Net)	100	695	695	106	106	125	125
İştirakler (Diğer)	100	12.346	12.346	2.187	2.187	458	458
Sabit Kıymetler (Net)	100	29.343	29.343	5.202	5.202	1.456	1.456
Sınıflandırılmayan Aktifler	100	1.791	1.791	144	144	326	326
Banka Kabulleri	100	0	0	0	0	57	57
Garanti ve Verilen Prefinansmanlar	100	0	0	0	0	0	0
Diğer Garanti ve Kefaletler	100	0	0	0	0	0	0
TOPLAM			563.141,2		84.351,2		18.131,6

SERMAVE TABANI KALEMLERİ	1995 YILI	1992 YILI	1989 YILI
	Tutar	Tutar	Tutar
Ödenmiş Sermaye	10.732	3.462	394
Yedek Akçeler	10.009	1.705	164
Muhtemel Zarar Karşılıkları	916	176	14
Dönem Kan	3.626	5.136	253
Geçmiş Yıl Kan	0	0	0
Dönem Zaran	0	0	0
Geçmiş Yıl Zaran	0	0	0
Değerleme Fonları	11.442	662	288
Alınan Sermaye Benzeri Krediler	-	-	-
Mali İştirakler	(1.333)	(96)	(9)
TOPLAM	35.392	11.045	1.104

	1995 YILI	1992 YILI	1989 YILI
Sermaye Yeterliliği Standart Rasyosu	6,2	13,1	6
(Özkaynak+Kâr)/(Toplam Aktifler)	5,3	11,1	5,1
(Özkaynak+Kâr)/(Toplam Aktifler+Gayrinakdi Krediler)	4,1	9,4	4,1

3. TÜRKİYE EMLAK BANKASI A.Ş.

Rasyoya Konu Aktifler ve Nazım Hesaplar	Risk Ağırlıkları	1995 YILI		1992 YILI		1989 YILI	
		Tutar	Risk Ağ. x Tutar	Tutar	Risk Ağ. x Tutar	Tutar	Risk Ağ. x Tutar
Nakit Değerler	0	5.209	0	852	0	171	0
TCMB	0	638	0	223	0	87	0
İnterbank	0	2.511	0	900	0	47	0
Menkul Değerler Cüzdanı (Hazine							
Plasman Bonoları +Devlet İç	0	14.087	0	6.038	0	608	0
Borçlanma Tahvilleri)	0	14.205	0	1.987	0	519	0
Mevduat Munzam Karş.	0	308	0	57	0	25	0
KYAK Devlet Tahvilii Hes.	0	34	0	216	0	73	0
Cirolar	20	10.564	2.112,8	2.965	593	454	90,8
Bankalar	20	0	0	0	0	0	0
Diğer Mali Kurumlar	20	61.293	12.258,6	8.081	1.616,2	1.926	385,2
Teminat Mektupları	20	17.246	3.449,2	1.298	259,6	163	32,6
Akreditifler	20	3.286	657,2	0	0	0	0
Döviz ve Faiz Haddi ile İlgili İşlemler	20	21.887	4.377,4	939	187,8	47	9,4
Taahhütler	20	12.333	2.466,6	3.070	614	236	47,2
Faiz ve Gelir Reeskontları	20	469.207	93.841,4	73.770	14.754	11.471	2.294,2
Diğer Nazım Hesaplar	20	106.122	106,122	22.624	22,624	4.589	4,589
Nakdi Krediler	100	8.989	8,989	30	30	37	37
Menkul Değerler (Diğer)	100	1.619	1,619	359	359	69	69
Takipteki Alacaklar (Net)	100	4.789	4,789	927	927	322	322
İştirakler (Diğer)	100	104.188	104,188	10.272	10,272	1.463	1,463
Sabit Kıymetler (Net)	100	6.632	6,632	3.539	3,539	1.134	1,134
Sınıflandırılmayan Aktifler	100	4.727	4,727	429	429	61	61
Banka Kabulüleri	100	0	0	4	4	0	0
Garanti ve Verilen Prefinansmanlar	100	14	14	0	0	1	1
Diğer Garanti ve Kefaletler	100						
TOPLAM			356.243,2		56.208,6		10.535,4

SER MAYE TAB ANI KALEMLERİ	1995 YILI Tutar	1992 YILI Tutar	1989 YILI Tutar
Ödenmiş Sermaye	3.157	1.368	173
Yedek Akçeler	961	142	72
Muhtemel Zarar Karşılıkları	122	20	10
Dönem Kan	114	407	30
Geçmiş Yıl Kan	525	0	0
Dönem Zaran	0	0	0
Geçmiş Yıl Zaran	0	(484)	0
Değerleme Fonları	11.796	1.201	159
Alınan Sermaye Benzeri Krediler	-	-	-
Mali İştirakler	(387)	(36)	(8)
TOPLAM	16.288	2.618	436

Sermaye Yeterliliği Standart Rasyosu (Özkaynak+Kâr)/(Toplam Aktifler) (Özkaynak+Kâr)/(Toplam Aktifler+Gayrinakdi Krediler)	1995 YILI	1992 YILI	1989 YILI
	4,5	4,6	4,1
	5,7	4,9	4,5
	4,2	4,1	3,7

4. TÜRKİYE HALK BANKASI A.Ş.

Rasyoya Konu Aktifler ve Nazım Hesaplar	Risk Ağırlıkları	1995 YILI		1992 YILI		1989 YILI	
		Tutar	Risk Ağ. x Tutar	Tutar	Risk Ağ. x Tutar	Tutar	Risk Ağ. x Tutar
Nakit Değerler	0	4.973	0	1.167	0	229	0
TCMB	0	2.349	0	353	0	135	0
İnterbank	0	0	0	400	0	94	0
Menkul Değerler Cüzdanı (Hazine							
Plasman Bonoları +Devlet İç							
Borçlanma Tahvilleri)	0	33.158	0	3.499	0	557	0
Mevduat Munzam Karş.	0	22.339	0	1.934	0	464	0
KYAK Devlet Tahvilii Hes.	0	195	0	49	0	23	0
Cirolar	0	5.784	0	309	0	106	0
Bankalar	20	36.469	7.293,8	3.743	748,6	326	65,2
Diğer Mali Kurumlar	20	0	0	0	0	0	0
Teminat Mektupları	20	29.316	5.863,2	4.524	904,8	318	63,6
Akreditifler	20	5.440	1.088	333	66,6	230	46
Döviz ve Faiz Haddi ile İlgili İşlemler	20	18.165	3.633	435	87	0	0
Taahhütler	20	26.124	5.224,8	216	43,2	11	2,2
Faiz ve Gelir Reeskontları	20	18.651	3.730,2	1.847	369,4	280	56
Diğer Nazım Hesaplar	20	323.629	64.725,8	54.805	10.961	9.472	1.894,4
Nakdi Krediler	100	90.209	90.209	10.428	10.428	2.011	2.011
Menkul Değerler (Diğer)	100	2.078	2.078	487	487	56	56
Takipteki Alacaklar (Net)	100	1.997	1.997	200	200	25	25
İştirakler (Diğer)	100	1.138	1.138	226	226	5	5
Sabit Kıymetler (Net)	100	9.747	9.747	1.400	1.400	288	288
Sınıflandırılmayan Aktifler	100	83.469	83.469	2.413	2.413	217	217
Banka Kabulleri	100	1.416	1.416	36	36	3	3
Garanti ve Verilen Prefinansmanlar	100	0	0	13	13	0	0
Diğer Garanti ve Kefaletler	100	0	0	0	0	0	0
TOPLAM			281.612,8		28.383,6		4.732,4

SER MAYE TAB ANI KALEMLERİ	1995 YILI Tutar	1992 YILI Tutar	1989 YILI Tutar
Ödenmiş Sermaye	10.419	923	153
Yedek Akçeler	742	158	82
Muhtemel Zarar Karşılıkları	100	22	11
Dönem Karı	2.331	309	5
Geçmiş Yıl Karı	0	0	0
Dönem Zararı	0	0	0
Geçmiş Yıl Zararı	0	0	0
Değerleme Fonları	8.226	857	149
Alınan Sermaye Benzeri Krediler	-	-	-
Mali İştirakler	(715)	0	0
TOPLAM	21.103	2.269	400

	1995 YILI	1992 YILI	1989 YILI
Sermaye Yeterliliği Standart Rasyosu	7,4	7,9	8,4
(Özkaynak+Kâr)/(Toplam Aktifler)	7,1	8,1	8,5
(Özkaynak+Kâr)/(Toplam Aktifler+Gayrimenkul Krediler)	5,5	6,7	7,4

5. TÜRKİYE VAKIFLAR BANKASI T.A.O.

Rasyoya Konu Aktifler ve Nazım Hesaplar	Risk Ağırlıkları	1995 YILI		1992 YILI		1989 YILI	
		Tutar	Risk Ağ. xTutar	Tutar	Risk Ağ. xTutar	Tutar	Risk Ağ. xTutar
Nakit Değerler	0	5.875	0	785	0	223	0
TCMB	0	1.279	0	666	0	185	0
İnterbank	0	3.500	0	712	0	221	0
Menkul Değerler Cüzdanı (Hazine							
Plasman Bonoları +Devlet İç							
Borçlanma Tahvilleri)	0	12.769	0	5.403	0	939	0
Mevduat Munzam Karş.	0	16.412	0	2.402	0	588	0
KYAK Devlet Tahvil Hes.	0	368	0	111	0	46	0
Cirolar	0	5	0	144	0	119	0
Bankalar	20	34.496	6.899,2	4.548	909,6	599	119,8
Diğer Mali Kurumlar	20	0	0	0	0	0	0
Teminat Mektupları	20	71.225	14.245	3.310	662	1.690	338
Akreditifler	20	25.533	5.106,6	1.205	241	375	75
Döviz ve Faiz Haddi ile İlgili İşlemler	20	16.194	3.238,8	0	0	0	0
Taahhütler	20	22.538	4.507,6	2.204	440,8	152	30,4
Faiz ve Gelir Reeskontları	20	26.521	5.304,2	2.933	586,6	357	71,4
Diğer Nazım Hesaplar	20	706.003	141.200,6	73.692	14.738,4	10.855	2.171
Nakdi Krediler	100	99.168	99.168	8.315	8.315	1.919	1.919
Menkul Değerler (Diğer)	100	13.788	13.788	688	688	41	41
Takipteki Alacaklar (Net)	100	0	0	266	266	118	118
İştirakler (Diğer)	100	3.064	3.064	641	641	214	214
Sabit Kıymetler (Net)	100	8.000	8.000	1.350	1.350	237	237
Sınıflandırılmayan Aktifler	100	6.311	6.311	367	367	176	176
Banka Kabulleri	100	3.583	3.583	64	64	54	54
Garanti ve Verilen Prefinansmanlar	100	0	0	65	65	18	18
Diğer Garanti ve Kefaletler	100	1.035	1.035	76	76	0	0
TOPLAM		315.451		29.410,4		5.582,6	

SERMAVE TABANI KALEMLERİ	1995 YILI Tutar	1992 YILI Tutar	1989 YILI Tutar
Ödenmiş Sermaye	5.000	625	250
Yedek Akçeler	249	128	31
Muhtemel Zarar Karşılıkları	123	37	15
Dönem Karı	5.331	373	150
Geçmiş Yıl Karı	0	0	0
Dönem Zararı	0	0	0
Geçmiş Yıl Zararı	0	0	0
Değerleme Fonları	4.558	743	102
Alınan Sermaye Benzeri Krediler	-	-	-
Mali İştirakler	(359)	(47)	(8)
TOPLAM	14.902	1.859	540

	1995 YILI	1992 YILI	1989 YILI
Sermaye Yeterliliği Standart Rasyosu	4,7	6,3	9,6
(Özkaynak+Kar)/(Toplam Aktifler)	6,6	6,5	9,3
(Özkaynak+Kar)/(Toplam Aktifler+Gayrinakdi Krediler)	4,1	5,3	6,6

6.ADABANK

Rasyoya Konu Aktifler ve Nazım Hesaplar	Risk Ağırlıkları	1995 YILI		1992 YILI		1989 YILI	
		Tutar	Risk Ağ. xTutar	Tutar	Risk Ağ. xTutar	Tutar	Risk Ağ. xTutar
Nakit Değerler	0	92	0	6	0	2	0
TCMB	0	12	0	1	0	1	0
İnterbank	0	0	0	0	0	0	0
Menkul Değerler Cüzdanı (Hazine							
Plasman Bonoları +Devlet İç	0	50	0	73	0	7	0
Borçlanma Tahvilleri)	0	184	0	24	0	3	0
Mevduat Munzam Karş.	0	11	0	0	0	0	0
KYAK Devlet Tahvil Hes.	0	0	0	0	0	0	0
Cirolar	0	0	0	0	0	0	0
Bankalar	20	880	176	51	10,2	2	0,4
Diğer Mali Kurumlar	20	0	0	0	0	0	0
Teminat Mektupları	20	1.201	240,2	332	66,4	58	11,6
Akreditifler	20	0	0	0	0	7	1,4
Döviz ve Faiz Haddi ile İlgili İşlemler	20	0	0	56	11,2	0	0
Taahhütler	20	0	0	0	0	0	0
Faiz ve Gelir Reeskontları	20	54	10,8	7	1,4	2	0,4
Diğer Nazım Hesaplar	20	718	143,6	519	103,8	75	15
Nakdi Krediler	100	839	839	109	109	22	22
Menkul Değerler (Diğer)	100	0	0	0	0	0	0
Takipteki Alacaklar (Net)	100	2	2	3	3	0	0
İştirakler (Diğer)	100	1	1	1	1	0	0
Sabit Kıymetler (Net)	100	164	164	23	23	6	6
Sınıflandırılmayan Aktifler	100	13	13	4	4	1	1
Banka Kabulleri	100	0	0	0	0	0	0
Garanti ve Verilen Prefinansmanlar	100	0	0	0	0	0	0
Diğer Garanti ve Kefaletler	100	500	500	0	0	0	0
TOPLAM		2.089,6	333	333	57,8	57,8	57,8

SERMAVE TABANI KALEMLERİ	1995 Yılı Tutar	1992 Yılı Tutar	1989 Yılı Tutar
Ödenmiş Sermaye	335	50	10
Yedek Akçeler	12	6	0
Muhtemel Zarar Karşılıkları	0	0	0
Dönem Karı	11	15	1
Geçmiş Yıl Karı	0	0	0
Dönem Zararı	0	0	0
Geçmiş Yıl Zararı	0	0	0
Değerleme Fonları	118	12	2
Alınan Sermaye Benzeri Krediler	-	-	-
Mali İşrakler	0	0	0
TOPLAM	476	83	13

	1995 YILI	1992 YILI	1989 YILI
Sermaye Yeterliliği Standart Rasyosu	22,7	25	22,5
(Özkaynak+Kar)/(Toplam Aktifler)	20,6	27,2	30,5
(Özkaynak+Kar)/(Toplam Aktifler+Gayrinakdi Krediler)	11,9	11,9	12,6

7.AK BANK

Rasyoya Konu Aktifler ve Nazım Hesaplar	Risk Ağırlıkları	1995 YILI		1992 YILI		1989 YILI	
		Tutar	Risk Ağ. xTutar	Tutar	Risk Ağ. xTutar	Tutar	Risk Ağ. xTutar
Nakit Değerler	0	20.929	0	1.959	0	397	0
TCMB	0	202	0	143	0	263	0
İnterbank	0	1.500	0	998	0	154	0
Menkul Değerler Cüzdanı (Hazine							
Plasman Bonoları +Devlet İç	0	35.889	0	3.708	0	867	0
Borçlanma Tahvilleri)	0	17.812	0	2.549	0	758	0
Mevduat Munzam Karş. -	0	1.835	0	490	0	110	0
KYAK Devlet Tahvilii Hes.	0	1	0	100	0	54	0
Cirolar	0	45.335	9.067	6.382	1.276,4	1.008	201,6
Bankalar	20	0	0	0	0	0	0
Diğer Mali Kurumlar	20	21.098	4.219,6	3.247	649,4	912	182,4
Teminat Mektupları	20	6.066	1.213,2	1.137	227,4	112	22,4
Akreditifler	20	13.361	2.672,2	357	71,4	9	1,8
Döviz ve Faiz Haddi ile İlgili İşlemler	20	47.974	9.594,8	2.185	437	7	1,4
Taahhütler	20	24.083	4.816,6	1.736	347,2	276	55,2
Faiz ve Gelir Reeskontları	20	229.906	45.981,2	49.192	9.838,4	9.522	1.904,4
Diğer Nazım Hesaplar	20	54.404	54.404	9.361	9.361	2.368	2.368
Nakdi Krediler	100	15.990	15.990	554	554	15	15
Menkul Değerler (Diğer)	100	13	13	2	2	1	1
Takipteki Alacaklar (Net)	100	3.300	3.300	795	795	168	168
İştirakler (Diğer)	100	7.698	7.698	1.335	1.335	297	297
Sabit Kıymetler (Net)	100	5.359	5.359	896	896	243	243
Sınırlanmamayan Aktifler	100	1.333	1.333	742	742	181	181
Banka Kabuleni	100	0	0	0	0	1	1
Garanti ve Verilen Prefinansmanlar	100	0	0	0	0	4	4
Diğer Garanti ve Kefaletler	100	0	0	0	0		
TOPLAM			165.661,6		26.532,2		5.647,2

SERMayE TABANı KALEMLERı	1995 Yılı Tutar	1992 Yılı Tutar	1989 Yılı Tutar
Ödenmiş Sermaye	6.000	1.500	500
Yedek Akçeler	8.961	626	203
Muhtemel Zarar Karşılıkları	655	159	35
Dönem Karı	14.703	1.258	345
Geçmiş Yıl Karı	0	0	0
Dönem Zararı	0	0	0
Geçmiş Yıl Zararı	0	0	0
Değerleme Fonları	6.031	797	136
Alınan Sermaye Benzeri Krediler	-	-	-
Mali İştrakler	(498)	(168)	(31)
TOPLAM	35.582	4.172	1.188

	1995 YILI	1992 YILI	1989 YILI
Sermaye Yeterliliği Standart Rasyosu	21,4	15,7	21
(Özkaynak+Kar)/(Toplam Aktifler)	15,4	14	17,5
(Özkaynak+Kar)/(Toplam Aktifler+Gayrinakdi Krediler)	11,1	11,2	14,8

8.ALTERNATİFBANK A.Ş.

Rasyoya Konu Aktifler ve Nazım Hesaplar	Risk Ağırlıkları	1995 YILI		1992 YILI		1989 YILI	
		Tutar	Risk Ağ. xTutar	Tutar	Risk Ağ. xTutar	Tutar	Risk Ağ. xTutar
Nakit Değerler	0	323	0	47	0	0	0
TCMB	0	337	0	15	0	0	0
İnterbank	0	800	0	0	0	0	0
Menkul Değerler Cüzdanı (Hazine							
Plasman Bonoları +Devlet İç							
Borçlanma Tahvilleri)	0	1.520	0	117	0	0	0
Mevduat Munzam Karş.	0	1.086	0	5	0	0	0
KYAK Devlet Tahvilii Hes.	0	69	0	0	0	0	0
Cirolar	0	0	0	15	0	0	0
Bankalar	20	3.654	730,8	90	18	0	0
Diğer Mali Kurumlar	20	0	0	0	0	0	0
Teminat Mektupları	20	9.884	1.976,8	211	42,2	0	0
Akreditifler	-20	1.314	262,8	55	11	0	0
Döviz ve Faiz Haddi ile İlgili İşlemler	20	35.550	7.110	39	7,8	0	0
Taahhütler	20	6.498	1.299,6	0	0	0	0
Faiz ve Gelir Reeskontları	20	1.182	236,4	13	2,6	0	0
Diğer Nazım Hesaplar	20	15.998	3.199,6	698	139,6	0	0
Nakdi Krediler	100	3.074	3.074	290	290	0	0
Menkul Değerler (Diğer)	100	3.610	3.610	7	7	0	0
Takipteki Alacaklar (Net)	100	200	200	0	0	0	0
İştirakler (Diğer)	100	274	274	13	13	0	0
Sabit Kıymetler (Net)	100	604	604	7	7	0	0
Sınıflandırılmayan Aktifler	100	356	356	9	9	0	0
Banka Kabulleri	100	667	667	54	54	0	0
Garanti ve Verilen Prefinansmanlar	100	0	0	0	0	0	0
Diğer Garanti ve Kefaletler	100	185	185	0	0	0	0
TOPLAM			23.786		601,2		0

SERMAYE TABANI KALEMLERİ	1995 YILI Tutar	1992 YILI Tutar	1989 YILI Tutar
Ödenmiş Sermaye	900	94	0
Yedek Akçeler	50	0	0
Muhtemel Zarar Karşılıkları	21	0	0
Dönem Karı	921	36	0
Geçmiş Yıl Karı	0	0	0
Dönem Zaranı	0	0	0
Geçmiş Yıl Zaranı	0	0	0
Değerleme Fonları	173	0	0
Alınan Sermaye Benzeri Krediler	-	-	0
Mali İştirakler	0	0	0
TOPLAM	2.065	130	0

	1995 YILI	1992 YILI	1989 YILI
Sermaye Yeterliliği Standartı Rasyosu	8,6	21,6	0
(Özkaynak+Kâr)/(Toplam Aktifler)	12,1	21,1	0
(Özkaynak+Kâr)/(Toplam Aktifler+Gayrinakdi Krediler)	2,9	13,1	0

9.BANK EKSPRES A.Ş.

Rasyoya Konu Aktifler ve Nazım Hesaplar	Risk Ağırlıkları	1995 YILI		1992 YILI		1989 YILI	
		Tutar	Risk Ağ. xTutar	Tutar	Risk Ağ. xTutar	Tutar	Risk Ağ. xTutar
Nakit Değerler	0	1.277	0	57	0	0	0
TCMB	0	18	0	12	0	0	0
İnterbank	0	0	0	0	0	0	0
Menkul Değerler Cüzdanı (Hazine							
Plasman Bonoları +Devlet İç							
Borçlanma Tahvilleri)	0	1.513	0	339	0	0	0
Mevduat Munzam Karş.	0	1.566	0	65	0	0	0
KYAK Devlet Tahvilii Hes.	0	58	0	0	0	0	0
Cirolar	0	0	0	14	0	0	0
Bankalar	20	3.063	612,6	111	22,2	0	0
Diğer Mali Kurumlar	20	0	0	38	7,6	0	0
Teminat Mektupları	20	10.316	2.063,2	736	147,2	0	0
Akreditifler	20	3.868	773,6	392	78,4	0	0
Döviz ve Faiz Haddi ile İlgili İşlemler	20	4.832	966,4	12	2,4	0	0
Taahhütler	20	5.330	1.066	1.058	211,6	0	0
Faiz ve Gelir Reeskontları	20	2.580	516	59	11,8	0	0
Diğer Nazım Hesaplar	20	22.623	4.524,6	1.974	394,8	0	0
Nakdi Krediler	100	7.661	7.661	755	755	0	0
Menkul Değerler (Diğer)	100	300	300	0	0	0	0
Takipteki Alacaklar (Net)	100	7	7	0	0	0	0
İştirakler (Diğer)	100	599	599	1	1	0	0
Sabit Kıymetler (Net)	100	669	669	23	23	0	0
Sınıflandırılmayan Aktifler	100	177	177	10	10	0	0
Banka Kabulleri	100	1.684	1.684	205	205	0	0
Garanti ve Verilen Prefinansmanlar	100	0	0	34	34	0	0
Diğer Garanti ve Kefaletler	100	19	19	0	0	0	0
TOPLAM		21.638,4		1.904		0	

SERMA YE TABANI KALEMLERİ	1995 Yılı Tutar	1992 Yılı Tutar	1989 Yılı Tutar
Ödenmiş Sermaye	1.250	100	0
Yedek Akçeler	75	0	0
Muhtemel Zarar Karşılıkları	17	0	0
Dönem Karı	944	63	0
Geçmiş Yıl Karı	0	0	0
Dönem Zararı	0	0	0
Geçmiş Yıl Zararı	0	0	0
Değerleme Fonları	41	0	0
Alınan Sermaye Benzeri Krediler	-	-	0
Mali İşirakler	0	0	0
TOPLAM	2.327	163	0
Sermaye Yeterliliği Standart Rasyosu (Özkaynak+Kar)/(Toplam Aktifler)	10,7	8,5	0
(Özkaynak+Kar)/(Toplam Aktifler+Gayrinakdi Krediler)	11,9	11,1	0
	5,1	4,2	0

10.BANK KAPİTAL A.Ş.

Rasyoya Konu Aktifler ve Nazım Hesaplar	Risk Ağırlıkları	1995 YILI		1992 YILI		1989 YILI	
		Tutar	Risk Ağ xTutar	Tutar	Risk Ağ xTutar	Tutar	Risk Ağ xTutar
Nakit Değerler	0	41	0	2	0	0	0
TCMB	0	8	0	104	0	0	0
Interbank	0	40	0	0	0	0	0
Menkul Değerler Cüzdanı (Hazine							
Plasman Bonoları + Devlet İç Borçlanma							
Tahvilleri)	0	557	0	47	0	0	0
Mevduat Munzam Karş.	0	65	0	7	0	0	0
KYAK Devlet Tahvilii Hes.	0	5	0	2	0	0	0
Cirolar	0	0	0	0	0	0	0
Bankalar	20	1.113	222,6	500	100	0	0
Diğer Mali Kurumlar	20	1	0,2	0	0	0	0
Teminat Mektupları	20	1.465	293	261	52,2	0	0
Akreditifler	20	455	91	349	69,8	0	0
Döviz ve Faiz Haddi ile İlgili İşlemler	20	12.991	2.598,2	0	0	0	0
Taahhütler	20	1.222	244,4	0	0	0	0
Faiz ve Gelir Reeskontları	20	197	39,4	43	8,6	0	0
Diğer Nazım Hesaplar	20	6.007	1.201,4	1.137	227,4	0	0
Nakdi Krediler	100	1.030	1.030	592	592	0	0
Menkul Değerler (Diğer)	100	6	6	0	0	0	0
Takipteki Alacaklar (Net)	100	0	0	8	8	0	0
İştirakler (Diğer)	100	0	0	0	0	0	0
Sabit Kıymetler (Net)	100	28	28	23	23	0	0
Sınıflandırılmayan Aktifler	100	122	122	6	6	0	0
Banka Kabulleri	100	121	121	23	23	0	0
Garanti ve Verilen Prefinansmanlar	100	0	0	17	17	0	0
Diğer Garanti ve Kefaletler	100	0	0	0	0	0	0
TOPLAM			5.997,2		1127		0

SERMAVE TABANI KALEMLERİ	1995 YILI Tutar	1992 YILI Tutar	1989 YILI Tutar
Ödenmiş Sermaye	802	38	0
Yedek Akçeler	9	0	0
Muhtemel Zarar Karşılıkları	3	2	0
Dönem Karı	180	13	0
Geçmiş Yıl Karı	0	0	0
Dönem Zararı	0	0	0
Geçmiş Yıl Zararı	(172)	(1)	0
Değerleme Fonları	0	8	0
Alınan Sermaye Benzeri Krediler	-	-	0
Mali İştirakler	0	0	0
TOPLAM	822	60	0
Sermaye Yeterliliği Standart Rasyosu (Özkaynak+Kâr)/(Toplam Aktifler)	13,7	5,3	0
(Özkaynak+Kâr)/(Toplam Aktifler)	25,6	4,5	0
(Özkaynak+Kâr)/(Toplam Aktifler+Gayrinakdi Krediler)	4,2	3,0	0

11.BİRLEŞİK TÜRK KÖRFEZ BANKASI A.Ş.

Rasyoya Konu Aktifler ve Nazım Hesaplar	Risk Ağırlıkları	1995 YILI		1992 YILI		1989 YILI	
		Tutar	Risk Ağ. xTutar	Tutar	Risk Ağ. xTutar	Tutar	Risk Ağ. xTutar
Nakit Değerler	0	293	0	93	0	8	0
TCMB	0	7	0	3	0	1	0
İnterbank	0	1.400	0	68	0	0	0
Menkul Değerler Cüzdanı (Hazine							
Plasman Bonoları +Devlet iç							
Borçlanma Tahvilleri)	0	2.142	0	298	0	77	0
Mevduat Munzam Karş.	0	3.065	0	15	0	3	0
KYAK Devlet Tahvilii Hes.	0	272	0	24	0	0	0
Cirolar	0	0	0	16	0	6	0
Bankalar	20	9.563	1.912,6	838	167,6	26	5,2
Diğer Mali Kurumlar	20	9	1,8	0	0	0	0
Teminat Mektupları	20	8.917	1.783,4	726	145,2	66	13,2
Akreditifler	20	1.979	395,8	173	34,6	7	1,4
Döviz ve Faiz Haddi ile ilgili işlemler	20	47.525	9.505	519	103,8	11	2,2
Taahhütler	20	7.174	1.434,8	248	49,6	0	0
Faiz ve Gelir Reeskontları	20	5.003	1.000,6	47	9,4	6	1,2
Diğer Nazım Hesaplar	20	31.665	6.333	3.789	757,8	336	67,2
Nakdi Krediler	100	5.831	5.831	802	802	107	107
Menkul Değerler (Diğer)	100	12.828	12.828	474	474	0	0
Takipteki Alacaklar (Net)	100	0	0	0	0	0	0
İştirakler (Diğer)	100	0	0	0	0	0	0
Sabit Kıymetler (Net)	100	892	892	13	13	1	1
Sınıflandırılmayan Aktifler	100	112	112	29	29	2	2
Banka Kabulleri	100	1.997	1.997	291	291	32	32
Garanti ve Verilen Prefinansmanlar	100	0	0	0	0	0	0
Diğer Garanti ve Kefaletler	100	0	0	0	0	0	0
TOPLAM			44.027		2.877		232,4

SERMAVE TABANI KALEMLERİ	1995 YILI Tutar	1992 YILI Tutar	1989 YILI Tutar
Ödenmiş Sermaye	1.418	250	12
Yedek Akçeler	273	18	0
Muhtemel Zarar Karşılıkları	99	7	0
Dönem Karı	5.007	229	10
Geçmiş Yıl Karı	0	0	0
Dönem Zararı	0	0	0
Geçmiş Yıl Zararı	0	0	0
Değerleme Fonları	33	5	0
Alınan Sermaye Benzeri Krediler	-	-	-
Mali İştirakler	0	0	0
TOPLAM	6.830	509	22
Sermaye Yeterliliği Standart Rasyosu (Özkaynak+Kâr)/(Toplam Aktifler) (Özkaynak+Kâr)/(Toplam Aktifler+Gayrinakdi Krediler)	15,5 16,5 6,3	17,7 13,3 2,3	9,4 9,9 6,5

12.DEMİRBANK T.Å.Ş.

Rasyoya Konu Aktifler ve Nazım Hesaplar	Risk Ağırlıkları	1995 YILI		1992 YILI		1989 YILI	
		Tutar	Risk Ağ. x Tutar	Tutar	Risk Ağ. x Tutar	Tutar	Risk Ağ. x Tutar
Nakit Değerler	0	1.831	0	90	0	27	0
TCMB	0	119	0	20	0	61	0
İnterbank	0	100	0	8	0	0	0
Menkul Değerler Cüzdanı (Hazine							
Plasman Bonoları +Devlet iç							
Borçlanma Tahvilleri)	0	1.897	0	603	0	62	0
Mevduat Munzam Karş.	0	2.733	0	71	0	31	0
KYAK Devlet Tahvilii Hes.	0	231	0	10	0	0	0
Cirolar	0	0	0	29	0	0	0
Bankalar	20	16.283	3.256,6	2.735	547	23	4,6
Diğer Mali Kurumlar	20	5	1	0	0	0	0
Teminat Mektupları	20	14.516	2.903,2	992	198,4	168	33,6
Akreditifler	20	5.492	1.098,4	446	89,2	74	14,8
Döviz ve Faiz Haddi ile İlgili İşlemler	20	45.134	9.026,8	86	17,2	0	0
Taahhütler	20	12.136	2.427,2	5	1	0	0
Faiz ve Gelir Reeskontları	20	9.303	1.860,6	247	49,4	20	4
Diğer Nazım Hesaplar	20	34.870	6.974	8.239	1.647,8	974	194,8
Nakdi Krediler	100	12.759	12.759	2.707	2.707	235	235
Menkul Değerler (Diğer)	100	3.216	3.216	36	36	2	2
Takipteki Alacaklar (Net)	100	114	114	6	6	11	11
İştirakler (Diğer)	100	201	201	32	32	2	2
Sabit Kıymetler (Net)	100	1.276	1.276	108	108	18	18
Sınıflandırılmayan Aktifler	100	563	563	56	56	12	12
Banka Kabulleri	100	5.521	5.521	512	512	83	83
Garanti ve Verilen Prefinansmanlar	100	89	89	17	17	7	7
Diğer Garanti ve Kefaletler	100	2.190	2.190	142	142	0	0
TOPLAM		53.476,8		6.166		621,8	

SER MAYE TAB ANI KALEMLERİ	1995 YILI Tutar	1992 YILI Tutar	1989 YILI Tutar
Ödenmiş Sermaye	2.000	300	18
Yedek Akçeler	180	9	2
Muhtemel Zarar Karşılıkları	102	4	0
Dönem Karı	4.563	126	7
Geçmiş Yıl Karı	0	0	0
Dönem Zararı	0	0	0
Geçmiş Yıl Zararı	0	0	0
Değerleme Fonları	323	25	4
Alınan Sermaye Benzeri Krediler	-	-	-
Mali İştirakler	(475)	(59)	0
TOPLAM	6.693	405	31

	1995 YILI	1992 YILI	1989 YILI
Sermaye Yeterliliği Standart Rasyosu	12,5	6,5	4,9
(Özkaynak+Kâr)/(Toplam Aktifler)	14,0	6,8	6,2
(Özkaynak+Kâr)/(Toplam Aktifler+Gayrinakdi Krediler)	5,3	5,1	3,7

13.DERBANK A.Ş.

Rasyoya Konu Aktifler ve Nazım Hesaplar	Risk Ağırlıkları	1995 YILI		1992 YILI		1989 YILI	
		Tutar	Risk Ağ. xTutar	Tutar	Risk Ağ. xTutar	Tutar	Risk Ağ. xTutar
Nakit Değerler	0	38	0	2	0	0	0
TCMB	0	2	0	2	0	0	0
İnterbank	0	0	0	0	0	0	0
Menkul Değerler Cüzdanı (Hazine							
Plasman Bonoları +Devlet İç							
Borçlanma Tahvilleri)	0	184	0	15	0	0	0
Mevduat Munzam Karş.	0	77	0	3	0	0	0
KYAK Devlet Tahvil Hes.	0	1	0	0	0	0	0
Cirolar	0	0	0	0	0	0	0
Bankalar	20	77	15,4	13	2,6	0	0
Diğer Mali Kurumlar	20	2	0,4	0	0	0	0
Teminat Mektupları	20	473	94,6	10	2	0	0
Akreditifler	20	3	0,6	2	0,4	0	0
Döviz ve Faiz Haddi ile İlgili İşlemler	20	90	18	0	0	0	0
Taahhütler	20	199	39,8	32	6,4	0	0
Faiz ve Gelir Reeskontları	20	226	45,2	1	0,2	0	0
Diğer Nazım Hesaplar	20	4.029	805,8	157	31,4	0	0
Nakdi Krediler	100	355	355	15	15	0	0
Menkul Değerler (Diğer)	100	35	35	0	0	0	0
Takipteki Alacaklar (Net)	100	32	32	0	0	0	0
İştirakler (Diğer)	100	0	0	0	0	0	0
Sabit Kıymetler (Net)	100	193	193	13	13	0	0
Sınıflandırılmayan Aktifler	100	13	13	1	1	0	0
Banka Kabulleri	100	0	0	2	2	0	0
Garanti ve Verilen Prefinansmanlar	100	0	0	0	0	0	0
Diğer Garanti ve Kefaletler	100	0	0	0	0	0	0
TOPLAM			1.647,8		74		0

SERMAVE TABANI KALEMLERİ	1995 YILI Tutar	1992 YILI Tutar	1989 YILI Tutar
Ödenmiş Sermaye	100	29	0
Yedek Akçeler	9	2	0
Muhtemel Zarar Karşılıkları	0	0	0
Dönem Karı	3	0	0
Geçmiş Yıl Karı	0	0	0
Dönem Zararı	0	0	0
Geçmiş Yıl Zararı	0	0	0
Değerleme Fonları	139	0	0
Alınan Sermaye Benzeri Krediler	-	-	-
Mali İştirakler	0	0	0
TOPLAM	251	31	0

	1995 YILI	1992 YILI	1989 YILI
Sermaye Yeterliliği Standart Rasyosu	15,2	41,8	0
(Özkaynak+Kâr)/(Toplam Aktifler)	20,4	47,4	0
(Özkaynak+Kâr)/(Toplam Aktifler+Gayrinakdi Krediler)	12,6	28	0

14.EGEBANK A.Ş.

Rasyoya Konu Aktifler ve Nazım Hesapları	Risk Ağırlıkları	1995 YILI		1992 YILI		1989 YILI	
		Tutar	Risk Ağ. x Tutar	Tutar	Risk Ağ. x Tutar	Tutar	Risk Ağ. x Tutar
Nakit Değerler	0	2.287	0	128	0	32	0
TCMB	0	68	0	95	0	16	0
İnterbank	0	500	0	0	0	4	0
Menkul Değerler Cüzdanı (Hazine							
Plasman Bonoları +Devlet İç							
Borçlanma Tahvilleri)	0	3.407	0	222	0	51	0
Mevduat Munzam Karş.	0	3.035	0	141	0	49	0
KYAK Devlet Tahvilii Hes.	0	93	0	13	0	1	0
Cirolar	0	0	0	23	0	1	0
Bankalar	20	6.984	1.396,8	210	42	54	10,8
Diğer Mali Kurumlar	20	0	0	0	0	0	0
Terminat Mektupları	20	18.473	3.694,6	2.342	468,4	226	45,2
Akreditifler	20	4.627	925,4	688	137,6	24	4,8
Döviz ve Faiz Haddi ile ilgili İşlemler	20	5.135	1.027	0	0	0	0
Taahhütler	20	696	139,2	1.661	332,2	0	0
Faiz ve Gelir Reeskontları	20	4.854	970,8	106	21,2	14	2,8
Diğer Nazım Hesaplar	20	75.269	15.053,8	9.467	1.893,4	1.350	270
Nakdi Krediler	100	16.157	16.157	1.798	1.798	169	169
Menkul Değerler (Diğer)	100	167	167	124	124	1	1
Takipteki Alacaklar (Net)	100	92	92	30	30	0	0
İştirakler (Diğer)	100	198	198	70	70	55	55
Sabit Kıymetler (Net)	100	749	749	138	138	45	45
Sınıflandırılmayan Aktifler	100	567	567	47	47	34	34
Banka Kabulleri	100	1.806	1.806	224	224	56	56
Garanti ve Verilen Prefinansmanlar	100	543	543	420	420	33	33
Diğer Garanti ve Kefaletler	100	511	511	72	72	0	0
TOPLAM		43.997,6		5.817,8		726,6	

SERMAYE TABANI KALEMLERİ	1995 YILI Tutar	1992 YILI Tutar	1989 YILI Tutar
Ödenmiş Sermaye	2.000	135	40
Yedek Akçeler	164	10	4
Muhtemel Zarar Karşılıkları	29	4	0
Dönem Karı	1.031	120	2
Geçmiş Yıl Karı	0	0	0
Dönem Zararı	0	0	0
Geçmiş Yıl Zararı	0	0	0
Değerleme Fonları	432	75	11
Alınan Sermaye Benzeri Krediler	-	-	-
Mali İştirakler	(18)	0	0
TOPLAM	3.638	344	57

	1995 YILI	1992 YILI	1989 YILI
Sermaye Yeterliliği Standart Rasyosu	8,2	5,9	7,8
(Özkaynak+Kar)/(Toplam Aktifler)	9,3	11	11
(Özkaynak+Kar)/(Toplam Aktifler+Gayrinakdi Krediler)	5,2	4	6,7

15.ESKİŞEHİR BANKASI T.A.Ş.

Rasyoya Konu Aktifler ve Nazım Hesaplar	Risk Ağırlıkları	1995 YILI		1992 YILI		1989 YILI	
		Tutar	Risk Ağ xTutar	Tutar	Risk Ağ xTutar	Tutar	Risk Ağ xTutar
Nakit Değerler	0	8.804	0	1.210	0	69	0
TCMB	0	208	0	76	0	37	0
Interbank	0	0	0	290	0	20	0
Menkul Değerler Cüzdanı (Hazine	0	5.607	0	369	0	110	0
Plasman Bonoları + Devlet İç Borçlanma	0	5.641	0	348	0	86	0
Tahvilleri)	0	112	0	31	0	5	0
Mevduat Munzam Karş.	0	0	0	43	0	35	0
KYAK Devlet Tahvil Hes.	20	7.330	1.466	909	181,8	152	30,4
Cirolar	20	0	0	0	0	0	0
Bankalar	20	0	0	0	0	0	0
Diğer Mali Kurumlar	20	34.346	6.869,2	3.627	725,4	747	149,4
Terminat Mektupları	20	16.409	3.281,8	1.673	334,6	169	33,8
Akreditifler	20	9.854	1.970,8	335	67	0	0
Döviz ve Faiz Haddi ile İlgili İşlemler	20	9.796	1.959,2	150	30	2	0,4
Taahhütler	20	8.556	1.711,2	289	57,8	21	4,2
Faiz ve Gelir Reeskontları	20	193.119	38.623,8	23.690	4.738	3.905	781
Diğer Nazım Hesaplar	100	39.991	39.991	4.589	4.589	541	541
Nakdi Krediler	100	529	529	72	72	3	3
Menkul Değerler (Diğer)	100	0	0	0	0	0	0
Takipteki Alacaklar (Net)	100	1.948	1.948	379	379	57	57
İştirakler (Diğer)	100	3.272	3.272	309	309	51	51
Sabit Kıymetler (Net)	100	2.341	2.341	145	145	43	43
Sınıflandırılmayan Aktifler	100	2.017	2.017	136	136	110	110
Banka Kabulleri	100	0	0	0	0	39	39
Garanti ve Verilen Prefinansmanlar	100	2.406	2.406	0	0	0	0
Diğer Garanti ve Kefaletler	100	0	0	0	0	0	0
TOPLAM			108.486		11.764,6		1.843,2

SERMAVE TABANI KALEMLERİ

	Tutar	Tutar	Tutar
Ödenmiş Sermaye	6.000	650	81
Yedek Akçeler	82	28	4
Muhtemel Zarar Karşılıkları	37	9	2
Dönem Karı	1.068	121	28
Geçmiş Yıl Karı	0	0	0
Dönem Zararı	0	0	0
Geçmiş Yıl Zararı	0	0	0
Değerleme Fonları	1.083	85	15
Alınan Sermaye Benzeri Krediler	-	-	-
Mali İştrakler	0	0	0
TOPLAM	8.270	893	130

	1995 YILI	1992 YILI	1989 YILI
Sermaye Yeterliliği Standart Rasyosu (Özkaynak+Kar)/(Toplam Aktifler)	7,6	7,6	7
(Özkaynak+Kar)/(Toplam Aktifler+Gayrinakdi Krediler)	9,8	9,9	10,8
(Özkaynak+Kar)/(Toplam Aktifler+Gayrinakdi Krediler)	5,2	6	5,6

16. FİNANSBANK A.Ş.

Rasyoya Konu Aktifler ve Nazım Hesaplar	Risk Ağırlıkları	1995 YILI		1992 YILI		1989 YILI	
		Tutar	Risk Ağ xTutar	Tutar	Risk Ağ xTutar	Tutar	Risk Ağ xTutar
Nakit Değerler	0	758	0	73	0	12	0
TCMB	0	51	0	3	0	20	0
İnterbank	0	123	0	17	0	0	0
Menkul Değerler Cüzdanı (Hazine							
Plasman Bonoları + Devlet İç Borçlanma							
Tahvilleri)	0	4.789	0	413	0	77	0
Mevduat Munzam Karş.	0	1.871	0	40	0	12	0
KYAK Devlet Tahvil Hes.	0	373	0	41	0	2	0
Cirolar	0	0	0	0	0	0	0
Bankalar	20	8.741	1.748.2	2.326	465.2	84	16.8
Diğer Mali Kurumlar	20	0	0	0	0	0	0
Teminat Mektupları	20	11.505	2.301	1.186	237.2	183	36.6
Akreditifler	20	3.220	644	879	175.8	102	20.4
Döviz ve Faiz Haddi ile İlgili İşlemler	20	20.185	4.637	863	172.6	5	1
Taahhütler	20	8.641	1.728.2	1.315	263	1	0.2
Faiz ve Gelir Reeskontları	20	3.831	766.2	205	41	18	3.6
Diğer Nazım Hesaplar	20	387.688	77.533.6	19.034	3.806.8	494	98.8
Nakdi Krediler	100	7.907	7.907	2.134	2.134	170	170
Menkul Değerler (Diğer)	100	4.814	4.814	160	160	3	3
Takipteki Alacaklar (Net)	100	0	0	2	2	0	0
İştirakler (Diğer)	100	1.076	1.076	38	38	2	2
Sabit Kıymetler (Net)	100	193	193	33	33	5	5
Sınıflandırılmayan Aktifler	100	260	260	34	34	8	8
Banka Kabulleri	100	4.912	4.912	727	727	150	150
Garanti ve Verilen Prefinansmanlar	100	0	0	0	0	3	3
Diğer Garanti ve Kefaletler	100	810	810	112	112	0	0
TOPLAM			109.330.2		8.401.6		518.4

SERMAVE TABANI KALEMLERİ	1995 Yılı Tutar	1992 Yılı Tutar	1989 Yılı Tutar
Ödenmiş Sermaye	2.000	200	20
Yedek Akçeler	293	31	7
Muhtemel Zarar Karşılıkları	106	12	1
Dönem Karı	3.007	226	32
Geçmiş Yıl Karı	0	0	0
Dönem Zararı	0	0	0
Geçmiş Yıl Zararı	0	0	0
Değerleme Fonları	21	11	2
Alınan Sermaye Benzeri Krediler	-	-	-
Mali İştirakler	(386)	(39)	0
TOPLAM	5.041	441	62
Sermaye Yeterliliği Standart Rasyosu (Özkaynak+Kar)/(Toplam Aktifler) (Özkaynak+Kar)/(Toplam Aktifler+Gayrınakdi Krediler)	4,6 15,4 6,2	5,2 8,6 4,5	12 14,9 7,2

17. GARANTİ YATIRIM VE TİCARET BANKASI A.Ş.

Rasyoya Konu Aktifler ve Nazım Hesaplar	Risk Ağırlıkları	1995 YILI		1992 YILI		1989 YILI	
		Tutar	Risk Ağ xTutar	Tutar	Risk Ağ xTutar	Tutar	Risk Ağ xTutar
Nakit Değerler	0	53	0	0	0	0	0
TCMB	0	61	0	0	0	0	0
İnterbank	0	95	0	0	0	0	0
Menkul Değerler Cüzdanı (Hazine							
Plasman Bonoları + Devlet İç Borçlanma	0	619	0	241	0	0	0
Tahvilleri)	0	143	0	0	0	0	0
Mevduat Munzam Karş.	0	40	0	0	0	0	0
KYAK Devlet Tahvil Hes.	0	0	0	0	0	0	0
Cirolar	0	0	0	0	0	0	0
Bankalar	20	1.543	308,6	139	27,8	0	0
Diğer Mali Kurumlar	20	0	0	0	0	0	0
Teminat Mektupları	20	635	127	69	13,8	0	0
Akreditifler	20	0	0	16	3,2	0	0
Döviz ve Faiz Haddi ile İlgili İşlemler	20	3.012	602,4	95	19	0	0
Taahhütler	20	1.843	368,6	0	0	0	0
Faiz ve Gelir Reeskontları	20	114	22,8	3	0,6	0	0
Diğer Nazım Hesaplar	20	7.199	1.439,8	369	73,8	0	0
Nakdi Krediler	100	251	251	128	128	0	0
Menkul Değerler (Diğer)	100	13	13	0	0	0	0
Takipteki Alacaklar (Net)	100	0	0	0	0	0	0
İştirakler (Diğer)	100	24	24	0	0	0	0
Sabit Kıymetler (Net)	100	209	209	1	1	0	0
Sınıflandırılmayan Aktifler	100	60	60	22	22	0	0
Banka Kabulleri	100	0	0	0	0	0	0
Garanti ve Verilen Prefinansmanlar	100	0	0	0	0	0	0
Diğer Garanti ve Kefaletler	100	0	0	0	0	0	0
TOPLAM			3.426,2		289,2		0

SER MAYE TABANI KALEMLERİ	1995 YILI Tutar	1992 YILI Tutar	1989 YILI Tutar
Ödenmiş Sermaye	500	48	0
Yedek Akçeler	83	0	0
Muhtemel Zarar Karşılıkları	12	0	0
Dönem Karı	546	56	0
Geçmiş Yıl Karı	0	4	0
Dönem Zararı	0	0	0
Geçmiş Yıl Zararı	0	0	0
Değerleme Fonları	14	0	0
Alınan Sermaye Benzeri Krediler	-	-	-
Mali İştirakler	(1)	0	0
TOPLAM	1.154	108	0

	1995 YILI	1992 YILI	1989 YILI
Sermaye Yeterliliği Standart Rasyosu	33,6	37,3	0
(Özkaynak+Kâr)/(Toplam Aktifler)	35,8	20,2	0
(Özkaynak+Kâr)/(Toplam Aktifler+Gayrinakdi Krediler)	13,3	15,1	0

18.İTERBANK A.Ş.

Rasyoya Konu Aktifler ve Nazım Hesaplar	Risk Ağırlıkları	1995 YILI		1992 YILI		1989 YILI	
		Tutar	Risk Ağ. xTutar	Tutar	Risk Ağ. xTutar	Tutar	Risk Ağ. xTutar
Nakit Değerler	0	1.160	0	73	0	19	0
TCMB	0	37	0	12	0	4	0
İnterbank	0	330	0	41	0	3	0
Menkul Değerler Cüzdanı (Hazine							
Plasman Bonoları +Devlet İç							
Borçlanma Tahvilleri)	0	3.093	0	542	0	132	0
Mevduat Munzam Karş.	0	4.011	0	57	0	50	0
KYAK Devlet Tahvilii Hes.	0	223	0	60	0	13	0
Cirolar	0	0	0	38	0	36	0
Bankalar	20	6.003	1.200,6	2.708	541,6	62	12,4
Diğer Mali Kurumlar	20	0	0	0	0	0	0
Teminat Mektupları	20	19.449	3.889,8	4.310	862	1.166	233,2
Akreditifler	20	5.517	1.103,4	1.041	208,2	164	32,8
Döviz ve Faiz Haddi ile İlgili İşlemler	20	76.323	15.264,6	35	7	0	0
Taahhütler	20	5.325	1.065	1.453	290,6	0	0
Faiz ve Gelir Reeskontları	20	14.908	2.981,6	329	65,8	33	6,6
Diğer Nazım Hesaplar	20	106.838	21.367,6	12.567	2.513,4	1.902	380,4
Nakdi Krediler	100	21.347	21.347	3.440	3.440	484	484
Menkul Değerler (Diğer)	100	1.325	1.325	417	417	7	7
Takipteki Alacaklar (Net)	100	245	245	101	101	12	12
İştirakler (Diğer)	100	2.003	2.003	187	187	31	31
Sabit Kıymetler (Net)	100	1.900	1.900	159	159	67	67
Sınıflandırılmayan Aktifler	100	909	909	105	105	27	27
Banka Kabulleri	100	2.964	2.964	888	888	110	110
Garanti ve Verilen Prefinansmanlar	100	0	0	0	0	0	0
Diğer Garanti ve Kefaletler	100	0	0	0	0	0	0
TOPLAM			77.565,6		9.785,6		1.403,4

SERMAVE TABANI KALEMLERİ	1995 YILI Tutar	1992 YILI Tutar	1989 YILI Tutar
Ödenmiş Sermaye	2.750	450	80
Yedek Akçeler	673	42	12
Muhtemel Zarar Karşılıkları	97	23	5
Dönem Karı	903	334	63
Geçmiş Yıl Karı	0	0	0
Dönem Zararı	0	0	0
Geçmiş Yıl Zararı	0	0	0
Değerleme Fonları	466	68	23
Alınan Sermaye Benzeri Krediler	-	-	-
Mali İştirakler	0	0	(25)
TOPLAM	4.889	917	158

	1995 YILI	1992 YILI	1989 YILI
Sermaye Yeterliliği Standart Rasyosu	6,3	9,3	11,2
(Özkaynak+Kâr)/(Toplam Aktifler)	8,5	11,1	18,9
(Özkaynak+Kâr)/(Toplam Aktifler+Gayrinakdi Krediler)	2,9	5,7	7,5

19. İKTİSAT BANKASI T.A.Ş.

Rasyoya Konu Aktifler ve Nazım Hesaplar	Risk Ağırlıkları	1995 YILI		1992 YILI		1989 YILI	
		Tutar	Risk Ağ xTutar	Tutar	Risk Ağ xTutar	Tutar	Risk Ağ xTutar
Nakit Değerler	0	1.416	0	147	0	32	0
TCMB	0	138	0	34	0	7	0
İnterbank	0	350	0	110	0	0	0
Menkul Değerler Cüzdanı (Hazine	0						
Plasman Bonoları + Devlet İç Borçlanma	0						
Tahvilleri)	0						
Mevduat Munzam Karş.	0	3.136	0	195	0	59	0
KYAK Devlet Tahvilii Hes.	0	3.001	0	146	0	42	0
Cirolar	0	175	0	31	0	4	0
Bankalar	0	38	0	64	0	52	0
Diğer Mali Kurumlar	20	4.255	851	1.199	239,8	138	27,6
Teminat Mektupları	20	0	0	0	0	0	0
Akreditifler	20	30.317	6.063,4	3.742	748,4	976	195,2
Döviz ve Faiz Haddi ile İlgili İşlemler	20	16.411	3.282,2	1.747	349,4	333	66,6
Taahhütler	20	69.865	13.973	387	77,4	0	0
Faiz ve Gelir Reeskontları	20	3.578	715,6	1.792	358,4	9	1,8
Diğer Nazım Hesaplar	20	5.837	1.167,4	206	41,2	50	10
Nakdi Krediler	20	20.661	4.132,2	8.609	1.721,8	1.941	388,2
Menkul Değerler (Diğer)	100	22.828	22.828	2.931	2.931	662	662
Takipteki Alacaklar (Net)	100	559	559	80	80	25	25
İştirakler (Diğer)	100	1.238	1.238	288	288	10	10
Sabit Kıymetler (Net)	100	485	485	146	146	61	61
Sınıflandırılmayan Aktifler	100	960	960	199	199	49	49
Banka Kabulleri	100	2.451	2.451	78	78	26	26
Garanti ve Verilen Prefinansmanlar	100	1.531	1.531	673	673	85	85
Diğer Garanti ve Kefaletler	100	0	0	0	0	0	0
		44	44	45	45	0	0
TOPLAM		60.280,8		7.976,4		1.607,4	

SER MAYE TABANI KALEMLERİ	1995 Yılı Tutar	1992 Yılı Tutar	1989 Yılı Tutar
Ödenmiş Sermaye	2.197	300	18
Yedek Akçeler	587	38	33
Muhtemel Zarar Karşılıkları	74	9	2
Dönem Karı	1.508	165	35
Geçmiş Yıl Karı	0	0	0
Dönem Zararı	0	0	0
Geçmiş Yıl Zararı	0	0	0
Değerleme Fonları	415	97	35
Alınan Sermaye Benzeri Krediler	-	-	-
Mali İştirakler	(582)	(83)	(21)
TOPLAM	4.199	526	102
Sermaye Yeterliliği Standart Rasyosu (Özkaynak+Kar)/(Toplam Aktifler)	6,9	6,6	6,3
(Özkaynak+Kar)/(Toplam Aktifler)	10,1	10,4	10,2
(Özkaynak+Kar)/(Toplam Aktifler+Gayrinakdi Krediler)	2,8	4,2	4,6

20.KENTBANK A.Ş.

Rasyoya Konu Aktifler ve Nazım Hesaplar	Risk Ağırlıkları	1995 YILI		1992 YILI		1989 YILI	
		Tutar	Risk Ağ. x Tutar	Tutar	Risk Ağ. x Tutar	Tutar	Risk Ağ. x Tutar
Nakit Değerler	0	1.026	0	6	0	0	0
TCMB	0	36	0	1	0	0	0
İnterbank	0	150	0	1	0	0	0
Menkul Değerler Cüzdanı (Hazine	0	2.454	0	37	0	0	0
Plasman Bonoları +Devlet İç	0	1.367	0	7	0	0	0
Borçlanma Tahvilleri)	0	23	0	0	0	0	0
Mevduat Munzam Karş.	0	1	0	0	0	0	0
KYAK Devlet Tahvilii Hes.	0	6.515	1.303	264	52,8	0	0
Cirolar	20	0	0	0	0	0	0
Bankalar	20	13.131	2.626,2	251	50,2	0	0
Diğer Mali Kurumlar	20	2.784	556,8	34	6,8	0	0
Teminat Mektupları	20	17.118	3.423,6	14	2,8	0	0
Akreditifler	20	1.264	252,8	0	0	0	0
Döviz ve Faiz Haddi ile İlgili İşlemler	20	1.887	377,4	4	0,8	0	0
Taahhütler	20	23.692	4.738,4	365	73	0	0
Faiz ve Gelir Reeskontları	20	8.334	8.334	122	122	0	0
Diğer Nazım Hesaplar	100	7	7	16	16	0	0
Nakdi Krediler	100	51	51	0	0	0	0
Menkul Değerler (Diğer)	100	177	177	0	0	0	0
Takipteki Alacaklar (Net)	100	583	583	12	12	0	0
İştirakler (Diğer)	100	219	219	2	2	0	0
Sabit Kıymetler (Net)	100	526	526	60	60	0	0
Sınıflandırılmayan Aktifler	100	0	0	0	0	0	0
Banka Kabulleri	100	0	0	0	0	0	0
Garanti ve Verilen Prefinansmanlar	100	0	0	0	0	0	0
Diğer Garanti ve Kefaletler	100	0	0	0	0	0	0
TOPLAM		23.175,2	398,4				0

SERMAVE TABANI KALEMLERİ	1995 YILI Tutar	1992 YILI Tutar	1989 YILI Tutar
Ödenmiş Sermaye	1.000	75	0
Yedek Akçeler	98	0	0
Muhtemel Zarar Karşılıkları	12	0	0
Dönem Karı	632	12	0
Geçmiş Yıl Karı	0	0	0
Dönem Zaran	0	0	0
Geçmiş Yıl Zaran	0	0	0
Değerleme Fonları	74	0	0
Alınan Sermaye Benzeri Krediler	-	-	-
Mali İştirakler	0	0	0
TOPLAM	1.816	87	0

Sermaye Yeterliliği Standart Rasyosu (Özkaynak+Kâr)/(Toplam Aktifler) (Özkaynak+Kâr)/(Toplam Aktifler+Gayrinakdi Krediler)	1995 YILI	1992 YILI	1989 YILI
	7,8	21,8	0
	8,0	18,4	0
	3,1	10,5	0

21.KOÇBANK A.Ş.

Rasyoya Konu Aktifler ve Nazım Hesaplar	Risk Ağırlıkları	1995 YILI		1992 YILI		1989 YILI	
		Tutar	Risk Ağ. x Tutar	Tutar	Risk Ağ. x Tutar	Tutar	Risk Ağ. x Tutar
Nakit Değerler	0	2.118	0	42	0	7	0
TCMB	0	319	0	31	0	4	0
İnterbank	0	0	0	82	0	16	0
Menkul Değerler Cüzdanı (Hazine							
Plasman Bonoları +Devlet İç	0	6.976	0	154	0	22	0
Borçlanma Tahvilleri)	0	3.441	0	134	0	16	0
Mevduat Munzam Karş.	0	340	0	17	0	4	0
KYAK Devlet Tahvil Hes.	0	0	0	29	0	6	0
Cirolar	20	11.403	2.280,6	182	36,4	13	2,6
Bankalar	20	0	0	0	0	0	0
Diğer Mali Kurumlar	20	15.856	3.171,2	751	150,2	125	25
Terminat Mektupları	20	10.527	2.105,4	450	90	10	2
Akreditifler	20	45.979	9.195,8	1.028	205,6	79	15,8
Döviz ve Faiz Haddi ile İlgili İşlemler	20	63.930	12.786	1.727	345,4	0	0
Taahhütler	20	2.724	544,8	39	7,8	9	1,8
Faiz ve Gelir Reeskontları	20	598.549	119.709,8	7.131	1.426,2	376	75,2
Diğer Nazım Hesaplar	100	20.068	20.068	942	942	155	155
Nakdi Krediler	100	10.912	10.912	56	56	4	4
Menkul Değerler (Diğer)	100	0	0	28	28	0	0
Takipteki Alacaklar (Net)	100	234	234	0	0	0	0
İştirakler (Diğer)	100	782	782	69	69	13	13
Sabit Kıymetler (Net)	100	3.655	3.655	79	79	11	11
Sınıflandırılmayan Aktifler	100	1.066	1.066	99	99	73	73
Banka Kabulleri	100	0	0	0	0	0	0
Garanti ve Verilen Prefinansmanlar	100	3.244	3.244	0	0	0	0
Diğer Garanti ve Kefaletler	100						
TOPLAM		189.754,6	3.534,6	3.534,6	378,4	378,4	378,4

SERMA YE TABANI KALEMLERİ	1995 YILI	1992 YILI	1989 YILI
	Tutar	Tutar	Tutar
Ödenmiş Sermaye	4.000	100	14
Yedek Akçeler	604	37	5
Muhtemel Zarar Karşılıkları	104	6	1
Dönem Karı	4.085	53	8
Geçmiş Yıl Karı	0	0	0
Dönem Zaran	0	0	0
Geçmiş Yıl Zaran	0	0	0
Değerleme Fonları	431	35	3
Alınan Sermaye Benzeri Krediler	-	-	-
Mali İştirakler	0	0	0
TOPLAM	9.224	231	31

	1995 YILI	1992 YILI	1989 YILI
Sermaye Yeterliliği Standart Rasyosu	4,8	6,5	8,2
(Özkaynak+Kar)/(Toplam Aktifler)	14,6	12,5	11,3
(Özkaynak+Kar)/(Toplam Aktifler+Gayrinakdi Krediler)	4,5	3,9	5,5

22.MİLLİ AYDIN BANKASI T.A.Ş.

Rasyoya Konu Aktifler ve Nazım Hesaplar	Risk Ağırlıkları	1995 YILI		1992 YILI		1989 YILI	
		Tutar	Risk Ağ. xTutar	Tutar	Risk Ağ. xTutar	Tutar	Risk Ağ. xTutar
Nakit Değerler	0	973	0	64	0	13	0
TCMB	0	218	0	15	0	6	0
İnterbank	0	0	0	3	0	0	0
Menkul Değerler Cüzdanı (Hazine							
Plasman Bonoları +Devlet İç	0	1.145	0	159	0	36	0
Borçlanma Tahvilleri)	0	860	0	104	0	18	0
Mevduat Munzam Karş.	0	2	0	8	0	1	0
KYAK Devlet Tahvilii Hes.	0	0	0	21	0	3	0
Cirolar	0	1.145	229	190	38	14	2,8
Bankalar	20	0	0	0	0	0	0
Diğer Mali Kurumlar	20	2.860	572	358	71,6	41	8,2
Teminat Mektupları	20	973	194,6	40	8	24	4,8
Akreditifler	20	344	68,8	3	0,6	0	0
Döviz ve Faiz Haddi ile İlgili İşlemler	20	1.904	380,8	0	0	0	0
Taahhütler	20	1.089	217,8	90	18	9	1,8
Faiz ve Gelir Reeskontları	20	42.202	8.440,4	3.952	790,4	369	73,8
Diğer Nazım Hesaplar	20	4.818	4.818	511	511	79	79
Nakdi Krediler	100	171	171	5	5	2	2
Menkul Değerler (Diğer)	100	74	74	19	19	1	1
Takipteki Alacaklar (Net)	100	25	25	3	3	1	1
İştirakler (Diğer)	100	212	212	36	36	9	9
Sabit Kıymetler (Net)	100	136	136	16	16	2	2
Sınıflandırılmayan Aktifler	100	123	123	21	21	8	8
Banka Kabulleri	100	0	0	0	0	0	0
Garanti ve Verilen Prefinansmanlar	100	0	0	17	17	0	0
Diğer Garanti ve Kefaletler	100	0	0	0	0	0	0
TOPLAM			15.662,4		1.554,6		193,4

SERMAYE TABANI KALEMLERİ	1995 YILI Tutar	1992 YILI Tutar	1989 YILI Tutar
Ödenmiş Sermaye	625	31	15
Yedek Akçeler	1	10	2
Muhtemel Zarar Karşılıkları	1	2	0
Dönem Karı	551	0	5
Geçmiş Yıl Karı	0	0	0
Dönem Zaran	0	22	0
Geçmiş Yıl Zaran	(287)	0	0
Değerleme Fonları	116	5	4
Alınan Sermaye Benzeri Krediler	-	-	-
Mali İştirakler	0	0	0
TOPLAM	1.007	70	26

Sermaye Yeterliliği Standart Rasyosu	1995 YILI	1992 YILI	1989 YILI
(Özkaynak+Kâr)/(Toplam Aktifler)	6,4	4,5	13,4
(Özkaynak+Kâr)/(Toplam Aktifler)	9,3	2,2	14,1
(Özkaynak+Kâr)/(Toplam Aktifler+Gayrinakdi Krediler)	5,9	1,6	10,1

23.PAMUKBANK A.Ş.

Rasyoya Konu Aktifler ve Nazım Hesaplar	Risk Ağırlıkları	1995 YILI		1992 YILI		1989 YILI	
		Tutar	Risk Ağ. xTutar	Tutar	Risk Ağ. xTutar	Tutar	Risk Ağ. xTutar
Nakit Değerler	0	9.754	0	2.405	0	221	0
TCMB	0	2.070	0	122	0	59	0
İnterbank	0	60	0	15	0	97	0
Menkul Değerler Cüzdanı (Hazine							
Plasman Bonoları +Devlet İç							
Borçlanma Tahvilleri)	0	5.466	0	1.525	0	442	0
Mevduat Munzam Karş.	0	9.732	0	1.780	0	333	0
KYAK Devlet Tahvilii Hes.	0	208	0	17	0	8	0
Cirolar	0	0	0	56	0	32	0
Bankalar	20	14.938	2.987,6	717	143,4	388	77,6
Diğer Mali Kurumlar	20	0	0	0	0	0	0
Teminat Mektupları	20	32.220	6.444	8.985	1.797	1.247	249,4
Akreditifler	20	6.148	1.229,6	2.052	410,4	117	23,4
Döviz ve Faiz Haddi ile İlgili İşlemler	20	12.035	2.407	0	0	0	0
Taahhütler	20	3.301	660,2	6	1,2	0	0
Faiz ve Gelir Reeskontları	20	23.038	4.607,6	3.022	604,4	562	112,4
Diğer Nazım Hesaplar	20	180.827	36.165,4	48.267	9.653,4	7.130	1.426
Nakdi Krediler	100	87.803	87.803	13.014	13.014	1.504	1.504
Menkul Değerler (Diğer)	100	3.259	3.259	296	296	20	20
Takipteki Alacaklar (Net)	100	885	885	44	44	8	8
İştirakler (Diğer)	100	3.157	3.157	570	570	246	246
Sabit Kıymetler (Net)	100	6.513	6.513	949	949	176	176
Sınıflandırılmayan Aktifler	100	2.917	2.917	258	258	84	84
Banka Kabulleri	100	1.445	1.445	1.626	1.626	155	155
Garanti ve Verilen Prefinansmanlar	100	0	0	0	0	14	14
Diğer Garanti ve Kefaletler	100	821	821	0	0	23	23
TOPLAM		161.301,4		29.366,8		4.118,8	

SERMAVE TABANI KALEMLERİ	1995 YILI	1992 YILI	1989 YILI
	Tutar	Tutar	Tutar
Ödenmiş Sermaye	4.800	1.000	173
Yedek Akçeler	244	146	74
Muhtemel Zarar Karşılıkları	103	8	3
Dönem Karı	2.033	262	11
Geçmiş Yıl Karı	0	0	0
Dönem Zararı	0	0	0
Geçmiş Yıl Zararı	0	0	0
Değerleme Fonları	5.982	342	88
Alınan Sermaye Benzeri Krediler	-	-	-
Mali İştirakler	(243)	(32)	(8)
TOPLAM	12.919	1.726	341

	1995 YILI	1992 YILI	1989 YILI
Sermaye Yeterliliği Standart Rasyosu	8	5,8	8,2
(Özkaynak+Kâr)/(Toplam Aktifler)	7,7	7,1	8,4
(Özkaynak+Kâr)/(Toplam Aktifler+Gayrinakdî Krediler)	5,8	4,7	6,1

24. SÜMERBANK A.Ş.

Rasyoya Konu Aktifler ve Nazım Hesaplar	Risk Ağırlıkları	1995 YILI		1992 YILI		1989 YILI	
		Tutar	Risk Ağ xTutar	Tutar	Risk Ağ xTutar	Tutar	Risk Ağ xTutar
Nakit Değerler	0	499	0	107	0	17	0
TCMB	0	285	0	202	0	99	0
İnterbank	0	283	0	0	0	5	0
Menkul Değerler Cüzdanı (Hazine	0	1.689	0	1.098	0	101	0
Plasman Bonoları + Devlet İç Borçlanma	0	895	0	594	0	91	0
Tahvilleri)	0	205	0	0	0	0	0
Mevduat Munzam Karş.	0	0	0	9	0	0	0
KYAK Devlet Tahvil Hes.	0	5.522	1.104,4	1.212	242,4	216	43,2
Cirolar	20	0	0	0	0	0	0
Bankalar	20	0	0	0	0	0	0
Diğer Mali Kurumlar	20	1.379	275,8	4.408	881,6	201	40,2
Teminat Mektupları	20	102	20,4	27	5,4	7	1,4
Akreditifler	20	420	84	0	0	69	13,8
Döviz ve Faiz Haddi ile İlgili İşlemler	20	51	10,2	511	102,2	0	0
Taahhütler	20	740	148	534	106,8	29	5,8
Faiz ve Gelir Reeskontları	20	20.768	4.153,6	5.308	1.061,6	899	179,8
Diğer Nazım Hesaplar	20	3.053	3.053	850	850	1.097	1.097
Nakdi Krediler	100	8	8	372	372	2	2
Menkul Değerler (Diğer)	100	0	0	0	0	1	1
Takipteki Alacaklar (Net)	100	0	0	80	80	42	42
İştirakler (Diğer)	100	2.922	2.922	87	87	19	19
Sabit Kıymetler (Net)	100	178	178	6.911	6.911	371	371
Sınıflandırılmayan Aktifler	100	132	132	0	0	0	0
Banka Kabulleri	100	0	0	0	0	0	0
Garanti ve Verilen Prefinansmanlar	100	0	0	0	0	0	0
Diğer Garanti ve Kefaletler	100	0	0	10	10	11	11
TOPLAM			12.089,4		10.710		1.827,2

SERMayE TABANı KALEMLERı	1995 Yılı Tutar	1992 Yılı Tutar	1989 Yılı Tutar
Ödenmiş Sermaye	2.500	200	0
Yedek Akçeler	54	0	0
Muhtemel Zarar Karşılıkları	23	0	0
Dönem Karı	1.915	37	0
Geçmiş Yıl Karı	0	0	0
Dönem Zararı	0	0	0
Geçmiş Yıl Zararı	0	0	0
Değerleme Fonları	247	0	0
Alınan Sermaye Benzeri Krediler	-	-	0
Mali İştirakler	(30)	0	0
TOPLAM	4.709	237	0
Sermaye Yeterliliği Standart Rasyosu (Özkaynak+Kar)/(Toplam Aktifler)	3,2	37	0
(Özkaynak+Kar)/(Toplam Aktifler)	10,8	40,1	0
(Özkaynak+Kar)/(Toplam Aktifler+Gayrinakdi Krediler)	4,6	23,6	0

25.ŞEKERBANK T.A.Ş.

Rasyoya Konu Aktifler ve Nazım Hesaplar	Risk Ağırlıkları	1995 YILI		1992 YILI		1989 YILI	
		Tutar	Risk Ağ. xTutar	Tutar	Risk Ağ. xTutar	Tutar	Risk Ağ. xTutar
Nakit Değerler	0	2.043	0	299	0	93	0
TCMB	0	200	0	89	0	58	0
İnterbank	0	0	0	200	0	0	0
Menkul Değerler Cüzdanı (Hazine							
Plasman Bonoları +Devlet İç							
Borçlanma Tahvilleri)	0	1.951	0	573	0	102	0
Mevduat Munzam Karş.	0	2.221	0	373	0	79	0
KYAK Devlet Tahvilii Hes.	0	268	0	44	0	5	0
Cirolar	0	55	0	203	0	265	0
Bankalar	20	6.235	1.247	934	186,8	77	15,4
Diğer Mali Kurumlar	20	0	0	0	0	0	0
Teminat Mektupları	20	24.840	4.968	3.681	736,2	654	130,8
Akreditifler	20	3.490	698	258	51,6	11	2,2
Döviz ve Faiz Haddi ile İlgili İşlemler	20	6.921	1.384,2	0	0	0	0
Taahhütler	20	2.766	553,2	790	158	0	0
Faiz ve Gelir Reeskontları	20	1.788	357,6	160	32	31	6,2
Diğer Nazım Hesaplar	20	58.676	11.735,2	6.959	1.391,8	1.807	361,4
Nakdi Krediler	100	11.672	11.672	1.271	1.271	442	442
Menkul Değerler (Diğer)	100	92	92	0	0	0	0
Takipteki Alacaklar (Net)	100	0	0	24	24	11	11
İştirakler (Diğer)	100	167	167	53	53	28	28
Sabit Kıymetler (Net)	100	3.258	3.258	392	392	58	58
Sınıflandırılmayan Aktifler	100	532	532	108	108	16	16
Banka Kabulleri	100	1.712	1.712	133	133	4	4
Garanti ve Verilen Prefinansmanlar	100	0	0	0	0	0	0
Diğer Garanti ve Kefaletler	100	0	0	0	0	0	0
TOPLAM		38.376,2		4.537,4		1.075	

SERMAVE TABANI KALEMLERİ	1995 YILI Tutar	1992 YILI Tutar	1989 YILI Tutar
Ödenmiş Sermaye	1.300	163	29
Yedek Akçeler	246	59	30
Muhtemel Zarar Karşılıkları	51	9	2
Dönem Karı	75	43	20
Geçmiş Yıl Karı	0	0	0
Dönem Zararı	0	0	0
Geçmiş Yıl Zararı	0	0	0
Değerleme Fonları	2.018	148	24
Alınan Sermaye Benzeri Krediler	-	-	-
Mali İştirakler	(18)	0	0
TOPLAM	3.672	422	105

	1995 YILI	1992 YILI	1989 YILI
Sermaye Yeterliliği Standart Rasyosu	9,5	9,3	9,7
(Özkaynak+Kar)/(Toplam Aktifler)	12,1	9,3	10,5
(Özkaynak+Kar)/(Toplam Aktifler+Gayrinakdi Krediler)	5,3	4,4	5,5

26. TEKSTİL BANKASI A.Ş.

Rasyoya Konu Aktifler ve Nazım Hesaplar	Risk Ağırlıkları	1995 YILI		1992 YILI		1989 YILI	
		Tutar	Risk Ağ. x Tutar	Tutar	Risk Ağ. x Tutar	Tutar	Risk Ağ. x Tutar
Nakit Değerler	0	462	0	29	0	5	0
TCMB	0	30	0	55	0	57	0
İnterbank	0	350	0	0	0	3	0
Menkul Değerler Cüzdanı (Hazine							
Plasman Bonoları +Devlet İç	0	636	0	102	0	54	0
Borçlanma Tahvilleri)	0	995	0	32	0	3	0
Mevduat Munzam Karş.	0	165	0	7	0	1	0
KYAK Devlet Tahvil Hes.	0	0	0	25	0	0	0
Cirolar	20	3.558	711,6	329	65,8	26	5,2
Bankalar	20	0	0	0	0	0	0
Diğer Mali Kurumlar	20	4.055	811	489	97,8	11	2,2
Teminat Mektupları	20	3.927	785,4	405	81	19	3,8
Akreditifler	20	16.217	3.243,4	607	121,4	2	0,4
Döviz ve Faiz Haddi ile İlgili İşlemler	20	3.203	640,6	225	45	0	0
Taahhütler	20	1.004	200,8	39	7,8	12	2,4
Faiz ve Gelir Reeskontları	20	11.819	2.363,8	2.304	460,8	326	65,2
Diğer Nazım Hesaplar	100	5.220	5.220	830	830	90	90
Nakdi Krediler	100	1.735	1.735	1	1	0	0
Menkul Değerler (Diğer)	100	143	143	13	13	0	0
Takipteki Alacaklar (Net)	100	99	99	26	26	0	0
İştirakler (Diğer)	100	331	331	22	22	3	3
Sabit Kıymetler (Net)	100	122	122	48	48	3	3
Sınıflandırılmayan Aktifler	100	323	323	57	57	12	12
Banka Kabulleri	100	939	939	52	52	18	18
Garanti ve Verilen Prefinansmanlar	100	223	223	0	0	0	0
Diğer Garanti ve Kefaletler	100						
TOPLAM		17.891,6		1.928,6		205,2	

SERMAVE TABANI KALEMLERİ	1995 Yılı Tutar	1992 Yılı Tutar	1989 Yılı Tutar
Ödenmiş Sermaye	1.000	100	10
Yedek Akçeler	117	5	1
Muhtemel Zarar Karşılıkları	50	2	0
Dönem Karı	890	20	8
Geçmiş Yıl Karı	0	0	0
Dönem Zararı	0	0	0
Geçmiş Yıl Zararı	0	0	0
Değerleme Fonları	46	7	0
Alınan Sermaye Benzeri Krediler	-	-	-
Mali İştrakler	(293)	(4)	0
TOPLAM	1.810	130	19
Sermaye Yeterliliği Standart Rasyosu (Özkaynak+Kar)/(Toplam Aktifler) (Özkaynak+Kar)/(Toplam Aktifler+Gayrinakdi Krediler)	10 13,9 4,8	6,7 8,7 3,9	9,2 7,5 6

27.TOPRAKBANK A.Ş.

Rasyoya Konu Aktifler ve Nazım Hesaplar	Risk Ağırlıkları	1995 YILI		1992 YILI		1989 YILI	
		Tutar	Risk Ağ xTutar	Tutar	Risk Ağ xTutar	Tutar	Risk Ağ xTutar
Nakit Değerler	0	2.015	0	16	0	0	0
TCMB	0	167	0	11	0	0	0
İnterbank	0	250	0	7	0	0	0
Menkul Değerler Cüzdanı (Hazine							
Plasman Bonoları + Devlet İç Borçlanma							
Tahvilleri)	0	3.908	0	118	0	0	0
Mevduat Munzam Karş.	0	3.630	0	8	0	0	0
KYAK Devlet Tahvil Hes.	0	76	0	0	0	0	0
Cirolar	0	0	0	10	0	0	0
Bankalar	20	7.478	1.495,6	86	17,2	0	0
Diğer Mali Kurumlar	20	0	0	0	0	0	0
Teminat Mektupları	20	36.410	7.282	238	47,6	0	0
Akreditifler	20	12.146	2.429,2	63	12,6	0	0
Döviz ve Faiz Haddi ile İlgili İşlemler	20	5.517	1.103,4	0	0	0	0
Taahhütler	20	3.184	636,8	33	6,6	0	0
Faiz ve Gelir Reeskontları	20	3.330	666	33	6,6	0	0
Diğer Nazım Hesaplar	20	537.829	107.565,8	841	168,2	0	0
Nakdi Krediler	100	18.837	18.837	284	284	0	0
Menkul Değerler (Diğer)	100	209	209	0	0	0	0
Takipteki Alacaklar (Net)	100	28	28	0	0	0	0
İştirakler (Diğer)	100	372	372	0	0	0	0
Sabit Kıymetler (Net)	100	729	729	16	16	0	0
Sınıflandırılmayan Aktifler	100	2.756	2.756	13	13	0	0
Banka Kabulleri	100	2.174	2.174	68	68	0	0
Garanti ve Verilen Prefinansmanlar	100	0	0	0	0	0	0
Diğer Garanti ve Kefaletler	100	44	44	0	0	0	0
TOPLAM			146.327,8		639,8		0

SERMAVE TABANI KALEMLERİ	1995 Yılı Tutar	1992 Yılı Tutar	1989 Yılı Tutar
Ödenmiş Sermaye	2.500	200	0
Yedek Akçeler	54	0	0
Muhtemel Zarar Karşılıkları	23	0	0
Dönem Karı	1.915	37	0
Geçmiş Yıl Karı	0	0	0
Dönem Zararı	0	0	0
Geçmiş Yıl Zararı	0	0	0
Değerleme Fonları	247	0	0
Alınan Sermaye Benzeri Krediler	-	-	0
Mali İştirakler	(30)	0	0
TOPLAM	4.709	237	0

	1995 YILI	1992 YILI	1989 YILI
Sermaye Yeterliliği Standart Rasyosu	3,2	37	0
(Özkaynak+Kar)/(Toplam Aktifler)	10,8	40,1	0
(Özkaynak+Kar)/(Toplam Aktifler+Gayrinakdi Krediler)	4,6	23,6	0

28. TÜRK BOSTON BANK A.Ş.

Rasyoya Konu Aktifler ve Nazım Hesaplar	Risk Ağırlıkları	1995 YILI		1992 YILI		1989 YILI	
		Tutar	Risk Ağ. xTutar	Tutar	Risk Ağ. xTutar	Tutar	Risk Ağ. xTutar
Nakit Değerler	0	212	0	1	0	0	0
TCMB	0	7	0	26	0	0	0
İnterbank	0	109	0	0	0	0	0
Menkul Değerler Cüzdanı (Hazine							
Plasman Bonoları +Devlet İç	0	308	0	85	0	0	0
Borçlanma Tahvilleri)	0	73	0	4	0	0	0
Mevduat Munzam Karş.	0	123	0	6	0	0	0
KYAK Devlet Tahvilii Hes.	0	0	0	0	0	0	0
Cirolar	0	0	0	0	0	0	0
Bankalar	20	1.452	290,4	30	6	0	0
Diğer Mali Kurumlar	20	0	0	0	0	0	0
Teminat Mektupları	20	1.085	217	160	32	0	0
Akreditifler	20	1.489	297,8	77	15,4	0	0
Döviz ve Faiz Haddi ile İlgili İşlemler	20	3.656	731,2	6	1,2	0	0
Taahhütler	20	995	199	0	0	0	0
Faiz ve Gelir Reeskontları	20	251	50,2	14	2,8	0	0
Diğer Nazım Hesaplar	20	5.760	1.152	255	51	0	0
Nakdi Krediler	100	2.284	2.284	186	186	0	0
Menkul Değerler (Diğer)	100	0	0	0	0	0	0
Takipteki Alacaklar (Net)	100	0	0	0	0	0	0
İştirakler (Diğer)	100	156	156	0	0	0	0
Sabit Kıymetler (Net)	100	99	99	11	11	0	0
Sınıflandırılmayan Aktifler	100	281	281	10	10	0	0
Banka Kabulleri	100	456	456	107	107	0	0
Garanti ve Verilen Prefinansmanlar	100	0	0	0	0	0	0
Diğer Garanti ve Kefaletler	100	729	729	0	0	0	0
TOPLAM		6.942,6		422,4		0	

SER MAYE TABANI KALEMLERİ	1995 YILI Tutar	1992 YILI Tutar	1989 YILI Tutar
Ödenmiş Sermaye	1.700	57	0
Yedek Akçeler	68	4	0
Muhtemel Zarar Karşılıkları	55	3	0
Dönem Karı	682	33	0
Geçmiş Yıl Karı	0	0	0
Dönem Zaran	0	0	0
Geçmiş Yıl Zaran	0	0	0
Değerleme Fonları	14	2	0
Alınan Sermaye Benzeri Krediler	-	-	-
Mali İştirakler	0	0	0
TOPLAM	2.519	99	0

	1995 YILI	1992 YILI	1989 YILI
Sermaye Yeterliliği Standart Rasyosu	36,2	23,4	0
(Özkaynak+Kâr)/(Toplam Aktifler)	47	26,2	0
(Özkaynak+Kâr)/(Toplam Aktifler+Gayrinakdi Krediler)	18,3	13,5	0

29. TÜRK DIŞ TİCARET BANKASI T.A.Ş.

Rasyoya Konu Aktifler ve Nazım Hesaplar	Risk Ağırlıkları	1995 YILI		1992 YILI		1989 YILI	
		Tutar	Risk Ağ. xTutar	Tutar	Risk Ağ. xTutar	Tutar	Risk Ağ. xTutar
Nakit Değerler	0	535	0	56	0	15	0
TCMB	0	31	0	14	0	10	0
İnterbank	0	350	0	250	0	0	0
Menkul Değerler Cüzdanı (Hazine							
Plasman Bonoları +Devlet İç	0	1.710	0	381	0	50	0
Borçlanma Tahvilleri)	0	1.100	0	176	0	61	0
Mevduat Munzam Karş.	0	202	0	42	0	12	0
KYAK Devlet Tahvilii Hes.	0	0	0	42	0	19	0
Cirolar	0	0	0	0	0	0	0
Bankalar	20	3.046	609,2	287	57,4	89	17,8
Diğer Mali Kurumlar	20	0	0	0	0	0	0
Teminat Mektupları	20	16.030	3.206	2.377	475,4	293	58,6
Akreditifler	20	2.412	482,4	530	106	95	19
Döviz ve Faiz Haddi ile İlgili İşlemler	20	4.879	975,8	2	0,4	0	0
Taahhütler	20	14.335	2.867	160	32	0	0
Faiz ve Gelir Reeskontları	20	3.514	702,8	119	23,8	42	8,4
Diğer Nazım Hesaplar	20	74.186	14.837,2	23.367	4.673,4	2.172	434,4
Nakdi Krediler	100	11.007	11.007	2.757	2.757	535	535
Menkul Değerler (Diğer)	100	2.423	2.423	20	20	11	11
Takipteki Alacaklar (Net)	100	0	0	0	0	7	7
İştirakler (Diğer)	100	396	396	16	16	3	3
Sabit Kıymetler (Net)	100	694	694	133	133	41	41
Sınıflandırılmayan Aktifler	100	1.178	1.178	147	147	44	44
Banka Kabulleri	100	371	371	273	273	57	57
Garanti ve Verilen Prefinansmanlar	100	245	245	0	0	0	0
Diğer Garanti ve Kefaletler	100	174	174	0	0	0	0
TOPLAM			40.168,4		8.714,4		1.236,2

SERMAVE TABANI KALEMLERİ	1995 YILI	1992 YILI	1989 YILI
	Tutar	Tutar	Tutar
Ödenmiş Sermaye	1.750	200	50
Yedek Akçeler	198	48	8
Muhtemel Zarar Karşılıkları	64	13	4
Dönem Karı	2.112	213	20
Geçmiş Yıl Karı	0	0	0
Dönem Zararı	0	0	0
Geçmiş Yıl Zararı	0	0	0
Değerleme Fonları	306	62	13
Alınan Sermaye Benzeri Krediler	-	-	-
Mali İştirakler	(60)	(6)	(3)
TOPLAM	4.370	530	92

	1995 YILI	1992 YILI	1989 YILI
Sermaye Yeterliliği Standart Rasyosu	10,8	6	7,4
(Özkaynak+Kâr)/(Toplam Aktifler)	16,9	12,2	10,3
(Özkaynak+Kâr)/(Toplam Aktifler+Gayrinakdi Krediler)	6,8	6,9	6,8

30. TÜRK EKONOMİ BANKASI A.Ş.

Rasyoya Konu Aktifler ve Nazım Hesapları	Risk Ağırlıkları	1995 YILI		1992 YILI		1989 YILI	
		Tutar	Risk Ağ. x Tutar	Tutar	Risk Ağ. x Tutar	Tutar	Risk Ağ. x Tutar
Nakit Değerler	0	711	0	87	0	18	0
TCMB	0	59	0	37	0	20	0
İnterbank	0	700	0	10	0	0	0
Menkul Değerler Cüzdanı (Hazine	0	1.626	0	293	0	82	0
Plasman Bonoları +Devlet İç	0	2.095	0	161	0	37	0
Borçlanma Tahvilleri)	0	366	0	37	0	4	0
Mevduat Munzam Karş.	0	0	0	44	0	27	0
KYAK Devlet Tahvil Hes.	0	0	0	756	151,2	147	29,4
Cirolar	20	12.636	2.527,2	0	0	0	0
Bankalar	20	0	0	1.292	258,4	126	25,2
Diğer Mali Kurumlar	20	9.033	1.806,6	667	133,4	140	28
Teminat Mektupları	20	5.684	1.136,8	322	64,4	25	5
Akreditifler	20	5.830	1.166	0	0	0	0
Döviz ve Faiz Haddi ile İlgili İşlemler	20	1.364	272,8	93	18,6	24	4,8
Taahhütler	20	1.209	241,8	6.073	1.214,6	996	199,2
Faiz ve Gelir Reeskontları	20	42.541	8.508,2	1.424	1.424	314	314
Diğer Nazım Hesaplar	20	11.921	11.921	24	24	32	32
Nakdi Krediler	100	43	43	0	0	0	0
Menkul Değerler (Diğer)	100	0	0	0	0	0	0
Takipteki Alacaklar (Net)	100	0	0	0	0	0	0
İştirakler (Diğer)	100	0	0	47	47	10	10
Sabit Kıymetler (Net)	100	456	456	18	18	18	18
Sınıflandırılmayan Aktifler	100	293	293	166	166	37	37
Banka Kabulleri	100	515	515	0	0	0	0
Garanti ve Verilen Prefinansmanlar	100	241	241	0	0	0	0
Diğer Garanti ve Kefaletler	100	0	0	0	0	0	0
TOPLAM		29.128,4		3.519,6		702,6	

SER MAYE TAB ANI KALEMLERİ	1995 YILI Tutar	1992 YILI Tutar	1989 YILI Tutar
Ödenmiş Sermaye	1.700	250	76
Yedek Akçeler	269	38	3
Muhtemel Zarar Karşılıkları	98	11	1
Dönem Karı	1.507	156	39
Geçmiş Yıl Karı	0	0	0
Dönem Zaran	0	0	0
Geçmiş Yıl Zaran	0	0	0
Değerleme Fonları	165	17	3
Alınan Sermaye Benzeri Krediler	-	-	-
Mali İştirakler	0	0	0
TOPLAM	3.739	472	122

	1995 YILI	1992 YILI	1989 YILI
Sermaye Yeterliliği Standart Rasyosu	12,8	13,4	17,3
(Özkaynak+Kâr)/(Toplam Aktifler)	11,6	15,8	17,3
(Özkaynak+Kâr)/(Toplam Aktifler+Gayrinakdi Krediler)	6,8	8,6	11,5

31. TÜRK TİCARET BANKASI A.Ş.

Rasyoya Konu Aktifler ve Nazım Hesapları	Risk Ağırlıkları	1995 YILI		1992 YILI		1989 YILI	
		Tutar	Risk Ağ. xTutar	Tutar	Risk Ağ. xTutar	Tutar	Risk Ağ. xTutar
Nakit Değerler	0	2.925	0	564	0	208	0
TCMB	0	78	0	299	0	137	0
İnterbank	0	860	0	120	0	30	0
Menkul Değerler Cüzdanı (Hazine							
Plasman Bonoları +Devlet İç	0	12.077	0	3.104	0	807	0
Borçlanma Tahvilleri)	0	6.182	0	1.231	0	311	0
Mevduat Munzam Karş.	0	183	0	51	0	22	0
KYAK Devlet Tahvil Hes.	0	246	0	37	0	3	0
Cirolar	0	20.323	4.064,6	2.426	485,2	171	34,2
Bankalar	20	0	0	0	0	0	0
Diğer Mali Kurumlar	20	11.061	2.212,2	864	172,8	145	29
Teminat Mektupları	20	4.133	826,6	202	40,4	11	2,2
Akreditifler	20	55.363	11.072,6	0	0	0	0
Döviz ve Faiz Haddi ile İlgili İşlemler	20	32.705	6.541	4.368	873,6	1.128	225,6
Taahhütler	20	23.547	4.709,4	1.458	291,6	299	59,8
Faiz ve Gelir Reeskontları	20	120.077	24.015,4	25.497	5.099,4	5.608	1.121,6
Diğer Nazım Hesapları	20	31.064	31.064	4.386	4.386	701	701
Nakdi Krediler	100	3.409	3.409	31	31	0	0
Menkul Değerler (Diğer)	100	156	156	0	0	0	0
Takipteki Alacaklar (Net)	100	253	253	176	176	29	29
İştirakler (Diğer)	100	3.231	3.231	553	553	95	95
Sabit Kıymetler (Net)	100	592	592	173	173	19	19
Sınıflandırılmayan Aktifler	100	1.971	1.971	97	97	7	7
Banka Kabulleri	100	0	0	0	0	0	0
Garanti ve Verilen Prefinansmanlar	100	6.382	6.382	0	0	0	0
Diğer Garanti ve Kefaletler	100	0	0	0	0	0	0
TOPLAM		100.499,8	100.499,8	12.379	12.379	2.323,4	2.323,4

SERMayE TABANı KALEMLERı	1995 YILI Tutar	1992 YILI Tutar	1989 YILI Tutar
Ödenmiş Sermaye	3.000	350	50
Yedek Akçeler	695	226	101
Muhtemel Zarar Karşılıkları	76	20	9
Dönem Karı	1.625	155	51
Geçmiş Yıl Karı	0	0	0
Dönem Zaran	0	0	0
Geçmiş Yıl Zaran	0	0	0
Değerleme Fonları	2.522	407	65
Alınan Sermaye Benzeri Krediler	-	-	-
Mali İştirakler	(436)	(32)	(9)
TOPLAM	7.482	1.126	267

	1995 YILI	1992 YILI	1989 YILI
Sermaye Yeterliliği Standart Rasyosu	7,4	9	11,5
(Özkaynak+Kâr)/(Toplam Aktifler)	7,5	7,9	9,7
(Özkaynak+Kâr)/(Toplam Aktifler+Gayrinakdi Krediler)	3,6	5,7	6,7

32. TÜRKİYE GARANTİ BANKASI T.A.Ş.

Rasyoya Konu Aktifler ve Nazım Hesaplar	Risk Ağırlıkları	1995 YILI		1992 YILI		1989 YILI	
		Tutar	Risk Ağ. xTutar	Tutar	Risk Ağ. xTutar	Tutar	Risk Ağ. xTutar
Nakit Değerler	0	2.862	0	1.511	0	265	0
TCMB	0	1.199	0	189	0	103	0
Interbank	0	0	0	500	0	0	0
Menkul Değerler Cüzdanı (Hazine . Plasman Bonoları +Devlet İç Borçlanma Tahvilleri)	0	5.708	0	1.617	0	421	0
Mevduat Munzam Karş.	0	7.838	0	1.284	0	447	0
KYAK Devlet Tahvil Hes.	0	1.510	0	135	0	15	0
Cirolar	0	0	0	0	0	0	0
Bankalar	20	23.950	4.790	3.073	614,6	544	108,8
Diğer Mali Kurumlar	20	0	0	0	0	0	0
Teminat Mektupları	20	43.739	8.747,8	7.946	1.589,2	2.013	402,6
Akreditifler	20	20.059	4.011,8	1.707	341,4	505	101
Döviz ve Faiz Haddi ile İlgili İşlemler	20	55.250	11.050	295	59	74	14,8
Taahhütler	20	19.547	3.909,4	14	2,8	2	0,4
Faiz ve Gelir Reeskontları	20	10.787	2.157,4	761	152,2	242	48,4
Diğer Nazım Hesapları	20	280.680	56.136	30.195	6.039	7.401	1.480,2
Nakdi Krediler	100	71.957	71.957	7.463	7.463	1.665	1.665
Menkul Değerler (Diğer)	100	17.348	17.348	1.572	1.572	12	12
Takipteki Alacaklar (Net)	100	0	0	0	0	4	4
İştirakler (Diğer)	100	1.593	1.593	382	382	191	191
Sabit Kıymetler (Net)	100	9.745	9.745	1.090	1.090	185	185
Sınıflandırılmayan Aktifler	100	2.643	2.643	312	312	103	103
Banka Kabulleri	100	4.971	4.971	1.038	1.038	224	224
Garanti ve Verilen Prefinansmanlar	100	784	784	141	141	22	22
Diğer Garanti ve Kefaletler	100	0	0	0	0	0	0
TOPLAM		199.843,4		20.796,2		4.562,2	

SERMAYE TABANI KALEMLERİ	1995 YILI	1992 YILI	1989 YILI
	Tutar	Tutar	Tutar
Ödenmiş Sermaye	8.000	1.100	200
Yedek Akçeler	1.602	149	15
Muhtemel Zarar Karşılıkları	421	38	5
Dönem Karı	9.030	1.008	71
Geçmiş Yıl Karı	0	0	0
Dönem Zararı	0	0	0
Geçmiş Yıl Zararı	0	0	0
Değerleme Fonları	4.057	324	65
Alınan Sermaye Benzeri Krediler	-	-	-
Mali İştirakler	(3.054)	(143)	(5)
TOPLAM	20.056	2.476	351

	1995 YILI	1992 YILI	1989 YILI
Sermaye Yeterliliği Standart Rasyosu	10	11,9	7,7
(Özkaynak+Kâr)/(Toplam Aktifler)	14,4	13,1	8,5
(Özkaynak+Kâr)/(Toplam Aktifler+Gayrimakdî Krediler)	7,6	8,4	5

33. TÜRKİYE İMAR BANKASI A.Ş.

Rasyoya Konu Aktifler ve Nazım Hesaplar	Risk Ağırlıkları	1995 YILI		1992 YILI		1989 YILI	
		Tutar	Risk Ağ. xTutar	Tutar	Risk Ağ. xTutar	Tutar	Risk Ağ. xTutar
Nakit Değerler	0	406	0	170	0	14	0
TCMB	0	47	0	34	0	7	0
İnterbank	0	0	0	32	0	0	0
Menkul Değerler Cüzdanı (Hazine							
Plasman Bonoları +Devlet İç							
Borçlanma Tahvilleri)	0	1.862	0	577	0	67	0
Mevduat Munzam Karş.	0	4.585	0	377	0	76	0
KYAK Devlet Tahvilî Hes.	0	39	0	4-	0	0	0
Cirolar	0	0	0	14	0	0	0
Bankalar	20	4.914	982.8	499	99.8	29	5.8
Diğer Mali Kurumlar	20	0	0	0	0	0	0
Teminat Mektupları	20	6.828	1.365.6	835	167	38	7.6
Akreditifler	20	438	87.6	3	0.6	0	0
Döviz ve Faiz Haddi ile İlgili İşlemler	20	0	0	71	14.2	7	1.4
Taahhütler	20	6	1.2	51	10.2	0	0
Faiz ve Gelir Reeskontları	20	3.451	690.2	413	82.6	55	11
Diğer Nazım Hesaplar	20	10.918	2.183.6	2.483	496.6	428	85.6
Nakdi Krediler	100	28.426	28.426	945	945	251	251
Menkul Değerler (Diğer)	100	25	25	32	32	0	0
Takipteki Alacaklar (Net)	100	20	20	168	168	3	3
İştirakler (Diğer)	100	80	80	39	39	6	6
Sabit Kıymetler (Net)	100	1.506	1.506	127	127	21	21
Sınıflandırılmayan Aktifler	100	75	75	38	38	58	58
Banka Kabulleri	100	179	179	19	19	0	0
Garanti ve Verilen Prefinansmanlar	100	0	0	0	0	0	0
Diğer Garanti ve Kefaletler	100	0	0	0	0	0	0
TOPLAM			35.622		2.239		450.4

SERMAVE TABANI KALEMLERİ	1995 YILI Tutar	1992 YILI Tutar	1989 YILI Tutar
Ödenmiş Sermaye	2.000	200	42
Yedek Akçeler	86	15	1
Muhtemel Zarar Karşılıkları	15	6	0
Dönem Karı	84	101	2
Geçmiş Yıl Karı	16	16	0
Dönem Zaran	0	0	0
Geçmiş Yıl Zaran	0	0	0
Değerleme Fonları	711	38	8
Alınan Sermaye Benzeri Krediler	-	-	-
Mali İştirakler	0	(7)	0
TOPLAM	2.912	369	53

Sermaye Yeterliliği Standart Rasyosu	1995 YILI	1992 YILI	1989 YILI
(Özkaynak+Kâr)/(Toplam Aktifler)	8,1	16,5	11,7
(Özkaynak+Kâr)/(Toplam Aktifler+Gayrinakdi Krediler)	6,4	10,8	9,1
	5,5	8,4	8,4

34. TÜRKİYE İŞ BANKASI A.Ş.

Rasyoya Konu Aktifler ve Nazım Hesaplar	Risk Ağırlıkları	1995 YILI		1992 YILI		1989 YILI	
		Tutar	Risk Ağ. xTutar	Tutar	Risk Ağ. xTutar	Tutar	Risk Ağ. xTutar
Nakit Değerler	0	37.704	0	4.045	0	623	0
TCMB	0	496	0	827	0	298	0
İnterbank	0	5.190	0	0	0	73	0
Menkul Değerler Cüzdanı (Hazine							
Plasman Bonoları +Devlet İç							
Borçlanma Tahvilleri)	0	23.537	0	4.031	0	1.281	0
Mevduat Munzam Karş.	0	26.578	0	4.082	0	1.418	0
KYAK Devlet Tahvilii Hes.	0	1.347	0	176	0	47	0
Cirolar	0	12	0	313	0	219	0
Bankalar	20	81.504	16.300,8	8.868	1.773,6	1.574	314,8
Diğer Mali Kurumlar	20	0	0	0	0	0	0
Teminat Mektupları	20	93.129	18.625,8	10.376	2.075,2	3.276	655,2
Akreditifler	20	40.749	8.149,8	2.530	506	247	49,4
Döviz ve Faiz Haddi ile İlgili İşlemler	20	40.715	8.143	0	0	2	0,4
Taahhütler	20	35.329	7.065,8	176	35,2	199	39,8
Faiz ve Gelir Reeskontları	20	19.944	3.988,8	2.097	419,4	347	69,4
Diğer Nazım Hesaplar	20	559.578	111.915,6	61.899	12.379,8	16.944	3.388,8
Nakdi Krediler	100	138.287	138.287	19.058	19.058	4.147	4.147
Menkul Değerler (Diğer)	100	3.965	3.965	566	566	99	99
Takipteki Alacaklar (Net)	100	0	0	0	0	25	25
İştirakler (Diğer)	100	10.549	10.549	2.951	2.951	503	503
Sabit Kıymetler (Net)	100	11.354	11.354	2.018	2.018	505	505
Sınıflandırılmayan Aktifler	100	12.940	12.940	1.166	1.166	731	731
Banka Kabulleri	100	7.424	7.424	1.182	1.182	173	173
Garanti ve Verilen Prefinansmanlar	100	0	0	0	0	0	0
Diğer Garanti ve Kefaletler	100	0	0	20	20	0	0
TOPLAM			358.708,6		44.150,2		10.700,8

SERMAVE TABANI KALEMLERİ	1995 YILI Tutar	1992 YILI Tutar	1989 YILI Tutar
Ödenmiş Sermaye	10.000	1.377	195
Yedek Akçeler	6.743	455	126
Muhtemel Zarar Karşılıkları	502	58	16
Dönem Karı	12.038	843	124
Geçmiş Yıl Karı	0	0	0
Dönem Zararı	0	0	0
Geçmiş Yıl Zararı	0	0	0
Değerleme Fonları	11.748	2.224	490
Alınan Sermaye Benzeri Krediler	-	-	-
Mali İştirakler	(1.734)	(429)	(79)
TOPLAM	39.297	4.528	872

	1995 YILI	1992 YILI	1989 YILI
Sermaye Yeterliliği Standart Rasyosu	10,9	10,2	8,1
(Özkaynak+Kâr)/(Toplam Aktifler)	10,9	9,9	8,1
(Özkaynak+Kâr)/(Toplam Aktifler+Gayrinakdi Krediler)	6,9	7,6	6

35. TÜRKİYE TÜTÜNCÜLER BANKASI T.A.Ş.

Rasyoya Konu Aktifler ve Nazım Hesaplar	Risk Ağırlıkları	1995 YILI		1992 YILI		1989 YILI	
		Tutar	Risk Ağ. xTutar	Tutar	Risk Ağ. xTutar	Tutar	Risk Ağ. xTutar
Nakit Değerler	0	3.258	0	740	0	115	0
TCMB	0	230	0	97	0	9	0
İnterbank	0	0	0	45	0	2	0
Menkul Değerler Cüzdanı (Hazine							
Plasman Bonoları +Devlet İç	0	5.370	0	568	0	72	0
Borçlanma Tahvilleri)	0	6.074	0	705	0	45	0
Mevduat Munzam Karş.	0	181	0	29	0	2	0
KYAK Devlet Tahvilii Hes.	0	0	0	34	0	4	0
Cirolar	0	9.167	1.833,4	2.561	512,2	36	7,2
Bankalar	20	0	0	0	0	0	0
Diğer Mali Kurumlar	20	17.661	3.532,2	1.283	256,6	296	59,2
Teminat Mektupları	20	4.538	907,6	1.004	200,8	36	7,2
Akreditifler	20	36.375	7.275	0	0	0	0
Döviz ve Faiz Haddi ile İlgili İşlemler	20	4.517	903,4	6	1,2	0	0
Taahhütler	20	13.982	2.796,4	655	131	27	5,4
Faiz ve Gelir Reeskontları	20	85.288	17.057,6	14.939	2.987,8	924	184,8
Diğer Nazım Hesaplar	20	29.171	29.171	4.141	4.141	171	171
Nakdi Krediler	100	2.154	2.154	54	54	11	11
Menkul Değerler (Diğer)	100	0	0	0	0	6	6
Takipteki Alacaklar (Net)	100	632	632	239	239	7	7
İştirakler (Diğer)	100	2.809	2.809	120	120	12	12
Sabit Kıymetler (Net)	100	1.973	1.973	117	117	6	6
Sınıflandırılmayan Aktifler	100	2.123	2.123	214	214	15	15
Banka Kabullen	100	0	0	0	0	0	0
Garanti ve Verilen Prefinansmanlar	100	2	2	0	0	2	2
Diğer Garanti ve Kefaletler	100						
TOPLAM			73.169,6		8.974,6		493,8

SERMAVE TABANI KALEMLERİ	1995 YILI Tutar	1992 YILI Tutar	1989 YILI Tutar
Ödenmiş Sermaye	3.000	300	32
Yedek Akçeler	163	32	3
Muhtemel Zarar Karşılıkları	62	9	1
Dönem Karı	1.303	130	8
Geçmiş Yıl Karı	0	0	0
Dönem Zararı	0	0	0
Geçmiş Yıl Zararı	0	0	0
Değerleme Fonları	304	58	3
Alınan Sermaye Benzeri Krediler	-	-	-
Mali İştirakler	(776)	(53)	0
TOPLAM	4.056	476	47

	1995 YILI	1992 YILI	1989 YILI
Sermaye Yeterliliği Standart Rasyosu	5,5	5,3	9,5
(Özkaynak+Kâr)/(Toplam Aktifler)	6,4	5,2	8,9
(Özkaynak+Kâr)/(Toplam Aktifler+Gayrinakdi Krediler)	3,4	4,2	5,3

36. YAPI VE KREDİ BANKASI A.Ş.

Rasyoya Konu Aktifler ve Nazım Hesaplar	Risk Ağırlıkları	1995 YILI		1992 YILI		1989 YILI	
		Tutar	Risk Ağ. xTutar	Tutar	Risk Ağ. xTutar	Tutar	Risk Ağ. xTutar
Nakit Değerler	0	28.911	0	2.044	0	542	0
TCMB	0	15	0	199	0	70	0
Interbank	0	0	0	0	0	0	0
Menkul Değerler Cüzdanı (Hazine							
Plasman Bonoları +Devlet İç	0	7.709	0	2.144	0	681	0
Borçlanma Tahvilleri)	0	13.689	0	1.904	0	698	0
Mevduat Munzam Karş.	0	960	0	185	0	39	0
KYAK Devlet Tahvilii Hes.	0	2	0	122	0	110	0
Cirolar	0	21.323	4.264,6	7.708	1.541,6	954	190,8
Bankalar	20	63	12,6	0	0	0	0
Diğer Mali Kurumlar	20	112.514	22.502,8	9.949	1.989,8	2.154	430,8
Teminat Mektupları	20	30.442	6.088,4	2.096	419,2	243	48,6
Akreditifler	20	124.169	24.833,8	8.054	1.610,8	0	0
Döviz ve Faiz Haddi ile İlgili İşlemler	20	28.849	5.769,8	3.128	625,6	13	2,6
Taahhütler	20	26.207	5.241,4	2.535	507	283	56,6
Faiz ve Gelir Reeskontları	20	458.035	91.607	36.568	7.313,6	8.665	1.733
Diğer Nazım Hesaplar	20	153.139	153.139	13.371	13.371	1.788	1.788
Nakdi Krediler	100	8.088	8.088	295	295	132	132
Menkul Değerler (Diğer)	100	144	144	52	52	39	39
Takipteki Alacaklar (Net)	100	9.733	9.733	1.229	1.229	276	276
İştirakler (Diğer)	100	16.736	16.736	2.081	2.081	280	280
Sabit Kıymetler (Net)	100	5.110	5.110	687	687	594	594
Sınıflandırılmayan Aktifler	100	5.899	5.899	886	886	133	133
Banka Kabulleri	100	0	0	0	0	0	0
Garanti ve Verilen Prefinansmanlar	100	267	267	0	0	0	0
Diğer Garanti ve Kefaletler	100	0	0	0	0	0	0
TOPLAM		359.436,4		32.608,6		5.704,4	

SERMAYE TABANII KALEMLERİ	1995 YILI Tutar	1992 YILI Tutar	1989 YILI Tutar
Ödenmiş Sermaye	8.316	1.000	795
Yedek Akçeler	902	244	40
Muhtemel Zarar Karşılıkları	282	56	11
Dönem Karı	16.225	509	134
Geçmiş Yıl Karı	0	0	0
Dönem Zararı	0	0	0
Geçmiş Yıl Zararı	0	0	0
Değerleme Fonları	8.261	954	74
Alınan Sermaye Benzeri Krediler	-	-	-
Mali İştirakler	(142)	0	(25)
TOPLAM	33.844	2.763	1.029

	1995 YILI	1992 YILI	1989 YILI
Sermaye Yeterliliği Standart Rasyosu	9,4	8,4	18
(Özkaynak+Kâr)/(Toplam Aktifler)	11,6	8	7,1
(Özkaynak+Kâr)/(Toplam Aktifler+Gayrinakdi Krediler)	5,7	4,7	5

37.YURT TİCARET VE KREDİ BANKASI A.Ş.

Rasyoya Konu Aktifler ve Nazım Hesaplar	Risk Ağırlıkları	1995 YILI		1992 YILI		1989 YILI	
		Tutar	Risk Ağ. x Tutar	Tutar	Risk Ağ. x Tutar	Tutar	Risk Ağ. x Tutar
Nakit Değerler	0	1.252	0	0	0	0	0
TCMB	0	19	0	0	0	0	0
İnterbank	0	50	0	0	0	0	0
Menkul Değerler Cüzdanı (Hazine							
Plasman Bonoları +Devlet İç							
Borçlanma Tahvilleri)	0	206	0	0	0	0	0
Mevduat Munzam Karş.	0	440	0	0	0	0	0
KYAK Devlet Tahvil Hes.	0	4	0	0	0	0	0
Cirolar	0	0	0	0	0	0	0
Bankalar	20	82	16,4	0	0	0	0
Diğer Mali Kurumlar	20	0	0	0	0	0	0
Terminat Mektupları	20	1.027	205,4	0	0	0	0
Akreditifler	20	28	5,6	0	0	0	0
Döviz ve Faiz Haddi ile İlgili İşlemler	20	279	55,8	0	0	0	0
Taahhütler	20	157	31,4	0	0	0	0
Faiz ve Gelir Reeskontları	20	982	196,4	0	0	0	0
Diğer Nazım Hesaplar	20	2.141	428,2	0	0	0	0
Nakdi Krediler	100	3.273	3.273	0	0	0	0
Menkul Değerler (Diğer)	100	291	291	0	0	0	0
Takipteki Alacaklar (Net)	100	10	10	0	0	0	0
İştirakler (Diğer)	100	0	0	0	0	0	0
Sabit Kıymetler (Net)	100	71	71	0	0	0	0
Sınıflandırılmayan Aktifler	100	278	278	0	0	0	0
Banka Kabulleri	100	0	0	0	0	0	0
Garanti ve Verilen Prefinansmanlar	100	0	0	0	0	0	0
Diğer Garanti ve Kefaletler	100	0	0	0	0	0	0
TOPLAM			4.862,2				0

SER MAYE TABANI KALEMLERİ	1995 YILI Tutar	1992 YILI Tutar	1989 YILI Tutar
Ödenmiş Sermaye	500	0	0
Yedek Akçeler	34	0	0
Muhtemel Zarar Karşılıkları	2	0	0
Dönem Karı	27	0	0
Geçmiş Yıl Karı	0	0	0
Dönem Zararı	0	0	0
Geçmiş Yıl Zararı	0	0	0
Değerleme Fonları	22	0	0
Alınan Sermaye Benzeri Krediler	-	0	0
Mali İştirakler	0	0	0
TOPLAM	585	0	0
Sermaye Yeterliliği Standart Rasyosu (Özkaynak+Kâr)/(Toplam Aktifler) (Özkaynak+Kâr)/(Toplam Aktifler+Gayrinakdi Krediler)	12 8,4 6,9	0 0 0	0 0 0

Hazırlanmış Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığından

3181 Sayılı Bankalar Kanunu'na İlişkin Tebliğ

(No : 6)

Bankalar Kanunu'nun 36 nci maddesinin 3 üncü fıkrası gereğince, bankaların sermaye artırımlarında ve özkaynaklarının mevcut ve potansiyel riskler nedeniyle oluşacak zarara karşı korunmasında uyulacak "Sermaye Tabanı/Risk Ağırlıklı Varlıklar, Gayrinakdi Krediler ve Yükümlülükler" standart rasyosu ile ilgili tanımlar, uygulama yöntemleri, risk ağırlıkları ve asgari oran aşağıda açıklanmaktadır.

AMAÇ

MADDE 1 — Bu Tebliğin amacı, bankaların özkaynakları ile varlıkları, gayrinakdi kredileri ve yükümlülükleri arasında kurulan ve aşağıda tanımlı verilerle açıklanan "Sermaye Tabanı/Risk Ağırlıklı Varlıklar, Gayrinakdi Krediler ve Yükümlülükler" standart rasyosuna dayanarak ; bankaların sermaye artırımlarının ve özkaynaklarının riski karşılayabilecek belirli bir düzeyde idame ettirilmesinin sağlanması ve bu konuda sermaye yetersizliğinden doğabilecek riskin azaltılmasıdır.

TANIMLAR

MADDE 2 — Bu Tebliğ'de geçen ve bankalarca uyulması gereken ; "Sermaye Tabanı/Risk Ağırlıklı Varlıklar, Gayrinakdi Krediler ve Yükümlülükler" standart rasyosu ile ilgili tanım ve kavramlar aşağıda açıklanmaktadır.

A — "SERMAYE"

"Sermaye", ana sermaye ve katkı sermayeden meydana gelmiştir.

a - "Ana Sermaye"

"Ana Sermaye"yi, ödenmiş sermaye (kâr payında kümülatif imtiyaz tanıyan hisse senetleri hariç), kanuni yedek akçeler, ihtiyari ve fevkalade yedek akçeler, muhtemel zararlar karşılığı ile bilanço kârından bütünde bırakılan kısım oluşturur. Ana sermaye hesaplamasında bilanço zararı indirim kalemi olarak dikkate alınır.

b - "Katkı Sermaye"

"Katkı Sermaye", banka sabit kıymet yeniden değerlendirme fonu ile iştirakler ve kuruluşlar sabit kıymet yeniden değerlendirme fonundan oluşur. Katkı sermaye hesabında yeniden değerlendirme fonlarının yarısı dikkate alınır.

Katkı sermayenin, ana sermayenin % 100'ünden fazla olan kısmı sermayenin hesabında dikkate alınmaz.

Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı'nın uygun görüşünden alınması kaydıyla, Kalkınma ve Yatırım Bankaları'na sağlanan ve kalan vadeli 4 yıl ve daha uzun olan sermaye benzeri krediler katkı sermaye içinde mütalâa edilir. Sermaye benzeri krediler, ana sermayenin % 50'sinden fazla olamaz.

Yürürlük ve İdare Bölümü Sayfa : 14

B — "SERMAYEDEN İNDİRİLEN DEĞERLER"**"Sermaye'den İndirilen Değerler"** :

- a - Mali iştirakler (bankalar, sigorta şirketleri, finansal kiralama şirketleri ve diğer mali kuruluşlara olan iştirakler),
- b - Özel maliyet bedelleri,
- c - İik teşis giderleri,
- d - Peşin ödenmiş giderler,
- e - İştirakler ve sabit kıymetlerin rayiç değeri bilançoda kayıtlı değerinin altında ise arasındaki fark, meydana getirir.

C — "SERMAYE TABANI" :**"Sermaye Tabanı"**, sermayeden, bu Tebliğin 2 nci maddesinin B fıkrasındaki değerlerin indirilmesi suretiyle hesaplanır.**D — "RİSK AĞIRLIKLIL VARLIKLAR, GAYRİNAKİİ KREDİLER VE YÜKÜMLÜLÜKLER"** :**"Risk Ağırlıklı Varlıklar, Gayrinakli Krediler ve Yükümlülükler"**, Tebliğ ekinde yer alan cetvelde çözümlü oranlardaki risk ağırlıklarına göre tasnif edilerek gruplandırılmış banka aktif değerleri ile gayrinakli kredi ve yükümlülüklerden oluşur.

Sözkonusu cetvelle ilgili açıklamalar ve değişiklikler Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığına yapılarak ilgililere duyurulur.

ASGARİ ORAN, HESAPLAMA VE GÖNDERİLME DÖNEMİ**MADDE 3 — "Sermaye Tabanı/Risk Ağırlıklı Varlıklar, Gayrinakli Krediler ve Yükümlülükler"** standart rasyosu asgarî % 8'dir.

Bilanço dönemi sonunda, bankalarca sözkonusu rasyonun % 8 olarak tutturulması gereklidir.

Sermaye Tabanı/Risk Ağırlıklı Varlıklar, Gayrinakli Krediler ve Yükümlülüklerle ilgili tabloların bilanço döneminden itibaren Mart ayı sonuna kadar Müsteşarlığa gönderilmesi gereklidir.

Müsteşarlık bankaların mali bünyesini etkileyen diğer faktörleri de dikkate alarak, her bir banka için belirlenen asgarî oranın üzerinde bir oranın tesisi edilmesini kararlaştırabilir.

SERMAYE ARTTIRIMININ ŞEKLİ**MADDE 4 — "Sermaye Tabanı/Risk Ağırlıklı Varlıklar, Gayrinakli Krediler ve Yükümlülükler"** Standart rasyonunun bilanço yılı sonunda % 8'in altında teşekkül etmesi halinde, sermaye tabanının ekli kısmı, sözkonusu bilanço yılını izleyen 6 ay içerisinde tamamlanır. Sermayenin artırılması halinde, aynı süre içinde artırılan bedelin tamamının nakden tahsil edilmesi gerekir.**GEÇİCİ MADDE 1 — 2 nci maddenin A-B bendinde belirtilen, yeniden değerlendirme fonunun katkı sermaye içinde dikkate alınış oranı:**

- a) 1989 yılı için % 100
- b) 1990 yılı için % 90
- c) 1991 yılı için % 80
- d) 1992 yılı için % 70
- e) 1993 yılı için % 60
- f) 1994 ve daha sonraki yıllar için % 50 olarak uygulanır.

Sayfa : 16

RESMÎ GAZETE

26 Ekim 1989 — Sayı : 20324

GEÇİCİ MADDE 2 — 3 öncü maddede belirtilen asgari oran :

- a) 1989 yılı için % 5
- b) 1990 yılı için % 6
- c) 1991 yılı için % 7
- d) 1992 yılı için % 8

olarak uygulanır.

YÜRÜRLÜK

MADDE 3 — Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

..... BANKASI'NIN SERMAYE YETERLİLİĞİ ANALİZ FORMU

(..... TARİHİ İTİBARIYLA)

← I — ANA SERMAYE

- A) Ödenmiş Sermaye
- B) Kanuni Yedek Akçeler
- C) İhtiyari ve Fevkalade Yedek Akçeler
- D) Muhtemel Zararlar Karşılığı
- E) Bünyede Bırakılan Bilanço Kârı
- F) Bilanço Zararı (—)

← II — KATKI SERMAYE

- A) Banka Sabit Kıymet Yeniden Değerleme Fonu
- B) İştirakler ve Kuruluşlar Sabit Kıymet Yeniden Değerleme Fonu
- C) Kalkınma ve Yatırım Bankalarının Sermaye Benzeri Kredileri

← III — SERMAYE (I + II)

← IV — SERMAYEDEN İNDİRİLEN DEĞERLER

- A) Mali İştirakler (Bankalar, Sigorta Şirketleri, Finansal Kiralama Şirketleri ve diğer mali kuruluşlara olan iştirakler)
- B) Peşin Ödenmiş Ölderi
- C) İltisak Ölderi
- D) Özel Maliyet Bedelleri
- E) İştiraklerin ve sabit kıymetlerin rayiç değeri bilançoda kayıtlı değerinin altında ise aradaki fark.

A — SERMAYE TABANI (III-IV)

B — RİSK AĞIRLIKLILIKLI VARLIKLAR, QAYRINAKDİ KREDİ VE YÜKÜMLÜ-
LÜKLER

- A) Risk Ağırlığı % 0 olanlar
- B) Risk Ağırlığı % 20 olanlar
- C) Risk Ağırlığı % 50 olanlar
- D) Risk Ağırlığı % 100 olanlar

TOPLAM

SERMAYE YETERLİLİĞİ STANDART RASYOSU (A/B)

Yürütme ve İdare Bölümü Sayfa : 16

RİSK AĞIRLIĞI

HESAP ADI

% 0

- Nakit Değerler (Vadesi Gelmiş Kuponlar, Sat. Alınan Dövizli Banka Çekleri hariç)
- T. C. Merkez Bankası Hesabı
- Bankalararası Para Piyasası
- Menkul Değerler Cüzdanı :
 - a - Hazine Bonoları,
 - b - Devlet İç Borçlanma Tahvilleri,
 - c - Toplu Konut ve Kamu Ortaklığı Fonu'na çıkarılan Gelir Ortaklığı Senetleri,
 - d - Altın.
- Mevduat, Münzüm Karşılıkları
- Bankalar Kanunu'nun 38/3-c-d fıkrası kapsamındaki krediler
- K.Y.A.K. Devlet Tahvil Hesabı
- T.C.M.B. Özel Hesaplar
- Fonlardan Alacaklar (Muh. Alın. Hes.)
- Peşin Ödenmiş Vergiler (Diğer Aktüeller)
- Özel Görev Hesapları (Diğer Aktüeller)
- Cirolar (Garanti ve Kefaletler Hes.)

% 20

- Bankalar Hesabı :
 - a - Yurtdışı Bankalar,
 - b - OECD Ülkelerinde Kurulu Yurtdışı Bankalar,
 - c - Yurtdışı Merkez ve Şubeleri,
- Özel Finans Kurumları
- Akreditifler (Garanti ve Kef. Hesabı)

% 50

- Taahhütler (Senet İhracına aracılık taahhütleri hariç)
- Döviz ve Falz Haddi ile ilgili işlemler

% 100

- Vadesi Gelmiş Kuponlar, Satın Alınan Dövizli Banka Çekleri (Nakit Değerler)
- Men. Değ. Cüz'daki Diğer Menkul Değerler
- Diğer Yurtdışı Bankalar
- Diğer Nakdi Krediler
- Takipteki Alacaklar (Net)
- Sabit Kıymetler (Net) (Özel Maliyet Bedelleri Hariç)
- Mali Olmayan İşlemler (Net)
- Muhtelif Alacaklar (Fonlardan alacaklar hariç)
- Diğer Aktüeller (lik tesis masrafları, özel görev hesapları, peşin ödenmiş giderler, peşin ödenmiş vergiler ve özel görevler hesabı hariç)
- Teminat Mektupları
- Banka Kabulleri
- Garanti Verilen Prefinansmanlar
- Riskli Bankaya Rücu Edilebilen Banka Aktüelleri ile ilgili Satış İş.
- Diğer Garanti ve Kefaletler
- Senet İhracına Aracılık Taahhütleri (Nazım Hesaplarıdaki)
- Menkul değerler ihracına aracılık ve kefalet işlemleri (Diğ. Naz. Hes.)

NOT : Falz ve Gelir Tahakkuk Reeskontları ilgili ana hesabın risk ağırlığına tabidir.

Yatırım ve İdare Bölümü Sayfa : 17

Nisan 1993 - Sayı 21839

RESMİ GAZETE

Sayı 21839

Devletbankası İhtisas ve Dış Ticaret Müstezamlarından:**3182 Sayılı Bankalar Kanununa İlişkin Tebliğ
No: 8**

Madde 1- 26 Ekim 1989 tarih ve 20324 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 3182 sayılı Bankalar Kanunu'na ilişkin 6 No.lu Tebliğin 2 nci maddesinin A fıkrasının (b) bendi ile son paragrafı, Aynı Kanun'un 56 nci maddesinin 1 üncü fıkrasının istinaden aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

"İhtisas ve Dış Ticaret Müstezamlarının uygun görüldüğü alınması kaydıyla, bankaların en sağlanan ve kalan vadeli 5 yıl ve daha uzun olan sermaye benzeri krediler katkı sermaye içinde mütalaa edilir. Sermaye benzeri krediler o sermayenin % 50'inden fazla olamaz."

Madde 2- 6 No.lu Tebliğ eki cetvel bu Tebliğ ekinde yer aldığı şekilde değiştirilmiştir.

Madde 3- Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BANKAŞININ SERMAYE YETERLİLİĞİ

ANALİZ FORMU

(..... TARİHİ İLİBİRİLE)

I- ANA SERMAYE

- A) Ödenmiş Sermaye
- B) Kanuni Yedek Akçeler
- C) İhtiyar ve Fıvkalade Yedek Akçeler
- D) Muhtemel Zararlar Karşılığı
- B) Bünrede Bükülen Bilanço Kısmı
- F) Bilanço Zararı (-)

II- KATKI SERMAYE

- A) Banka Sabit Kıymet Yeniden Değerleme Fonu
- B) İştirakler ve Kuruluşlar Sabit Kıymet Yeniden Değerleme Fonu
- C) Sermaye Benzeri Krediler

III- SERMAYE (I+II)**IV- SERMAYEDEN İNDİRİLEN DEĞERLER**

A) Mallı İştirakler (Bankalar, Sigorta Şirketleri, Finansal Kurumların Şirketleri ve diğer mallı kuruluşlara olan iştirakler)

- B) Pagan Ödenmiş Öldersler
- C) İlk Tezde Öldersleri
- D) Özel Maliyet Bedelleri

E) İştiraklerin ve sabit kıymetlerin tüzel değeri bilançoda kayıtlı değerinin altında ise aradaki fark.

A- SERMAYE TABANI (III-IV)**B- RISK AĞIRLIKLIL VARLIKLAR, GAYRİNAKEDİ KREDİ VE YÜKÜMLÜLÜKLER**

- A) Risk Ağırlığı % 0 olanlar
- B) Risk Ağırlığı % 20 olanlar
- C) Risk Ağırlığı % 50 olanlar
- D) Risk Ağırlığı % 100 olanlar

TOPLAM**SERMAYE YETERLİLİĞİ STANDART RASYOSU (A/B)**

Yayımlama ve İhtisas Bölümü Sayı 21839

RİSK AĞIRLIĞI	HESAP ADI
%0 - NAKİT DEĞERLER	
a- Kasa	
b- Efektif Deposu	
c- Yoldaki Paraları	
d- Alınan Banka Çekleri (Satın Alınan Dövizli Banka Çekleri Hariç)	
e- Vadeli Gelmiş Menkul Değerler (% 0 Risk Ağırlığının Tabii Menkul Kıymetlere	
İlgilin)	
- BANKALAR	
- T.C. Merkez Bankası Hesabı	
- BANKALARARASI PARA PIYASASI	
- MENKUL DEĞERLER KUZDANI	
a- Hazine Bonoları	
b- Devlet İç Borçlanma Tahvilleri	
c- Kamu Ortaklığı İdaresi'nce çıkarılan Gelir Ortaklığı Senetleri	
d- Hazinesinin kefaletıyla ihraç edilen menkul kıymetler	
e- Altın	
- MEVDUAT MÜNZAM KARŞILIKLARI	
- KREDİLER	
a- Karşılığı nakit olan krediler	
b- Hazine kefaletli hâiz krediler	
c- Hazinece veya Hazinesinin Kefaletliyle çıkarılan Menkul Kıymetler Karşılığı Verilen	
Krediler	
d- İlgili Kanun, Kararnama ve Tebliğle teşkil edilmiş fonlardan yetkili mercilerin talimatı ile tahsis olunan ve riske atıcı bankaya ait bulunmayan fon kaynaklı krediler	
e- Bankaların kendi ihraç ettikleri menkul kıymetlerle teminat altına alınan krediler	
- KANUNİ YEDEK AKÇELER KARŞILIĞI DEVLET TAHVİLİ HESABI	
- T.C.M.B. ÖZEL HESAPLAR	
- MUHTELİP ALACAKLAR	
- Populardan Alacaklar	
- DİĞER AKTİFLER	
a- Peşin Ödenmiş Vergiler	
b- Özel Gürev Hesapları	
- GARANTİ VE KEFALETLER	
a- Çolur	
- TAAMİNÖTLER	
- Hazinece veya Hazinesinin kefaletliyle çıkarılan menkul kıymetler ile Gelir Ortaklığı	
Senetleri karşılığı yapılan repo işlemleri	
% 20 - NAKİT DEĞERLER	
- OECD Ülkeleri Bankalarınca Keşide Edilen Satın Alınan Dövizli Banka Çekleri	

- Vadeli (Gelişli Menkul Değerler (% 20 Risk Ağırlığına Tabi Menkul Kıymetlere İlişkin)

- BANKALAR HESABI

- a- Yurtiçi Bankalar,
- b- OECD Ülkelerinde Kurulu Yurtiçi Bankalar,
- c- Yurtiçi Merkez ve Şubeler,
- ÖZEL FİNANS KURUMLARI

- MENKUL DEĞERLER CÜZDANI

- Yatırım Fonu Katılım Belgeleri
- OECD Ülkeleri Bankalarından İhrac Edilen Yada Garanti Edilen Menkul Kıymetler

- KREDİLER

- a- OECD Ülkeleri bankalarının mukabil kefaletleriyle dayandırarak verilen krediler
- b- OECD Ülkeleri bankalarından veya bu bankaların kefaletiyle ihraç edilen menkul

kıymetler teminat alınarak verilen krediler

- GARANTİ VE KEFALETLER

- Akreditifler

- TAHHÜTLER

- OECD Ülkeleri bankalarından ihraç edilen ya da garanti edilen menkul kıymetler

karşılığı yapılan repo işlemleri

- Çaylahtılı Taahhütleri

- DÖVİZ VE FAİZ HADDELERİ İLE İLGİLİ İŞLEMLER

% 50 - KREDİLER

- İkamet amacıyla kullanılan gayrimenkullerle 1.inci derece ipoteki karşılığı verilen

krediler

- GARANTİ VE KEFALETLER

- a- Geçici ve Kesin Teminat Mektupları
- b- Diğer Garanti ve Kefaletler (% 0, % 20, % 100 risk ağırlığı hariçindekiler)

- TAHHÜTLER

- a- Diğer repo işlemleri (% 0 ve % 20 risk ağırlığına tabi tutulmuşlar hariç)

b- Senet İhracına Atıfçılık Taahhütleri

c- Diğer taahhütler

- DİĞER NAZIM HESAPLAR

- Menkul Değerler İhracına atıfçılık ve kefalet işlemleri

% 100 - NAKİT DEĞERLER

- a- Vadeli (Gelişli Menkul Değerler (% 100 Risk Ağırlığına tabi tutulan Menkul

Kıymetlere İlişkin)

- b- Satın Alınan Diğer Banka Çekleri (Yabancı Para)

- MENKUL DEĞERLER CÜZDANI

- Diğer Menkul Değerler

- BANKALAR HESABI

- Diğer Yurtiçi Bankalar

- Krediler

- Diğer Nakdi Krediler

- TAKİPTEKİ ALACAKLAR (Net)

- SAKIT KİYMETLER-NET - (Özel Maliyet Bedelleri Hariç)

- İŞTİRAKLER

- Mali Olmayan İştirakler (Net)

• MÜTTELİF ALACAKLAR (Fonlardan alacaklar hariç)

• DİĞER AKTİFLER (İlk tesli ve tahzuv giderleri, özel görev hesapları, peşin ödenmiş giderler, peşin ödenmiş vergiler hesabı hariç)

• GARANTİ VE KEFALETLER

a- Diğer Teminat Mektupları

b- Banka Rabatları

c- Garanti Verilen Prefinansmanlar

d- Riskli Bankaya Rütü Edilebilen Banka Aktif Değerleri ile İlgili Satış İşlemleri

NOT: Faiz ve Cella Tahakkuk ve Resenkouları ilgili hesaba tıck ağırlığına tabidir.

Tebliğ No.12
(Kanun: 3182)

(a)
Sayfa: 1

R.Gazete No.22197
R.G. Tarihi: 9.2.1995

Başbakanlık Hazine Müsteşarlığından :

**3182 Sayılı Bankalar Kanunu'na İlişkin Tebliğ
(No : 12)**

Bankalar Kanunu'nun 56 ncı maddesinin 3 üncü fıkrası gereğince, bankaların sermaye artırımlarında ve özkaynaklarının mevcut ve potansiyel riskleri nedeniyle oluşacak zarara karşı korunmasında uyulacak "Sermaye Tabanı/Risk Ağırlıklı Varlıklar, Gayrinakdi Krediler ve Yükümlülükler" standart rasyosu ile ilgili tanımlar, uygulama yöntemleri, risk ağırlıkları ve asgari oran aşağıda açıklanmaktadır.

AMAÇ

MADDE 1- Bu Tebliğin amacı, bankaların özkaynakları ile varlıkları, gayrinakdi kredileri ve yükümlülükleri arasında kurulan ve aşağıda tanımları verilerek açıklanan "Sermaye Tabanı/Risk Ağırlıklı Varlıklar, Gayrinakdi Krediler ve Yükümlülükler" standart rasyosuna dayanarak; bankaların sermaye artırımlarının ve özkaynaklarının riski karşılayabilecek belirli bir düzeyde idame ettirilmesinin sağlanması ve bu konuda sermaye yetersizliğinden doğabilecek riskin azaltılmasıdır.

TANIMLAR

MADDE 2- Bu Tebliğ'de geçen ve bankalarca uyulması gereken; "Sermaye Tabanı/Risk Ağırlıklı Varlıklar, Gayrinakdi Krediler ve Yükümlülükler" standart rasyosu ile ilgili tanım ve kavramlar aşağıda açıklanmaktadır

A- "SERMAYE":

"Sermaye", ana sermaye ve katkı sermayeden meydana gelmiştir.

a- "Ana Sermaye":

"Ana Sermaye"yi, ödenmiş sermaye, kanuni yedek akçeler, ihtiyari ve serhalade yedek akçeler, muhtemel zararlar karşılığı ve bankaların üç aylık hesap özellerinde yer alan dönem kârı ve geçmiş yıllar kârı oluşturur. Söz konusu hesaplamada bankaların üç aylık hesap özellerinde yer alan dönem zararı ile geçmiş yıllar zararı toplamı indirim kalemi olarak dikkate alınır.

Tebliğ No. 12
(Kanun: 3182)

(a)
Sayfa: 2

b- "Katkı Sermaye":

"Katkı Sermaye", krediler serbest karşılığı, banka sabit kıymet yeniden değerlendirme fonu, iştirakler ve kuruluşlar sabit kıymet yeniden değerlendirme karşılığı ve alınan sermaye benzeri kredilerden oluşur. Katkı sermaye hesabında banka sabit kıymet yeniden değerlendirme fonunun tamamı, iştirakler ve kuruluşlar sabit kıymet yeniden değerlendirme karşılığının ise % 75'i dikkate alınır. Krediler serbest karşılığının risk ağırlıklı varlıklar, gayrimenkul krediler ve yükümlülükler toplamının % 2'sini aşan kısmı katkı sermaye hesaplamasına dahil edilmez.

Bankalar yalnızca bu Tebliğin uygulamasına münhasır olmak üzere, bu maddenin 1 inci paragrafında belirtilen rasyonun Mart, Haziran ve Eylül ayları sonları itibarıyla hesaplanmasında aktiflerindeki sabit kıymetleri için Devlet İstatistik Enstitüsü tarafından 1937 yılı baz alınarak açıklanan Toptan Eşya Fiyatları Genel İndeksinin sözkonusu üçer aylık dönemler itibarıyla hesap edilen oransal değişimlerinin % 10 eksigi esas alınarak yeniden değerlendirme yapılabilir ve bulunacak tutara katkı sermaye içinde yer verebilirler.

Katkı sermayenin ana sermayenin %100 ünden fazla olan kısmı sermayenin hesabında dikkate alınmaz.

Hazine Müsteşarlığı'nın uygun görüşünün alınması kaydıyla, bankalarca sağlanan ve kalan vadesi 5 yıl ve daha uzun olan sermaye benzeri krediler katkı sermaye içinde mütalâa edilir. Sermaye benzeri kredilerin, ana sermayenin %50'sinden fazla olması halinde, bu oranı aşan kısmı hesaplamaya dahil edilmez.

B- "SERMAYEDEN İNDİRİLEN DEĞERLER":

"Sermaye'den İndirilen Değerler":

a- Mali İştirakler (Bankalar, Sigorta ve Reasürans Şirketleri, Özel Finans Kurumları, Finansal Kiralama Şirketleri, Finansınan Şirketleri, Factoring Şirketleri, Sermaye Piyasası Aracı Kurumları, Risk Sermayesi Kuruluşları, Yatırım Danışmanlığı Kuruluşları, Yatırım Ortaklıkları, Genel Finans Ortaklıkları, Yetkili Müesseseler gibi diğer mali kuruluşlara olan iştirakler),

b- Özel maliyet bedelleri,

c- İlk tesis giderleri,

d- Peşin ödenmiş giderler,

e-İştiraklerin ve sabit kıymetlerin rayiç değeri bilanço'da kayıtlı değerinin altında ise aradaki fark,

f- Türkiye'de faaliyet gösteren diğer bankalara verilen "Sermaye Benzeri Krediler",

g-Kamu tüzel kişileri hariç bankanın sermayesinin %10 ve daha fazlasına sahip olan ortaklarına ve bunlarla dolaylı kredi kapsamına giren gerçek veya tüzel kişilere kullanılan nakdi krediler,

meydana gelirir.

C- "SERMAYE TABANI":

"Sermaye Tabanı", sermayeden, bu Tebliğin 2'nci maddesinin B fıkrasındaki değerlerin indirilmesi suretiyle hesaplanır.

Tebliğ No.12
(Kanun: 3182)

(b)
Sayfa: 3

D- "RİSK AĞIRLIKLIL VARLIKLAR, GAYRİNAKDİ KREDİLER VE YÜKÜMLÜLÜKLER":

"Risk Ağırlıklı Varlıklar, Gayrinakdi Krediler ve Yükümlülükler", Tebliğ ekinde yer alan cetvelde çeşitli oranlardaki risk ağırlıklarına göre tasnif edilerek gruplandırılmış banka aktif değerleri ile gayrinakdi kredi ve yükümlülüklerden oluşur.

Sermayeden indirilen değerlere ilişkin indirim konusu tutarlar risk ağırlıklı varlıklar, gayrinakdi krediler ve yükümlülükler kapsamında ayrıca risk ağırlığına tabi tutulmaz.

Söz konusu cetvelle ilgili açıklamalar ve değişiklikler Hazine Müsteşarlığı'nca yapılarak ilgililere duyurulur.

Bankalarla ilgili mevzuatta yapılan değişiklikler sonucu yeni tanımlanan kalemler ve yeni finansal enstrümanlar olarak geliştirilen ve tanımlanan işlemler ile ilgili olarak bu Tebliğ eki cetvelde henüz risk ağırlığı verilmemiş bulunan hesaplar Müsteşarlıkça aksi belirtilinceye kadar % 20 risk ağırlığına tabi tutulacaktır.

ASGARİ ORAN, HESAPLAMA VE GÖNDERİLMİYE DÖNEMİ

MADDE 3- "Sermaye Tabanı/Risk Ağırlıklı Varlıklar, Gayrinakdi Krediler ve Yükümlülükler" standart rasyosu asgari %8'dir.

Bankalarca söz konusu rasyonun asgari % 8 olarak tutturulması ve idame ettirilmesi gereklidir.

Sermaye Tabanı/Risk Ağırlıklı Varlıklar, Gayrinakdi Krediler ve Yükümlülüklerle ilişkin tabloların her üç ayda bir Mart, Haziran, Eylül ve Aralık ayları sonları itibarıyla düzenlenmesi ve en geç belirtilen tarihleri takip eden 1.5 aylık süre içerisinde Müsteşarlıkça gönderilmesi gerekmektedir.

Müsteşarlık bankaların mali bünyesini etkileyen diğer faktörleri de dikkate alarak, her bir banka için belirtilen asgari oranın üzerinde bir oranın tesis edilmesini ve Sermaye Tabanı / Risk Ağırlıklı Varlıklar, Gayrinakdi Krediler ve Yükümlülüklerle ilişkin tabloların daha sık aralıklarla düzenlenmesini ve gönderilmesini kararlaştırabilir.

SERMAYE ARTIRIMININ ŞEKLİ

MADDE 4- "Sermaye Tabanı/Risk Ağırlıklı Varlıklar, Gayrinakdi Krediler ve Yükümlülükler" standart rasyonunun % 8'in altında teşekkül etmesi halinde, rasyonun hesaplanma tarihlerini izleyen 6 aylık dönem içerisinde sermaye tabanı gerekli miktarda artırılır. Sermaye tabanının eksik kısmının tamamlanması amacıyla sermayenin artırılması halinde, artırılan bedelden sermaye tabanının eksik kısmına eşit olan miktarın belirtilen 6 aylık sürede nakden tahsil edilmesi gerekir.

GEÇİCİ MADDE 1- Kamu tüzel kişileri hariç bankanın sermayesinin %10 ve daha fazlasına sahip olan ortaklarına ve bunlarla dolaylı kredi kapsamına giren gerçek veya tüzel kişilere kullandırılan nakdi kredilerin sermayeden indirilen değerler arasında hesaplamalara dahil edilmesine 1 Ocak 1997 tarihinden itibaren başlanır

Tebliğ No.12
(Kanun: 3182)

(b)
Sayfa: 4

Kamu tüzel kişileri hariç bankanın sermayesinin %10 ve daha fazlasına sahip olan ortaklarına ve bunlarla dolaylı kredi kapsamına giren gerçek veya tüzel kişilere kullandırılan nakdi kredilerin,

- a) 1997 yılı için % 10'u,
- b) 1998 yılı için % 30'u,
- c) 1999 yılı ve daha sonraki yıllar için % 100'ü,

sermayeden düşülür.

(x) **MADDE 5-** Bankalar Kanunu'na ilişkin 8 no lu Tebliğ ile değişik 6 no lu Tebliğ yürürlükten kaldırılmıştır.

YÜRÜRLÜK

MADDE 6- Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

(x) Yürürlükten kaldırılan 6 ve 8 No.lu Tebliğler 26.10.1989 ve 1.4.1993 tarihli R.Gazete'lerde yayımlanmıştır.

Tebliğ No. 12
(Kanun: 3182)

(a)
Sayfa: 5

SERMAYE YETERLİLİĞİ ANALİZ FORMU
(.../.../... TARİHİ İTİBARIYLA)

I- ANA SERMAYE

- A) Ödenmiş Sermaye
- B) Kanuni Yedek Akçeler
- C) İhtiyari ve Fevkalade Yedek Akçeler
- D) Muhtemel Zararlar Karşılığı
- E) Üç Aylık Hesap Özeti'ndeki Dönem Karı ve Geçmiş Yıllar Karı Toplamı
- F) Üç Aylık Hesap Özeti'ndeki Dönem Zararı ile Geçmiş Yıllar Zararı Toplamı (-)

II- KATKI SERMAYE

- A) Krediler Serbest Karşılığı
- B) Banka Sabit Kıymet Yeniden Değerleme Fonu
- C) Banka sabit kıymetleri için bu Tebliğin 2 maddesinin (A) fıkrasının (b) bendinin 2 paragrafına göre üçer aylık dönemler itibarıyla Toplam Eşya Fiyatları Endeksine Göre Hesaplanan yeniden değerlendirme tutarı
- D) İştirakler ve Kuruluşlar Sabit Kıymet Yeniden Değerleme Karşılığı
- E) Alınan Sermaye Benzeri Krediler

III- SERMAYE (I + II)

IV- SERMAYEDEN İNDİRİLEN DEĞERLER

- A) Mali İştirakler (Bu Tebliğin 2. maddesinin (B) fıkrasının (a) bendinde sayılan kurum kuruluşlara olan iştirakler)
- B) Özel Maliyet Bedelleri
- C) İlk Tesis Giderleri
- D) Peşin Ödenmiş Giderler
- E) İştiraklerin ve sabit kıymetlerin rayiç değeri bilançoda kayıtlı değerinin altında ise aradaki fark
- F) Türkiye'de faaliyet gösteren diğer bankalara verilen "Sermaye Benzeri Krediler",
- G) Kamu tüzel kişileri hariç bankanın sermayesinin %10 ve daha fazlasına sahip ortaklarına ve bunlarla dolaylı kredi kapsamına giren gerçek veya tüzel kişilere kullandırılan nakdi krediler

V- SERMAYE TABANI (III - IV)

VI- RİSK AĞIRLIKLIL VARLIKLAR, GAYRİNAKULİ KREDİLER VE YÜKÜMLÜLÜKLER

- A) Risk Ağırlığı % 0 olanlar
- B) Risk Ağırlığı % 20 olanlar
- C) Risk Ağırlığı % 50 olanlar
- D) Risk Ağırlığı % 100 olanlar

TOPLAM

SERMAYE YETERLİLİĞİ STANDART RASYOSU (V/V1) %

KATKI SERMAYE / ANA SERMAYE (II/I) %

ALINAN SERMAYE BENZERİ KREDİLER / ANA SERMAYE (II/E) %

Tebliğ No. 12
(Kanun: 3182)

(a)
Sayfa: 6

RİSK AĞIRLIĞI

HESAP ADI

% 0

- **NAKİT DEĞERLER**

a- Kasa

b- Efektif Deposu

c- Yoldaki Paralar

d- Alınan Banka Çekleri (Satın Alınan Dövizli Banka Çekleri hariç)

e- Vadesi Gelmiş Menkul Değerler (% 0 risk ağırlığına tabi menkul kıymetlere ilişkin)

- **BANKALAR**

a- T.C. Merkez Bankası Hesabı

- **BANKALAR ARASI PARA PİYASASI**

- **MENKUL DEĞERLER CÜZDANI (Net)**

a- Hazine Bonoları

b- Devlet İç Borçlanma Tahvilleri

c- Kamu Ortaklığı Fonu ve / veya Özelleştirme İdaresi Başkanlığı tarafından çıkarılan Gelir Ortaklığı Senetleri

d- Hazinesin kefaletiyle ihraç edilen menkul kıymetler

e- OECD Ülkeleri Merkezi Yönetimleri ile Merkez Bankalarının ya da bunların kefaletiyle ihraç edilen menkul kıymetler

f- Altın

- **MEVDUAT MÜNZAM KARŞILIKLARI**

- **KREDİLER**

a- Nakit karşılığında verilen nakdi krediler

b- Hazine kefaletini haiz nakdi krediler

c- Hazinece veya Hazinesin kefaletiyle çıkarılan menkul kıymetler karşılığı verilen nakdi krediler

d- OECD Ülkeleri Merkezi Yönetimleri ile Merkez Bankalarının kefaletiyle verilen nakdi krediler ile OECD Ülkeleri Merkezi Yönetimleri ile Merkez Bankalarının ya da bunların kefaletiyle ihraç edilen menkul kıymetlerle teminat altına alınan nakdi krediler

e- İlgili Kanun, Karamane ve Tebliğle teşkil edilmiş fonlardan yetkili mercilerin talimatı ile tahsis olunan ve riski aracı bankaya ait bulunmayan fon kaynaklı nakdi krediler

f- Bankaların kendi ihraç ettikleri menkul kıymetlerle teminat altına alınan nakdi krediler (Yatırım Fonu Katılma Belgeleri hariç)

Tebliğ No.12
(Kanun: 3182)

(
Sahife:

- KANUNİ YEDEK AKÇELER KARŞILIĞI DEVLET TAHVİLİ HESABI

- T.C.M.B. ÖZEL HESAPLAR

- MUHTELİF ALACAKLAR

a - Fonlardan Alacaklar

b - % 0 risk ağırlığına tabi menkul kıymetlerle, OECD Ülkeleri Merkezi Yönetimlerinin Merkez Bankalarının kefaletiyle, Hazine kefaleti ve nakit ile teminat altına alınan muhtelif alacaklar

- FİNANSAL KİRALAMA AMAÇLI VARLIKLAR İÇİN VERİLEN AVANSLAR

a - Finansal kiralama amaçlı varlıklar için verilen avanslardan % 0 risk ağırlığına tabi menkul kıymetlerle, OECD Ülkeleri Merkezi Yönetimleri ile Merkez Bankalarının kefaletiyle, nakit ve Hazine kefaletiyle teminat altına alınanlar

- SABİT KIYMETLER (Net)

a - Bankalar Kanunu'nun 50/5 inci maddesi hükümlerine istinaden bankaların alacakları dolayı edinmek zorunda kaldıkları gayrimenkuller hariç, Kanun, Karamane ve diğer mevzuat hükümleri gereği bankaların zorunlu olarak iktisab ettikleri ve aktiflerine kaydettikleri gayrimenkuller

- DİĞER AKTİFLER

a - Peşin Ödenmiş Vergiler

b - Özel Görev Hesapları

c - OECD Ülkeleri Merkezi Yönetimleri ile Merkez Bankalarının garanti edilen diğer alacaklar ile % 0 risk ağırlığına tabi menkul kıymetlerle, nakit ve Hazine kefaletiyle teminat altına alınan alacaklar

d - Şubeler Cari Hesabı

- GARANTİ VE KEFALETLER

a - Nakit karşılığı verilen garanti ve kefaletler

b - Hazine kefaleti ile verilen garanti ve kefaletler

c - Hazinece veya Hazinenin kefaletiyle çıkarılan menkul kıymetler karşılığı verilen garanti ve kefaletler

d - OECD Ülkeleri Merkezi Yönetimleri ile Merkez Bankalarının kefaleti ile verilen garanti ve kefaletler ile OECD Ülkeleri Merkezi Yönetimleri ile Merkez Bankalarının ya da bunların kefaletiyle çıkarılan menkul kıymetler teminat alınarak verilen garanti ve kefaletler

e - Bankaların kendi ilirac ettikleri menkul kıymetlerle teminat altına alınarak verilen garanti ve kefaletler (Yatırım Fonu Katılma Belgeleri hariç)

f - Cirolar

Tebliğ No.12
(Kanun: 3182)

(a)
Sayfa: 8

- TAHHÜTLER

- a - Hazinece veya Hazinesin kefaletiyle çıkarılan menkul kıymetler, OECD Ülkeleri Merkezi Yönetimleri ile Merkez Bankalarının ya da bunların kefaletiyle ihraç edilen menkul kıymetler ve % 0 risk ağırlığına tabi Gelir Ortaklığı Senetleri karşılığı yapılan repo ve ters repo işlemleri
- b - Diğer menkul kıymetler karşılığı yapılan ters repo işlemleri
- FAİZ VE GELİR TAHHÜKUK VE REESKONTLARI (% 0 risk ağırlığına tabi tutulan kalemlerin)

% 20

- NAKİT DEĞERLER

- a - OECD Ülkeleri bankalarının keşide edilen satın alınan dövizli banka çekleri
- b - Vadesi Gelmiş Menkul Değerler (%20 risk ağırlığına tabi menkul kıymetlere ilişkin)

- BANKALAR

- a - Türkiye'de Faaliyette Bulunan Bankalar Nezdindeki Hesaplar,
- b - OECD Ülkelerinde Kurulu Yurtdışı Bankalar Nezdinde Herhangi Bir Şekilde Teminata Verilmemiş, Bloke Edilmemiş, Vade Haricinde Bankanın Tanımlanmış Serbest Tasarrufunda Bulunan Mevcutlar
- c - Türkiye'de Faaliyette Bulunan Yabancı Bankaların Yurtdışındaki Merkez ve Diğer Şubeleri Nezdindeki Hesaplar,

- ÖZEL FİNANS KURUMLARI

- MENKUL DEĞERLER CÜZDANI (Net)

- a - Yatırım Fonu Katılıma Belgeleri
- b - OECD Ülkeleri bankalarının ihraç edilen ya da garanti edilen menkul kıymetler

- KREDİLER

- a - OECD Ülkeleri bankalarının mukabil kefaletlerine dayanılarak verilen nakdi krediler
- b - OECD Ülkeleri bankalarının veya bu bankaların kefaletiyle ihraç edilen menkul kıymetler teminat alınarak verilen nakdi krediler

- FİNANSAL KİRALAMA AMAÇLI VARLIKLAR İÇİN VERİLEN AVANSLAR

- a - Finansal kiralama amaçlı varlıklar için verilen avanslardan OECD Ülkeleri bankalarının mukabil kefaletlerine dayanılarak verilenler ile OECD Ülkeleri bankalarının veya bu bankaların kefaletiyle ihraç edilen menkul kıymetler teminat alınarak verilenler

- GARANTİ VE KEFALETLER

- a - OECD Ülkeleri bankalarının mukabil kefaletlerine dayanılarak verilen garanti ve kefaletler
- b - OECD Ülkeleri bankalarının veya bu bankaların kefaletiyle ihraç edilen menkul kıymetler teminat alınarak verilen garanti ve kefaletler

Tebliğ No.12
(Kanun: 3192)

Sahif

c- Geçici ve kesin teminat mektupları (% 0 risk ağırlığına tabi olanlar haricindekiiler)

d - Akreditifler

- TAHHÜTLER

a - OECD Ülkeleri bankalarının ihraç edilen ya da garanti edilen menkul kıymetler k yapılan repo işlemleri,

b - Cayılabilir Taahhütler

- DÖVİZ VE FAİZ HADDİ İLE İLGİLİ İŞLEMLER (Döviz ve faiz haddi ile ilgili işlemler sadece karşı tarafları alacaklar)

- FAİZ VE GELİR TAHAKKUK VE REESKONTLARI (% 20 risk ağırlığına tabi kalcınların)

- BU TEBLİĞİN 2.MADDESİNİN (D) FIKRASININ KENDİNDE AÇIKLA ÜZERE BU CEYVEDE RİSK AĞIRLIĞI VERİLMEMİŞ OLAN HESAPLAR

% 50

- KREDİLER

a- İkamet amacıyla kullanılan gayrimenkullerin 1'inci derece ipotegi karşılığı verile krediler

b - Belediye sınırları dahilindeki tapulu arsa ve arazilerin 1'inci derece ipotegi karşılığı nakdi krediler

-FİNANSAL KİRALAMA KONUSU VARLIKLAR - Net (Finansal kiralama so uyarınca edinilen ve Finansal Kiralama Kanunu ve Vergi Usul Kanunu uyarınca bankalar kıymetleri arasında gösterilen arazi, arsalar ve binalar, tesisler, makineler ve cihazlar, taşıtlar finansal kiralama amaçlı değerler, %40 ve %20 risk ağırlığı uygulananlar haricindeki finansal amaçlı kıymetler için verilen avanslar)

- GARANTİ VE KEFALETLER

a- Diğer Teminat Mektupları (% 0 ve % 20 risk ağırlığına tabi tutulanlar haricindekiiler

b - İkamet amacıyla kullanılan gayrimenkullerin 1'inci derece ipotegi karşılığı verile ve kefaletler

c - Belediye sınırları dahilindeki tapulu arsa ve arazilerin 1'inci derece ipotegi karşılığı garanti ve kefaletler

- TAHHÜTLER

a - Senet İhracına Aracılık Taahhütleri

b - Diğer Cayılamaz Taahhütler(% 0, % 20 ve % 100 risk ağırlığına tabi olanlar haric

Tebliğ No. 12
(Kanun: 3182)

(a)
Sayfa: 10

- DİĞER NAZIM HESAPLAR

a - Menkul değerler ihracına aracılık ve kefalet işlemleri

- **FAİZ VE GELİR TAHAKKUK VE REESKONTLARI** (% 50 risk ağırlığına tabi tutulan kalemlerin)

%100

- NAKİT DEĞERLER

a - Vadesi Gelmiş Menkul Değerler (%100 risk ağırlığına tabi menkul kıymetlere ilişkin)

b - Satın Alınan Diğer Banka Çekleri (Yabancı Para)

- BANKALAR

a - Diğer Yurtdışı Bankalar(OECD Ülkelerinde kurulu yurtdışı bankalar nezdinde teminata verilmiş, bloke edilmiş, bankanın serbest tasarrufunda bulunmayan mevcutlar dahil)

- MENKUL DEĞERLER CÜZDANI (Net)

a - Diğer Menkul Değerler

- KREDİLER

a - Diğer Nakdi Krediler

- TAKİPTEKİ ALACAKLAR (Net)

- **SABİT KIYMETLER-Net** (% 0 risk ağırlığına tabi tutulan gayrimenkuller, Finansal Kiralama konusu sabit kıymetler ve Özel Maliyet Dedelleri hariç)

- İŞTİRAKLER (Net)

a - Mali Olmayan İştirakler

- MUHTELİF ALACAKLAR

a - Diğer risk gruplarına girmeyen muhtelif alacaklar

- **DİĞER AKTİFLER** ("lik tesis giderleri", "özel görev hesapları", "peşin ödenmiş giderler", "peşin ödenmiş vergiler hesabı" ile "OECD Ülkeleri Merkezi Yönetimleri ile Merkez Bankalarıyla garanti edilen diğer alacaklar", "şubeler cari hesabı", "% 0 risk ağırlığına tabi menkul kıymetlerle, nakit ve hazine kefaleti ile teminat altına alınan diğer alacaklar" hariç Üç Aylık Hesap Özeti'nin "DİĞER AKTİFLER" başlıklı bölümü kapsamındaki diğer hesapları)

- GARANTİ VE KEFALETLER

b - Banka Kabulleri

c - Garanti Verilen Prefinansmanlar

d - Riski Bankaya Rüçü Edilebilen Banka Aktif Değerleri ile İlgili Satış İşlemleri

e - Verilen Diğer Garanti ve Kefaletler (% 0, % 20, % 50 risk ağırlığına tabi tutulanlar haricindekiler)

- TAHVİLLER

a - Diğer repo işlemleri (%0 ve %20 risk ağırlığına tabi tutulanlar hariç)

- **FAİZ VE GELİR TAHAKKUK VE REESKONTLARI** (%100 risk ağırlığına tabi tutulan kalemlerin)

```
Line      Program Instruction
AAAAA AAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAA

1 EDIT
This begins 1 repetitions. The first is shown.
2 read;file=sonmu.wkl;format=wks;names$
Current sample : 101 observs.
Total variables now : 9
Missing values read : 0
3 regress;lhs=ratio;
rhs=ab,nhta,fdgtg,grup;
str=sek;
period=year;
panel$
Estimating variance components for random effects model.
Random Effects Model:  $v(i,t) = e(i,t) + u(i)$ 
Estimating Var[u] + Q * Var[e] with  $Q=[1/N] \sum(i) [1/T(i)]$ 
Q = 0.3874. (Note, in a balanced sample,  $Q=1/T$ )
Uses sum of squared deviations  $(ybar(i) - \hat{a} * xbar(i))^2 / (N-K-1)$ 
2 Ests. of  $\hat{a}$  available are group means regression and OLS
EE1 uses GROUP MEANS= 0.108973E+03, EE2 uses OLS= 0.120239E+03
Trying LSDV residual variance to estimate Var[e].
Trying to estimate Var[u] with EE1 - Q * Var[e]
Current estimates: Var[e]= 0.614231E+02, Var[u]= 0.851788E+02
Error: REGR/PANEL. Could not invert VC matrix for Hausman test.
Estimating variance components for 2 way REM.
Random Effects Model:  $v(i,t) = e(i,t) + u(i) + w(t)$ 
Trying LSDV residual variance to estimate Var[e].
This estimate of Var[e]= 51.99543
Try Var[u]=EE1-Qu*Var[e], Var[w]=EE2-Qu*Var[e]
Current estimates:Var[u]= 100.09678 Var[w]= 2.26898
Error: REGR/PANEL. Could not invert VC matrix for Hausman test.
Exit status for this model command is 0.0.
End command entry from editor.
4 open;output=tamam.txt$
5 edit
6 DISK
7 open;output=tam.txt$
8 edit$
This begins 1 repetitions. The first is shown.
9 read;file=sonmu.wkl;format=wks;names$
Error: Warning: Name SEK was in use. Replaced with X10
Error: Warning: Name YEAR was in use. Replaced with X11
Error: Warning: Name RATIO was in use. Replaced with X12
Error: Warning: Name AB was in use. Replaced with X13
Error: Warning: Name NHTA was in use. Replaced with X14
Error: Warning: Name FDGTG was in use. Replaced with X15
Error: Warning: Name GRUP was in use. Replaced with X16
Current sample : 101 observs.
Total variables now : 18
```

```

Missing values read :          0
10 regress, lhs=ratior;
   rhs=ab, nhra, fdgtg, grup;
   str=sek;
   period=year;

```

```

*****
* LIMDEP Execution Trace. This run: 06/07/98. Time now 15:11:53. Page 2 *
*****

```

```

Line   Program Instruction
XXXX   XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

```

```

panel$
Results begin on page 1 in output.
Estimating variance components for random effects model.
Random Effects Model:  $v(i,t) = e(i,t) + u(i)$ 
Estimating Var[u] + Q * Var[e] with  $Q = [1/N] \sum (1/T(i))$ 
Q = 0.3874. (Note, in a balanced sample,  $Q=1/T$ )
Uses sum of squared deviations  $(\bar{y}(i) - \bar{A} \cdot \bar{x}(i))^2 / (N-K-1)$ 
2 Ests. of A available are group means regression and OLS
EE1 uses GROUP MEANS= 0.108973E+03, EE2 uses OLS= 0.120239E+03
Trying LSDV residual variance to estimate Var[e].
Trying to estimate Var[u] with EE1 - Q * Var[e]
Current estimates: Var[e]= 0.614231E+02, Var[u]= 0.851788E+02
Error: REGR/PANEL. Could not invert VC matrix for Hausman test.
Estimating variance components for 2 way REM.
Random Effects Model:  $v(i,t) = e(i,t) + u(i) + w(t)$ 
Trying LSDV residual variance to estimate Var[e].
This estimate of Var[e]= 51.99543
Try Var[u]=EE1-Qu*Var[e], Var[w]=EE2-Qu*Var[e]
Current estimates: Var[u]= 100.09678 Var[w]= 2.26898
Error: REGR/PANEL. Could not invert VC matrix for Hausman test.
Exit status for this model command is 0.0.
End command entry from editor.

```

```
11 stop$
```

```

*****
* LIMDEP Estimation Results Run log line 10 Page 1 *
* Current sample contains 101 observations.
*****

```

```

*****
* OLS Without Group Dummy Variables
* Ordinary least squares regression Weighting variable = ONE
* Dependent variable is RATIO Mean = 10.73465, S.D. = 12.2810
* Model size: Observations = 101, Parameters = 5, Deg.Fr. = 96
* Residuals: Sum of squares= 13188.2 Std.Dev. = 11.72079
* Fit: R-squared = 0.12559, Adjusted R-squared = 0.08915
* Model test: F[ 4, 96] = 3.45, Prob value = 0.01120
* Diagnostic: Log-L = -389.3465, Restricted(A=0) Log-L = -396.1237
* Amemiya Pr. Crt.= 144.178, Akaike Info. Crt.= 7.809
* Panel Data Analysis of RATIO [ONE way]
* Unconditional ANOVA (No regressors)
* Source Variation Deg. Free. Mean Square
* Between 10998.9 36. 305.525
* Residual 4083.41 64. 63.8032
* Total 15082.3 100. 150.823
*****

```

Variable	Coefficient	Standard Error	t-ratio	P['T'>t]	Mean of X
AB	0.18966E-05	0.12869E-04	0.147	0.88314	0.4224E+05
NHTA	-0.59096	0.57492	-1.028	0.30658	2.705
FDGTG	10.199	5.0882	2.004	0.04784	0.8715E-01
GRUP	11.470	3.6069	3.180	0.00198	0.8515
Constant	1.5980	3.7409	0.427	0.67021	


```

*****
* LIMDEP Estimation Results                               Run log line 10 Page 2 *
* Current sample contains      101 observations.
*****

```

```

*****
* Least Squares with Group Dummy Variables
* Ordinary least squares regression      Weighting variable = ONE
* Dependent variable is RATIO      Mean = 10.73465, S.D. = 12.2810
* Model size: Observations = 101, Parameters = 41, Deg.Fr. = 60
* Residuals: Sum of squares = 3685.39      Std.Dev. = 7.83729
* Fit: R-squared = 0.75565, Adjusted R-squared = 0.59275
* Model test: F[ 40, 60] = 4.64, Prob value = 0.00000
* Diagnostic: Log-L = -324.9618, Restricted(A=0) Log-L = -396.1237
* Amemiya Pr. Crt. = 86.357, Akaike Info. Crt. = 7.247
* Estd. Autocorrelation of e(i,t) 0.000000
* Estd. Autocorrelation of e(i,t) 0.000000
*****

```

Variable	Coefficient	Standard Error	t-ratio	P['T'>t]	Mean of X
AB	-0.62744E-05	0.10028E-04	-0.626	0.53298	0.4224E+05
NHTA	-0.51456E-01	0.48101	-0.107	0.91503	2.705
FDGTG	10.161	4.2738	2.378	0.01939	0.8715E-01
GRUP	2.4131	3.2974	0.732	0.46603	0.8515

```

*****
* Test Statistics for the Classical Model
*

```

Model	Log-Likelihood	Sum of Squares	R-squared
(1) Constant term only	-396.12373	0.150823E+05	0.0000000
(2) Group effects only	-330.14090	0.408341E+04	0.7292585
(3) X - variables only	-389.34653	0.131882E+05	0.1255865
(4) X and group effects	-324.96182	0.368539E+04	0.7556483

```

*****
* Hypothesis Tests
* Likelihood Ratio Test
* Chi-squared d.f. Prob value F num. denom. Prob value
* (2) vs (1) 131.966 36 0.00000 4.789 36 63 0.00000
* (3) vs (1) 13.554 4 0.00886 3.447 4 96 0.01120
* (4) vs (1) 142.324 40 0.00000 4.639 40 61 0.00000
* (4) vs (2) 10.358 4 0.03481 1.620 4 61 0.18071
* (4) vs (3) 128.769 36 0.00000 4.298 36 61 0.00000
*****

```

```

*****
* LIMDEP Estimation Results                               Run log line 10 Page 3 *
* Current sample contains      101 observations.
*****

```

```

*****
* Random Effects Model: v(i,t) = e(i,t) + u(i)
* Estimates: Var[e] = 0.614231E+02
* Var[u] = 0.851788E+02
* Corr[v(i,t),v(i,s)] = 0.581021
* Lagrange Multiplier Test vs. Model (3) = 15.41
* ( 1 df, prob value = 0.000087)
* Fixed vs. Random Effects (Hausman) = 0.00
* ( 0 df, prob value = 1.000000)
* Estd. Autocorrelation of e(i,t) 0.000000
* Reestimated using GLS coefficients:
* Estimates: Var[e] = 0.624563E+02
* Var[u] = 0.106938E+03
* Sum of Squares 0.136648E+05
* R-squared 0.939857E-01
*****

```

Variable	Coefficient	Standard Error	z=b/s.e.	P['Z'>z]	Mean of X
AB	-0.39330E-05	0.96726E-05	-0.407	0.68429	0.4224E+05
NHTA	-0.27003	0.45415	-0.595	0.55212	2.705
FDGTG	10.945	4.0259	2.719	0.00656	0.8715E-01
GRUP	5.6503	3.0345	1.862	0.06260	0.8515
Constant	6.7898	3.3411	2.032	0.04213	


```

*****
LIMDEP Estimation Results                               Run log line 10 Page 4
Current sample contains 101 observations.
*****

```

```

*****
Least Squares with Group Dummy Variables and Period Effects
Ordinary least squares regression      Weighting variable = ONE
Dependent variable is RATIO      Mean = 10.73465, S.D. = 12.2810
Model size: Observations = 101, Parameters = 44, Deg.Fr. = 57
Residuals: Sum of squares = 2963.74      Std.Dev. = 7.21079
Fit: R-squared = 0.80005, Adjusted R-squared = 0.64921
Model test: F[ 43, 57] = 5.30, Prob value = 0.00000
Diagnostic: Log-L = -313.9567, Restricted(A=0) Log-L = -396.1237
Amemiya Pr. Crt. = 74.647, Akaike Info. Crt. = 7.088
Estd. Autocorrelation of e(i,t) 0.000000
Estd. Autocorrelation of e(i,t) 0.000000
*****

```

Variable	Coefficient	Standard Error	t-ratio	P['T'>t]	Mean of X
AB	0.18876E-04	0.11632E-04	1.623	0.10792	0.4224E+05
NHTA	0.52333	0.47234	1.108	0.27065	2.705
EDGTG	6.7670	4.5984	1.472	0.14440	0.8715E-01
GRUP	2.9323	3.0861	0.950	0.34441	0.8515
Constant	5.4351	3.0915	1.758	0.08192	

```

*****
Test Statistics for the Classical Model

```

Model	Log-Likelihood	Sum of Squares	R-squared
(1) Constant term only	-396.12373	0.150823E+05	0.0000000
(2) Group effects only	-330.14090	0.408341E+04	0.7292585
(3) X - variables only	-389.34653	0.131882E+05	0.0939857
(4) X and group effects	-324.96182	0.368539E+04	0.7556483
(5) X ind.&time effects	-314.83495	0.301574E+04	0.8000482

```

Hypothesis Tests
Likelihood Ratio Test
Chi-squared d.f. Prob value F num. denom. Prob value
(2) vs (1) 131.966 36 0.00000 4.789 36 63 0.00000
(3) vs (1) 13.554 4 0.00886 3.447 4 96 0.01120
(4) vs (1) 142.324 40 0.00000 4.493 40 61 0.00000
(4) vs (2) 10.358 4 0.03481 4.274 4 61 0.00410
(4) vs (3) 128.769 36 0.00000 4.226 36 61 0.00000
(5) vs (4) 20.254 2 0.00004 6.440 2 58 0.00298
(5) vs (3) 149.023 39 0.00000 5.251 39 58 0.00000

```

```

*****
LIMDEP Estimation Results                               Run log line 10 Page 5
Current sample contains 101 observations.
*****

```

```

*****
Random Effects Model: v(i,t) = e(i,t) + u(i) + w(t)
Estimates: Var[e] = 0.519954E+02
Var[u] = 0.100097E+03
Corr[v(i,t),v(i,s)] = 0.658132
Var[w] = 0.226898E+01
Corr[v(i,t),v(j,t)] = 0.041813
Lagrange Multiplier Test vs. Model (3) = 16.00
( 2 df, prob value = 0.000336)
Fixed vs. Random Effects (Hausman) = 4.43
( 0 df, prob value = 1.000000)
Estd. Autocorrelation of e(i,t) 0.000000
Reestimated using GLS coefficients:
Estimates: Var[e] = 0.618319E+02
Var[u] = 0.108565E+03
Var[w] = 0.583808E+01
Sum of Squares 0.137702E+05
R-squared 0.869956E-01
*****

```

Variable	Coefficient	Standard Error	z=b/s.e.	P['Z'> z]	Mean of X
AB	0.18876E-04	0.11632E-04	1.623	0.10792	0.4224E+05
NHTA	0.52333	0.47234	1.108	0.27065	2.705
EDGTG	6.7670	4.5984	1.472	0.14440	0.8715E-01
GRUP	2.9323	3.0861	0.950	0.34441	0.8515
Constant	5.4351	3.0915	1.758	0.08192	

AB	0.10652E-05	0.99629E-05	0.107	0.91486	0.4224E+05
NHTA	-0.95644E-01	0.43469	-0.220	0.82585	2.705
FDGTG	11.601	3.9875	2.909	0.00362	0.8715E-01
GRUP	5.5234	2.8637	1.929	0.05376	0.8515
Constant	6.2225	3.4252	1.817	0.06927	

Ekonometrik Denkleme İlişkin Bağımlı ve Bağımsız Değişken Gözlemleri

Banka (sek)	Zaman (year)	Ser.Yet. Std.R. (ratio)	Aktif Büyükluğu (ab)	Nazım Hesap/ Top.Aktifler (nhta)	Faiz dışı G./ Toplam Gelir (fdgtg)	Kamu(0)/ Özel(1) (grup)
1	1	4,1	9767	1,4	0,49	0
2	1	4,9	505	2,58	0,16	1
3	1	6	21916	0,97	0,1	0
4	1	6,3	1189	2,85	0,09	1
5	1	7	1194	4,19	0,195	1
6	1	7,4	922	2,86	0,115	1
7	1	7,7	4201	2,43	0,21	1
8	1	7,8	587	0,8	0,138	1
9	1	8,1	11750	1,79	0,313	1
10	1	8,2	4156	2,097	0,186	1
11	1	8,2	275	2,43	0,17	1
12	1	8,4	4710	2,15	0,14	0
13	1	9,2	256	1,51	0,16	1
14	1	9,4	232	1,96	0,16	1
15	1	9,5	521	2,45	0,29	1
16	1	9,6	5870	2,25	0,113	0
17	1	9,7	1000	2,74	0,13	1
18	1	10	969	3,48	0,365	1
19	1	11,5	2839	2,43	0,087	1
20	1	11,7	524	3,22	0,48	1
21	1	12	412	2,27	0,185	1
22	1	13,4	190	2,34	0,14	1
23	1	17,3	705	1,91	0,38	1
24	1	17,5	2090	0,57	0,035	1
25	1	18	6400	1,76	0,31	1
26	1	21	6956	1,55	0,122	1
27	1	22,5	46	3,04	0,33	1
28	1	38,7	2884	0,9	0,56	0
1	2	-17,6	12049	0,85	0,007	1
2	2	-7,3	15312	0,55	0,45	0
3	2	4,5	1224	3,6	0,049	1
4	2	4,6	53880	1,57	0,16	0
5	2	5,2	5557	4,3	-0,37	1
6	2	5,3	10125	1,72	0,07	1
7	2	5,3	1335	1,34	-1,07	1
8	2	5,8	24768	2,46	-0,019	1
9	2	5,9	3463	1,003	0,034	1
10	2	6	4405	6,07	0,11	1
11	2	6,3	29235	2,76	0,025	0
12	2	6,5	1853	6,05	-0,71	1
13	2	6,5	6789	1,54	-0,24	1
14	2	6,6	5074	2,9	-0,31	1
15	2	6,7	1538	2,7	-0,22	1
16	2	7,6	9014	3,29	-0,076	1
17	2	7,9	28147	2,15	0,18	0
18	2	8,4	34435	1,76	0,22	1
19	2	8,5	1470	3	0,14	1
20	2	9	14603	2,12	0,036	1
21	2	9,3	4519	2,66	0,15	1
22	2	9,3	8231	2,47	-0,072	1
23	2	10,2	50314	1,52	0,18	1
24	2	11,9	20033	2,06	-0,076	1
25	2	13,1	100133	0,9	0,077	0
26	2	13,4	2988	2,86	0,12	1
27	2	15,7	31076	1,83	0,036	1
28	2	16,5	3122	4,77	-0,007	1
29	2	17,7	2703	2,13	-0,037	1

Ekonometrik Denkleme İlişkin Bağımlı ve Bağımsız Değişken Gözlemleri

30	2	21,6	613	1,75	0,35	1
31	2	21,8	471	1,54	0,42	1
32	2	23,4	373	1,62	-0,118	1
33	2	25	304	2,0	-0,1	1
34	2	37	591	2,0	0,27	1
35	2	37,3	534	1,03	0,012	1
36	2	41,8	66	3,07	0,3	1
1	3	-72	20801	1,51	0,15	0
2	3	3,2	43816	13,6	0,11	1
3	3	4,5	292581	1,97	0,16	0
4	3	4,6	35172	12,5	-0,13	1
5	3	4,7	231909	3,64	0,15	0
6	3	4,8	62972	11,74	-0,06	1
7	3	5,5	75777	1,98	0,16	1
8	3	6,2	694440	0,73	0,09	0
9	3	6,3	57495	3,76	-0,076	1
10	3	6,4	10868	4,45	0,16	1
11	3	6,9	47411	3	0,1	1
12	3	7,4	307488	1,33	0,04	0
13	3	7,4	105316	2,2	0,002	1
14	3	7,6	84339	3,17	0,12	1
15	3	7,8	22829	2,56	0,011	1
16	3	8	170045	1,39	-0,073	1
17	3	8,1	39176	2,73	0,045	1
18	3	8,2	45436	0,4	0,358	1
19	3	8,6	17089	4,1	0,1	1
20	3	9,4	291969	2,6	0,348	1
21	3	9,5	30445	3,23	0,13	1
22	3	10	160194	2,65	-0,1	1
23	3	10	15143	2,69	-0,012	1
24	3	10,7	19488	2,49	-0,06	1
25	3	10,8	26246	4,29	0,22	1
26	3	10,9	375129	2,07	0,19	1
27	3	12	6958	0,52	0,06	1
28	3	12,5	51107	2,34	-0,79	1
29	3	12,8	32117	2,03	0,1	1
30	3	13,7	3212	6,93	-0,135	1
31	3	15,2	1234	3,88	0,15	1
32	3	15,5	41418	2,39	0,076	1
33	3	21,4	234857	1,36	0,003	1
34	3	22,7	2302	1,05	0,22	1
35	3	31,3	16279	1,4	0,3	1
36	3	33,6	3226	3,93	0,46	1
37	3	36,2	5355	2,64	0,1	1

OKUMAKTAN

ÖZGEÇMİŞ

Tez çalışmasını gerçekleştiren İnci VARDAR 1970 yılında, Düzce'de doğmuştur. İlk öğrenimini İstanbul'da Yunus Emre İlkokulu'nda tamamlamıştır. Orta öğrenimine Galatasaray Lisesi'nde devam etmiş olup, 1989 yılında buradan mezun olmuştur. Aynı yıl, İstanbul Teknik Üniversitesi İşletme Mühendisliği Bölümüne başlamıştır. 1993 yılında İşletme Mühendisi olarak mezun olduktan sonra, aynı yıl Fen Bilimleri Enstitüsü İşletme Mühendisliği Yüksek Lisans Programına başlamıştır. Programın ilk yılında bir dönem İngilizce hazırlık sınıfına devam etmiştir. 1994 yılında Akbank T.A.Ş.'de Müfettiş Yardımcısı olarak iş hayatına başlamış, 1997 yılında Müfettiş olmuştur. Halen Esbank T.A.Ş. Bilgi İşlem Müdürlüğü'nde Proje Lideri olarak çalışmaktadır. Fransızca ve İngilizce bilmektedir.

İnci VARDAR
DÜZCE İL MÜHÜRÜ